

آزمون ۱۵ از ۱۵

دفترچه شماره ۱ از ۲

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود، مملکت اصلاح می شود.
امام خمینی (ره)

نام:

نام خانوادگی:

شماره داوطلبی:

صبح جمعه
۱۴۰۴/۰۳/۳۰

آزمون آزمایشی سنجش دوازدهم
جامع نوبت چهارم

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی

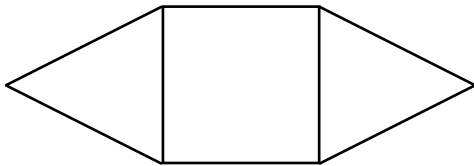
مدت پاسخگویی: ۸۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخگویی
۱	ریاضی و آمار	۲۰	۱	۲۰	۳۰ دقیقه
۲	علوم و فنون ادبی	۳۰	۲۱	۵۰	۳۰ دقیقه
۳	علوم اجتماعی	۱۵	۵۱	۶۵	۱۳ دقیقه
۴	روان شناسی	۱۵	۶۶	۸۰	۱۲ دقیقه

- ۱- شکل زیر از یک مربع و دو مثلث متساوی الاضلاع تشکیل شده است. اگر مساحت هر مثلث برابر با $2\sqrt{3}$ واحد سطح باشد، محیط شکل کدام است؟

- (۱) $16\sqrt{2}$
 (۲) $12\sqrt{2}$
 (۳) $16\sqrt{3}$
 (۴) $12\sqrt{3}$

- ۲- ریشه مضاعف معادله $(16x+a)^2 = k+1$ و کوچکترین جواب معادله $2x^2 + kx + k - 5 = 0$ مساوی هستند. a کدام مقدار زیر است؟

- (۱) -32 (۲) 24 (۳) -16 (۴) 9

- ۳- رأس سهمی با ضابطه $y = -x^2 + 4x + 2$ و نقطه $(-1, 3a)$ روی یک خط قرار دارند. به ازای کدام مقادیر a خط مورد نظر از ناحیه چهارم محورهای مختصات عبور نمی‌کند؟

- (۱) $-1 \leq a \leq 3$ (۲) $-1 \leq a \leq 2$ (۳) $-2 < a < 1$ (۴) هیچ مقدار

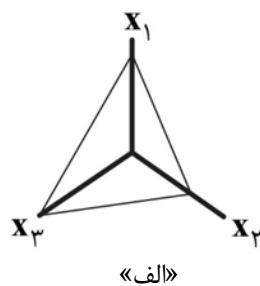
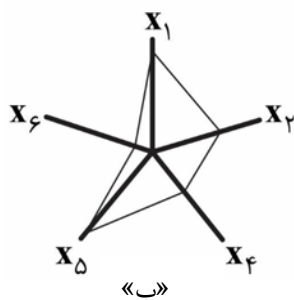
- ۴- رابطه فروش نوعی کالا برای یک شرکت به صورت $x = 300 - 5p$ است که در آن x تعداد کالا و p قیمت واحد کالا است. تابع هزینه تولید این کالا خطی می‌باشد که براساس آن برای تولید ۱۰۰ و ۱۵۰ کالا به ترتیب ۲۴۰۰ و ۲۶۰۰ واحد پول هزینه می‌شود. قیمت فروش هر واحد کالا کدام باشد تا بیشترین سود از فروش این کالا عاید شرکت شود؟

- (۱) 48 (۲) 36 (۳) 32 (۴) 24

- ۵- اختلاف یک سری داده آماری با میانگین آن‌ها مقادیر $5, -4, k, 3, -6$ است. انحراف معیار داده‌ها کدام است؟

- (۱) $3/4$ (۲) $3/8$ (۳) $4/2$ (۴) $5/2$

- ۶- برای یک مشاهده آماری، متغیرهای X_1, X_2, \dots, X_6 اندازه‌گیری شده است. هر دو نمودار راداری زیر برای مشاهده مورد نظر در مقایسه با مشاهدات دیگر رسم شده است. از هر نمودار یک متغیر را حذف می‌کنیم و متغیرهای باقیمانده را در یک نمودار راداری نمایش می‌دهیم. اختلاف بیشترین و کمترین مقدار زاویه ممکن بین شعاع‌های مجاور در نموداری جدیدی که رسم می‌کنیم، کدام است؟

- (۱) 12
 (۲) 18
 (۳) 30
 (۴) 60

- ۷- کدام گزاره هم‌ارز منطقی گزاره $q \Leftrightarrow (p \vee q)$ است؟

- (۱) $p \vee q$ (۲) $p \wedge q$ (۳) $p \Rightarrow q$ (۴) T (همواره درست)

۸- کدام عبارت نادرست است؟

(۱) در یک سری داده آماری اگر همه داده‌ها با یکدیگر مساوی باشند، انحراف معیار داده‌ها برابر با صفر است.

(۲) اگر به درآمد ماهیانه همه افراد جامعه مقدار ثابت k واحد پول اضافه شود، به خط فقر جامعه $\frac{k}{2}$ اضافه می‌شود.

(۳) دنباله حاصل از رابطه بازگشتی $a_n = 2$ ، $a_{n+1} = \frac{6}{1+a_n}$ ، یک تابع ثابت با دامنه اعداد طبیعی است.

(۴) برای هر عدد حقیقی $a \in \mathbb{R}$ و دو عدد طبیعی m و n ، رابطه $\sqrt[n]{a^m} = a^{\frac{m}{n}}$ برقرار است.

۹- اگر $f(x) = x^2 + (ax+b)x - 2(x-c-2a)$ تابع همانی باشد، میانگین مقادیر a ، b و c کدام است؟

(۱) ۲ (۲) $\frac{4}{3}$ (۳) ۱ (۴) $\frac{5}{3}$

۱۰- اگر داشته باشیم $f(x) = \begin{cases} -x^2 & |x| < |x| \\ 1 + \frac{x}{2} & |x| \geq |x| \end{cases}$ و $g(x) = \text{sign}(x)$ تابع علامت باشد، حاصل $f(g(\sqrt{5})) + f(-3)$ کدام است؟

(۱) $-7/5$ (۲) $-5/5$ (۳) ۸ (۴) ۱۱

۱۱- اگر $f = \{(a, 5), (0, 1-a), (3, 2a+1), (6, a-9), (3, 5)\}$ و $g(x) = \frac{ax}{x-2}$ دو تابع باشند، مجموع اعضای برد تابع $f+g$ کدام است؟

(۱) ۸ (۲) ۷ (۳) ۶ (۴) ۵

۱۲- در یک منطقه جمعیت شاغل، ۴ برابر جمعیت بیکار است. نرخ بیکاری منطقه بر حسب درصد، کدام است؟

(۱) ۲۵ (۲) ۲۰ (۳) ۱۰ (۴) ۵

۱۳- با حروف کلمه «پورسینا» چند کلمه چهار حرفی بدون نقطه می‌توان نوشت؟

(۱) ۱۲۰ (۲) ۲۴ (۳) ۶۰ (۴) ۴۸

۱۴- برای سه پیشامد A ، B و C در فضای نمونه S ، پیشامد $(A-B) - (B-C)$ با کدام یک از پیشامدهای زیر برابر است؟

(۱) $(A-B) - C$ (۲) $A \cap (B \cup C)$ (۳) $A - (B \cup C)$ (۴) $A \cap (B \cap C)$

۱۵- حسن و علی به همراه چهار نفر دیگر در یک مسابقه دو میدانی شرکت کرده‌اند. اگر همگی به خط پایان رسیده باشند و هیچ دو نفری به طور همزمان از خط پایان عبور نکرده باشند، احتمال اینکه علی و حسن هیچ کدام نفر

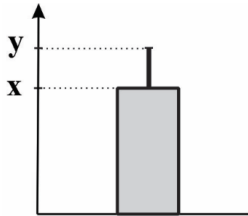
اول یا نفر آخر نشده باشند، کدام است؟

(۱) $\frac{1}{3}$ (۲) $\frac{2}{5}$ (۳) $\frac{1}{5}$ (۴) $\frac{2}{3}$

۱۶- در آمد ماهیانه ده عضو نمونه‌گیری شده از یک جامعه برحسب میلیون تومان داده‌های زیر است.

$$20, y-3, y-8, x-4, 18, 20, x, x+2, 24, x+5$$

در نمودار زیر یک شاخص مرکزی و یک شاخص پراکندگی مناسب این داده‌ها نمایش داده شده است. اگر واریانس داده‌های اولیه ۹ باشد، پس از آنکه درآمد هر یک از افراد ۱۰ درصد افزایش یابد، خط فقر محاسبه شده برحسب

میانگین برای داده‌های جدید کدام است؟

۱۰ (۱)

۱۱ (۲)

۲۰ (۳)

۲۲ (۴)

۱۷- مجموع جملات سوم و چهارم دنباله $a_{n+1} = \begin{cases} (-2)^n & \text{فرد } n \\ -n^2 & \text{زوج } n \end{cases}$ کدام است؟

۱۲- (۱) ۸ (۲) -۲۰ (۳) ۵ (۴)

۱۸- مجموع ۴۰ جمله ابتدایی یک دنباله با رابطه بازگشتی $a_{n+1} = a_n + \frac{2}{3}$ و جمله اول ۱۵ کدام است؟

۱۱۲۰ (۱) ۱۱۳۰ (۲) ۱۱۴۰ (۳) ۱۱۵۰ (۴)

۱۹- بیماری باید به‌طور منظم رأس هر شش ساعت نوعی کپسول شامل ۱۰۲۴ میلی‌گرم دارو با نیمه‌عمر ۶ ساعت را مصرف کند. ۴۸ ساعت پس از مصرف اولین کپسول آخرین کپسول را مصرف می‌کند. بلافاصله پس از مصرف آخرین کپسول،

در مجموع چند میلی‌گرم دارو از تمام کپسول‌های مصرف‌شده تا آن لحظه در بدن بیمار موجود است؟

۲۵۵۶ (۱) ۲۵۶۰ (۲) ۲۰۴۸ (۳) ۲۰۴۴ (۴)

۲۰- اگر ریشه‌های چهارم عدد مثبت k ، جواب‌های حقیقی معادله $x^2 + (2m+1)x + 6m - 1 = 0$ باشند، مقدار $f(5)$

در تابع $f(x) = \frac{1}{k}m^{-x} + 3$ کدام است؟

۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) صفر (۴)

علوم و فنون ادبی

۲۱- هر دو مورد کدام گزینه، ویژگی سبکی نثر دوره اول است؟

الف: افزایش کاربرد نشانه‌های جمع فارسی بر جمع عربی

ب: تکرار فعل یا اسم به حکم ضرورت معنی

پ: تمثیل و استشهاد به آیات، احادیث و اشعار

ت: استفاده از آرایه‌های ادبی مانند موازنه

۱ «الف» - «ت» (۱) «پ» - «ب» (۲) «ت» - «پ» (۳) «الف» - «ب» (۴)

۲۲- با توجه به تاریخ ادبیات، کدام موارد نادرست هستند؟

الف: زبان‌های ایرانی میانه، به ترتیب به دو گروه زبان‌های پهلوی و پارتی تقسیم می‌شوند.

ب: نثر عهد سامانی به موضوعات حماسی، ملی و تاریخی توجه دارد و هنوز آوردن اصطلاحات علمی در آن رایج نشده بود.

پ: شعر حکمی و اندرزی در قرن چهارم به وجود آمد و کسایی مروزی در این موضوع، قصیده تمام و کمال سرود.

ت: کتاب تاریخ‌الرسول و الموک اثری از محمدبن جریر طبری بود که جمعی از دانشمندان آن زمان این کتاب را به

فارسی برگرداندند.

ث: «کلیله و دمنه» و «هزارویک شب» از آثار زمان پهلوی می‌باشند که امروزه ترجمه عربی و فارسی آن‌ها در دست است.

۱ «ب» - «پ» - «ت» (۱) «الف» - «ت» (۲) «الف» - «پ» - «ت» (۳) «ب» - «پ» (۴)

۲۳- در کدام عبارت، واژگان کهن را که امروزه به گونه دیگری به کار می‌روند، می‌توان یافت؟

- (۱) این مرد را کاری افتاد که می‌آید و نتوان دانست که قصد من دارد یا از آن کس دیگر.
- (۲) این ستیزه‌روی در کار ما به جد است و تا از چشم او ناپیدا نشویم، دل از ما بر نگیرد.
- (۳) من ریاست این کبوتران تکفل کرده‌ام و ایشان را از آن روی بر من حقی واجب شده است.
- (۴) آن موش را زبرا نام بود، با دهای تمام و خرد بسیار؛ گرم و سرد روزگار دیده.

۲۴- در بین آثار زیر به ترتیب چند اثر نثر بینابین و مصنوع دارند؟

«بدایع الوقایع واصفی - رشحات عین‌الحیات - دیباچه عیار دانش - جامع عباسی - حبیب‌السیر - تاریخ و صاف -

ظفرنامه شامی - طبقات ناصری - انوار سهیلی - احسن‌التواریخ - محبوب‌القلوب»

- (۱) «دو» - «سه» (۲) «دو» - «دو» (۳) «سه» - «سه» (۴) «یک» - «دو»

۲۵- کدام گزینه «درست» است؟

- (۱) ابن‌یمین، خواجه کرمانی و شاه نعمت‌الله ولی، به ترتیب شاعرانی از قرن‌های هفتم، هشتم و نهم هستند.
 - (۲) «جمشید و خورشید»، «اخلاق‌الاشراف» و «تحفة‌الاحرار» به ترتیب آثاری منظوم، منثور و منظوم هستند.
 - (۳) شاهرخ به هنر و فرهنگ اسلامی علاقه داشت و در زمان او هنرمندان قرآن کریم و شاهنامه را به خط خوش نگاشتند.
 - (۴) «لمعات» از آثار فخرالدین عراقی است، وی در هر فصل از این مثنوی به یکی از مباحث عرفانی پرداخته است.
- ۲۶- «میرزا حسن خان بدیع»، «میرزا حبیب اصفهانی» و «میرزا یوسف اعتصامی»، به ترتیب در چه زمینه‌ای از نثر دوره بیداری فعالیت داشتند؟

- (۱) ترجمه - نمایشنامه‌نویسی - داستان‌نویسی
- (۲) داستان‌نویسی - ترجمه - روزنامه‌نگاری
- (۳) نمایشنامه‌نویسی - ترجمه - روزنامه‌نگاری
- (۴) داستان‌نویسی - تحقیقات ادبی و تاریخی - ترجمه

۲۷- مؤلف چند اثر به‌درستی معرفی شده است؟

«جعفرخان از فرنگ برگشته: مرتضی مشفق کاظمی) - (دهکده پرمال: امین فقیری) - (سیاحت‌نامه ابراهیم‌بیگ: عبدالرحیم طالبوف) - (دل‌ویزتر از سبز: سیدمهدی شجاعی) - (گوشواره عرش: سیدعلی موسوی گرمارودی) - (بی‌بال پریدن: سلمان هراتی) - (زمین سوخته: احمد محمود) - (دید و بازدید: جلال آل احمد) - (تنگسیر: صادق هدایت) - (شهری چون بهشت: محمدعلی جمال‌زاده)»

- (۱) «دو» (۲) «سه» (۳) «چهار» (۴) «پنج»

۲۸- همه گزینه‌ها از ویژگی‌های سبکی شعر دوره معاصر هستند، به جز:

- (۱) باستان‌گرایی و علاقه فراوان به استفاده از واژه‌های کهن در زبان شعر این دوره محسوس است.
- (۲) آرایه‌های بیانی و بدیعی به‌صورت طبیعی وارد شعر می‌شوند.
- (۳) مفاهیم خصوصی، سیاسی و اجتماعی بسیار مورد توجه شاعران قرار گرفته‌اند.
- (۴) دست شاعر برای استفاده از همه واژه‌ها باز است.

۲۹- آرایه‌های مقابل همه ابیات درست هستند؛ به جز:

- (۱) خاک پای و خار راهش دیده را و دست را
 - (۲) اسباب پریشانی جمع است برای من
 - (۳) گندم خال تو ای حور بهشتی طلعت
 - (۴) گه دست عشق جامه صبرم کند قبا
- توده‌توده سنبل است و دسته‌دسته یاسمن (جناس - لفونشر)
 جمعیت اگر خواهی زان طره پریشان باش (پارادوکس - اشتقاق)
 به خدا کز همه عالم پدر آورده برون (تلمیح - استعاره)
 گه آب چشم خانه رازم کند خراب (موازنه - ایهام)

۳۰- در کدام بیت شاعر از تشبیه بیشتری بهره گرفته است؟

- (۱) سخن دیباچه دیوان عشق است
 - (۲) شاه فلک چو بنگرد طلعت ماه پیکرت
 - (۳) چرخ پیروزه‌وش حلقه‌صفت چون لؤلؤ
 - (۴) التفات ابر رحمت نیست ورنه بر درت
- سخن نوباوه بسنتان عشق است
 ذره‌صفت در اوفتد بر سر بامت از هوا
 حلقه در گوش کمین هندوی لالای تو باد
 تخم مه‌ری کشتم و شاخ وفایی سرزده‌ست

۳۱- آرایه‌های ابیات زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- الف: نیازی نیست با شعرم تخلص، خواجه خود فرمود
ب: از التهاب و این همه تکرار خسته‌ام
پ: عهد کردی که وفا پیشه کنی جهد بکن
ت: پروانه راحت بده ای شمع که امشب
- (۱) تضمین - اسلوب معادله - جناس - استعاره
(۲) استعاره - تضمین - ایهام - ایهام تناسب
(۳) تضمین - تلمیح - ایهام - مراعات نظیر
(۴) استعاره - تضمین - تکرار - ایهام

۳۲- همه آرایه‌های «تشخیص، جناس ناهمسان و تمثیل»، در کدام ابیات یافت می‌شود؟

- الف: گر دل از سنگ جفای تو ننالند چه کند
ب: بر خطت چون زار می‌گیریم مکن منعم از آنک
پ: دل گمان دارد که پوشیده است راز عشق را
ت: دیدار یار غایب دانی چه ذوق دارد؟
- (۱) «الف» - «ب» (۲) «الف» - «پ»
(۳) «ب» - «پ» (۴) «ب» - «ت»

۳۳- آرایه‌های بیت زیر کدامند؟

- «گرت سلطنت فقر ببخشند ای دل
(۱) تشبیه - استعاره مصرحه - حس آمیزی - کنایه
(۲) تشخیص - کنایه - ایهام - مجاز
(۳) مجاز - استعاره - پارادوکس - جناس
(۴) جناس - حسن تعلیل - پارادوکس - تشخیص

۳۴- آرایه‌های «ایهام، حسن تعلیل، تشبیه، جناس و تضاد»، به ترتیب در کدام ابیات دیده می‌شوند؟

- الف: یاری گزیده‌ام که نهد پیش روی او
ب: آتش سردی که بگدازد درون سنگ را
پ: قابل خنجر قاتل نشود خنجر تو
ت: ناتوان موری به پابوس سلیمان آمده است
ث: ماه از اثر مهر رخت یافت نشانی
- (۱) «الف» - «ث» - «ت» - «پ» - «ب»
(۲) «ث» - «الف» - «ت» - «ب» - «پ»
(۳) «پ» - «ث» - «الف» - «ب» - «ت»
(۴) «پ» - «الف» - «ث» - «ب» - «ت»

۳۵- کدام بیت با «پسته‌ها را لعل می‌گونت گریبان چاک کرد/ تلخ شد از چشم شوخت خواب بر بادام‌ها»، بیشترین

- آرایه مشترک را دارد؟
- (۱) هر آینه لب شیرین جواب تلخ دهد
(۲) زینسان که کمال است ز هجران تو گریان
(۳) می‌چکد خون چو کباب از سخن رنگینم
(۴) بر لب کوه جنون خنده شیرین بهار

۳۶- در همه ابیات آرایه‌های استعاره و ایهام تناسب دیده می‌شود؛ به جز:

- (۱) آخر نه منم تنها در بادیه سودا
(۲) هم فتنه مردم شدی از نرگس پرفن
(۳) چو بلبل زان نکردم باز میل گلشن کویت
(۴) گل را چه غم ز زاری بلبل که در چمن
- چنان که صاحب نوشند، ضارب نیشند
با نامه برت جز غزل تر چه فرستم
سینه از ناخن اندیشه فگار است مرا
نقش زخمی است که از تیشه فرهاد شکفت
- عشق لب شیرینت بس شور برانگیزد
هم عقده دل‌ها زدی از سنبل پرخم
که چون رفتم به زاغان دادی ای گل آشیانم را
او را هزار عاشق زار است هم چو من

۳۷- با توجه به مبحث قافیه، توضیح مقابل کدام گزینه درست نیست؟

- (۱) برسر کوی یقین، کعبه و بتخانه یکی است
دام زلف سیاه و سبحة صد دانه یکی است («ن» حرف روی است.)
- (۲) رندی است کار بیدلان، تقوی شعار زاهدان
آری دلا هر کسوتی، بر قامتی زیبا بود (بیت، قافیه درونی درستی دارد.)
- (۳) آن‌ها که مقیمان خرابات مغانند
ره جز به در خانه خمار ندانند (قافیه، بر مبنای قاعده «۲» و تبصره است.)
- (۴) غمزه بیمار یار از ناتوانی خوشتر است
قامتش را در طبیعت اعتدالی دیگر است (بیت، ذوقافیتین نیست.)

۳۸- کدام بیت را می‌توان به دو شکل دسته‌بندی هجایی کرد و قافیه آن نادرست است؟

- (۱) شام شکستگان را هرگز سحر نباشد
وز روز تیره روزان تاریک‌تر نباشد
- (۲) شوریده‌ای است زلف تو کز بند جسته است
خط تو آن نبات که از قند رسته است
- (۳) با یار نمی‌سازی چون شمع نمی‌سوزی
شرط است به راه عشق جان‌بازی و سربازی
- (۴) صلاح کار کجا و من خراب کجا
بین تفاوت ره کز کجاست تا به کجا

۳۹- کدام بیت از نظر وزنی ایراد دارد؟

- (۱) تا دست‌ها کمر نکنی بر میان دوست
بوسی به کام دل ندهی بر دهان دوست
- (۲) دانی حیات کشته شمشیر عشق چیست
سیبی گزیدن از رخ چون بوستان دوست
- (۳) بر ماجرای خسرو و شیرین قلم می‌کشید
شوری که در میان من است و میان دوست
- (۴) خصمی که تیر کافرش اندر غزا نکشت
خونش بریخت ابروی همچون کمان دوست

۴۰- چند مورد از مصراع‌های زیر یا ناهمسان هستند یا دو دسته‌بندی هجایی دارند؟

- الف: جام صبوح می‌دهد نور و صفای صبحدم
ب: عاشق، دل‌م را به خوی یار بر آورد
- ث: خواهیم که امشب خدمتی چون ساغر اندر خور کنم
۱) «یک» ۲) «دو»
- ج: بهار باغ و گل امروز، گوئیا خوش نیست
ب: باز آ که بی‌حضورت خوش نیست زندگانی
- ت: مدامم مست می‌دارد نسیم جعد گیسویت
ت: مدامم مست می‌دارد نسیم جعد گیسویت
- ح: حال خونین دلان که گوید باز؟ (بحر رمل مسدس محذوف)
ج: بهار باغ و گل امروز، گوئیا خوش نیست

۴۱- نام چند وزن به درستی نیامده است؟

- الف: که از روی ما رنگ زردی ببرد؟ (بحر متقارب مثنی محذوف)
ب: عشق تو نهال حیرت آمد (بحر هزج مسدس محذوف)
- پ: دامی به راهی می‌نهم، مرغی به دامی می‌زنم (بحر رجز مثنی محذوف)
ت: در طریقت هر چه پیش سالک آید خیر اوست (بحر رمل مثنی محذوف)
- ث: حال خونین دلان که گوید باز؟ (بحر رمل مسدس محذوف)
ث: حال خونین دلان که گوید باز؟ (بحر رمل مسدس محذوف)
- ۱) «چهار» ۲) «سه» ۳) «دو» ۴) «یک»

۴۲- اختیار شاعری مقابل کدام بیت در آن وجود ندارد؟

- (۱) ز من می‌رس که در دست او دلت چون است
از او بپرس که انگشت‌هاش در خون است (ابدال)
- (۲) مرد راضی است که در پای تو افتد چون گوی
تا بدان ساعد سیمینش به چوگان بزنی (کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند)
- (۳) نه من تنها گرفتارم به دام زلف زیبایی
که هر کس با دلارامی سری دارند و سودایی (بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه)
- (۴) گر ز هفت آسمان گزند آید
راست بر عضو مستمند آید (آمدن فاعلاتن به جای فعلاتن)

۴۳- در کدام بیت دو نوع اختیار «وزنی» و دو مورد اختیار «زبانی» به کار رفته است؟

- (۱) دل نموده است که گوی خم چوگان تو نیست
خصم را پای گریز از سر میدان تو نیست
- (۲) کاروانی شکر از مصر به شیراز آید
اگر آن یار سفر کرده ما باز آید
- (۳) بخت آینه ندارم که در او می‌نگری
خاک بازار نیرزم که بر او می‌گذری
- (۴) تو همایی و من خسته بیچاره گدای
پادشاهی کنم از سایه به من برفکنی

۴۴- با توجه به دو بیت زیر، کدام گزینه درست نیست؟

الف: غلام ساقی لعل توام که چاره من

ب: پار گذشت آن چه دیدی از غم و شادی

(۱) ابیات حداقل یک وزن و آهنگ مشترک دارند.

(۳) هر دو بیت، اختیار شاعری «کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند» دارند.

۴۵- با توجه به شعر نیمایی زیر، کدام گزینه نادرست است؟

«گرچه گاهی شهبابی

مشق‌های شب آسمان را

زود خط می‌زد و محو می‌شد

باز در آن هوای مه‌آلود

پاک‌کن‌هایی از ابر تیره

خط خورشید را پاک می‌کرد»

(۱) الگوی هجایی سطر چهارم با توجه به اختیارات شاعری به صورت «-U--U--U--» می‌باشد.

(۲) سطر پنجم، یک اختیار زبانی دارد.

(۳) مراعات نظیر و دو نوع استعاره در این شعر دیده می‌شود.

(۴) این شعر از سروده‌های «قیصر امین‌پور» می‌باشد.

۴۶- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

(۱) درد اهل درد صاحب‌درد می‌داند که چیست

(۲) سینه خواهم شرحه شرحه از فراق

(۳) گفتن از زنبور بی‌حاصل بود

(۴) غم حبیب نهان به ز گفت‌وگویی رقیب

۴۷- مفهوم کدام ابیات با هم یکسان است؟

الف: تحفه جنت که از بهر شما آراستند

ب: عشرتی دارم به یاد روی آن گل در قفس

پ: هیچ یوسف دیده‌ای کز تخت و تاج

ت: می‌ندانم خطر دوزخ و سودای بهشت

ث: ز عشرت و طرب و باده هیچ باقی نیست

(۱) «الف» - «ب»

(۳) «ب» - «پ» - «ت»

۴۸- کدام ابیات دو به دو مفهوم یکسان دارند؟

الف: سعادت به بخشایش داور است

ب: ای دوست شکر خوشتر یا آن که شکر سازد؟

پ: جهان را سر به سر آینه می‌دان

ت: ز یزدان دان نه از ارکان که کوتاه دیدگی باشد

ث: همه جا منزل عشق است که یارم همه جاست

(۱) «ب، ث» - «پ، ت»

(۲) «الف، ت» - «پ، ث»

۴۹- مفهوم کدام بیت با بیت زیر، متفاوت است؟

«شکر ایزد که به اقبال کله‌گوشه گل

(۱) عمر بگذشت و حدیث درد ما آخر نشد

(۲) پایم امروز فرورفت به گنجینه کام

(۳) بخت پیروز که با ما به خصومت می‌بود

(۴) بر رگم روزگار به توفیق کردگار

به جرعه می نوشین خوشگوار برد

بگذرد امسال و همچو پار نماند

(۲) هیچ کدام از ابیات، دو دسته‌بندی هجایی ندارند.

(۴) هیچ کدام از ابیات اختیار وزنی ندارند.

مرد صاحب درد درد مرد، می‌داند که چیست

تا بگویم شرح درد اشتیاق

با یکی در عمر خود ناخورده نیش

که نیست سینه ارباب کینه محرم راز

با غم هجران او دوزخ سرا بستان ماست

عشق افکنده است با یوسف به یک زندان مرا

چون دلش بگرفت در زندان نشست؟

هر کجا خیمه زنی اهل دل آن جا آیند

ولی چه سود که دوریم از آن جمال امشب

(۲) «ت» - «ث»

(۴) «الف» - «پ» - «ث»

نه در چنگ و بازوی زورآور است

خوبی قمر بهتر یا آن که قمر سازد؟

به هریک ذره‌ای صد مهر تابان

که خطی کز خرد خیزد تو آن را از بنان بینی

کوردل آن که نیابد به جهان جای تو را

(۳) «الف، ب» - «ت، ث»

(۴) «ب، ت» - «پ، ث»

نخوت باد دی و شوکت خار آخر شد»

شب به آخر شد کنون کوتاه کنیم افسانه را

کامم امروز برآمد به مراد دل خویش

بامداد از در من صلح‌کنان باز آمد

با سعد گشت نحسم و اندوه با طرب

۵۰- مفهوم بیت زیر با کدام بیت متناسب است؟

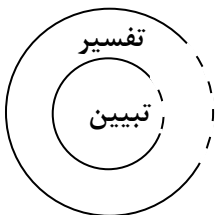
- «به ملک جم مشو غره که این پیران رویین تن»
 (۱) تو مانی و بد و نیکت چو زین عالم برون رفتی
 (۲) طمع در سیم و زر چندین مکن گر دین و دل خواهی
 (۳) می گیرد اجل آن را که در شاهی و جباری
 (۴) به حسن غره مشو با شکستگان آن کن
- به دستانت به دست آرد، اگر خود پور دستانی»
 نیاید با تو در خاکت نه فغفوری نه خاقانی
 که دین و دل تبه کرد آن که دل در سیم و زر دارد
 زحل مهر نگین دارد قمر طرف کمر دارد
 که ایزدت به قیامت مطالبت نکند

علوم اجتماعی

۵۱- به ترتیب ویژگی روشنگری پایان قرن بیستم، رقیب رویکرد انتقادی، از خودبیگانگی حقیقی، کدام است؟

- (۱) امکان تشخیص درست یا غلط بودن باورها و اندیشه‌ها و خوب یا بد بودن هنجارها و رفتارها از بشر سلب می‌شود - همواره درگیر سیاست هویت هستند و پیوسته برخی را تحسین و برخی دیگر را تحقیر می‌کنند - اعضای یک جهان اجتماعی، واقعیت‌ها و آرمان‌های خود را فراموش می‌کنند و به آن‌ها تعلق خاطر ندارند.
 (۲) پیامد آن، شکل‌گیری بحران معرفتی است - تأکید بر تنوع و تکثر هویت‌ها و اصالت بخشیدن به آن به معنای در نظر گرفتن اشتراک وحدت انسان‌هاست و فرصت گفت‌وگو و معارفه انسان‌ها و فرهنگ‌ها را ایجاد می‌کند - تصویری که از انسان ارائه می‌شود، سرابی از حقیقت است، به همین دلیل فطرت آدمی در این جهان به آرامش نمی‌رسد.
 (۳) افول تجربه‌گرایی، نفی تجربه، نفی عقل و وحی - هر نظریه‌ای درون فرهنگ، تاریخ و جامعه خود تولید می‌شود و هر فرهنگ و هویتی می‌تواند نظریه‌های متناسب با خود را تولید کند - جوامع خودباخته‌ای که در مواجهه با فرهنگ دیگر هویت خود را از یاد می‌برند.
 (۴) امکان تشخیص درست یا غلط بودن باورها و اندیشه‌ها و خوب یا بد بودن هنجارها و رفتارها از بشر سلب می‌شود - آنچه تا امروز به نام علم و دانش جهان‌شمول مطرح بود، صرفاً ابزار عده‌ای برای سرکوب عده دیگری بود - پیامد جهان اجتماعی است که براساس فطرت انسان شکل نگرفته‌اند و از عقاید و ارزش‌های حق برخوردار نیستند.

۵۲- کدام گزینه جدول زیر را کامل می‌کند و در ارتباط با «عقلانیت جهان اسلام»، درست است؟

علوم اجتماعی جهان اسلام	علوم اجتماعی جهان متجدد
الف	

- (۱) دانش علمی را به دانش حسی و تجربی محدود نمی‌کنند - عاملان به گونه‌ای مستقل از عقلانیت به ارزیابی فرهنگ و تاریخ مربوط به خود می‌پردازند.
 (۲) اندیشمندان مسلمان، دانش علمی را به دانش حسی و تجربی محدود نمی‌کنند و هر تفسیری را نوعی تبیین به‌شمار می‌آورند - ارزش و اعتبار روشنگرانه خود را از متن فرهنگ و کنش‌های عاملان نمی‌گیرد.
 (۳) متفکران مسلمان، تفسیر را هم نیازمند استدلال می‌دانند - در تولید دانش علمی درباره محیط فرهنگی و اجتماعی نقش محوری دارد و همه عرصه‌های علمی را به تنهایی سامان می‌دهد.
 (۴) همانند رویکرد تفسیری، تفسیر را در تقابل با تبیین نمی‌دانند - با هنجارها و ارزش‌ها و آرمان‌های فرهنگی، اجتماعی و تاریخی پیرامون خود تعامل فعال دارد و آن‌ها را مورد ارزیابی انتقادی قرار می‌دهد.

۵۳- کدام یک به ترتیب در ارتباط با «اشتراک انقلاب اسلامی ایران و انقلاب مشروطه» و «فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان متجدد»، درست و نادرست است؟

(۱) در یک مکان، در جامعه ایران شکل گرفتند - رشد علوم تجربی و فناوری حاصل از آن برای تسلط بر طبیعت و جامعه را گسترش عقلانیت ابزاری می‌گویند.

(۲) طی یک قرن، یعنی قرن نوزدهم شکل گرفتند - انسان‌ها را اسیر نظام اجتماعی پیچیده‌ای می‌کند، مثل قفس آهنین همه ابعاد وجود آنان را احاطه می‌کند و به تدریج فرصت‌هایی از این قفس خودساخته را به انسان می‌دهد.

(۳) مقبولیت و مرجعیت علم فقه در فرهنگ عمومی جامعه ایران - در جهان متجدد دآوری درباره ارزش‌ها و آرمان‌های بشری با روش‌های فراتجربی امکان‌پذیر است، از این روند رو به گسترش عقلانیت ذاتی یاد می‌شود.

(۴) انقلاب اجتماعی - عناصر معنوی و مقدس‌ترد می‌شوند و جهان صرفاً از مواد و موجودات خامی ساخته شده است که همه در اختیار و کنترل بشرند و به وسیله او به کار گرفته می‌شوند.

۵۴- کدام گزینه در ارتباط با مفاهیم مشخص شده مرتبط است؟

«سوفیا کوتلاکی، مردم‌شناس یونانی، در کتابی با عنوان «نظام ادب، تعارف و مفهوم وجهه در فرهنگ ایرانی» به تعارفات ایرانیان اشاره کرده است.»

(۱) انتسابی، فردی، ثابت - اجتماعی، انتسابی، ثابت - شاخه علوم اجتماعی - اجتماعی، انتسابی، ثابت - از طریق کنش اجتماعی تحقق می‌یابد.

(۲) انتسابی، ثابت، اجتماعی - اکتسابی، ثابت و فردی - دانش اجتماعی - اکتسابی، متغیر - هدف

(۳) اکتسابی، ثابت، فردی - ثابت، انتسابی، اجتماعی - یکی از مهم‌ترین انتقادهای خودمداری فرهنگ غرب - ثابت، اکتسابی، فردی - آرمانی

(۴) فردی، متغیر، انتسابی - اجتماعی، ثابت، اکتسابی - مطالعه ابعاد زندگی اجتماعی - انتسابی، ثابت، متغیر - از طریق کنش اجتماعی تحقق می‌یابد.

۵۵- به ترتیب موارد زیر کدامند؟

- معانی و تدابیر سیاسی، قوانین

- ناتوانی توجیه علمی حضور جهانی فرهنگ غرب

- در سخن گفتن با دیگری، از زبان خود برای اصلاح یک رابطه ظالمانه استفاده می‌کنیم.

- اشتراک کنت، دورکیم و اسپنسر و مارکس

(۱) پیدایش، قوام و دوام ارزش‌ها محصول آگاهی، خواست و عمل مردم است - دانشمندان پسامدرن - عقل عام - همه جوامع در یک خط قرار می‌گیرند، بعضی از آن‌ها در این مسیر واحد، پیشرفته و بعضی در مقایسه با جوامع پیشرفته، عقب‌مانده‌اند.

(۲) قلمرو آرمانی - اندیشه‌های پسامدرن - عقل انتقادی - جهان‌های اجتماعی در طول هم

(۳) اشتراک رویکرد جامعه‌شناسی تفسیری و انتقادی - جامعه‌شناسی انتقادی - عقل عام - همه جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگرند.

(۴) افتراق رویکرد جامعه‌شناسی تبیینی و تفسیری - اندیشه‌های پسامدرن - عقل انتقادی - فرهنگ‌ها و تمدن‌ها براساس آرمان‌ها و ارزش‌های خود تحولاتی را دنبال می‌کنند.

۵۶- به ترتیب کدام گزینه موارد زیر را نشان می‌دهد؟

- افتراق جامعه‌شناسی انتقادی و جامعه‌شناسی تبیینی

- اشتراک دیدگاه هانتیگتون و فوکویاما

- اشتراک جامعه‌شناسی تفسیری و جامعه‌شناسی تبیینی

- افتراق مدینه ضاله و مدینه فاسقه

(۱) ظرفیت مطالعه ارزش سیاسی قدرت در قلمرو واقعی - ارائه نظریه‌ها پس از فروپاشی بلوک شرق - موضوع - انحراف نظری از مدینه فاضله

(۲) ظرفیت مطالعه ارزش‌های سیاسی معانی و تدابیر سیاسی و قوانین در قلمرو آرمانی - ارائه نظریه‌ها پس از فروپاشی بلوک شرق - عدم ظرفیت مطالعه ارزش‌های سیاسی، فضیلت‌ها و ردیلت‌های سیاسی در قلمرو حقیقی - انحراف نظری از مدینه فاضله

(۳) ظرفیت مطالعه ارزش‌های سیاسی معانی و تدابیر سیاسی و قوانین در قلمرو آرمانی - شکل‌گیری نظم نوین جهانی - ظرفیت مطالعه ارزش سیاسی قدرت در قلمرو واقعی - انحراف از مدینه فاضله

(۴) ظرفیت مطالعه معانی و تدابیر سیاسی، قوانین و قدرت در قلمرو آرمانی و قلمرو واقعی - پذیرش شکل‌گیری قطب‌بندی جدید فرهنگی و تمدنی - عدم ظرفیت مطالعه ارزش‌های سیاسی، فضیلت‌ها و ردیلت‌های سیاسی در قلمرو حقیقی - انحراف از مدینه فاضله

۵۷- کدام گزینه، به سؤالات زیر به درستی پاسخ می‌دهد؟

- تبیین نظام مشروطه، پیامد چه بود؟
 - پدیده نسل‌کشی در جهان نشانه چیست؟
 - ابطال نظریه پایان تاریخ فوکویاما پیامد چیست؟
 - اشتراک دیدگاه ارسطو و فارابی چیست؟
- (۱) توجه میرزای نائینی به واقعیت‌های اجتماعی ایران با استفاده از فقه - ابعاد فرهنگی هویت - شکل‌گیری قطب‌بندی جدید فرهنگی تمدنی - دسته‌بندی نظام سیاسی
- (۲) توجه به شرایط اجتماعی آغاز قرن بیستم - ابعاد اقتصادی هویت - موفقیت انقلاب اسلامی ایران و پیامدهای جهانی آن - ملاک‌های دسته‌بندی نظام‌های سیاسی
- (۳) توجه به شرایط اجتماعی آغاز قرن بیستم - ابعاد هویتی جمعیت - شکل‌گیری قطب‌بندی جدید فرهنگی تمدنی - دسته‌بندی نظام سیاسی
- (۴) توجه میرزای نائینی به واقعیت‌های اجتماعی ایران با استفاده از فقه - ابعاد هویتی جمعیت - موفقیت انقلاب اسلامی ایران و پیامدهای جهانی آن - دسته‌بندی نظام سیاسی

۵۸- به ترتیب کدام گزینه در ارتباط با «هویت فرهنگی جهان اجتماعی و سازمان»، نادرست و درست است؟

- (۱) هرگاه عقاید و ارزش‌ها اهمیت و اعتبار خود را اعضای جهان اجتماعی از دست بدهند، دوام هویت فرهنگی با چالش‌هایی مواجه می‌شود - پیوند میان نقش‌ها، واحدها و ساختارهای اجتماعی، مثل رابطه اقتصاد و سیاست یا علم و سیاست را شامل می‌شود که از آن به انسجام اجتماعی یاد می‌شود.
- (۲) هویت فرهنگی جهان اجتماعی فرصت شکل‌گیری هر نوع هویت‌های اجتماعی، خانوادگی، شغلی را پدید می‌آورد - در شرکت‌های بزرگ از سهم مدیران و مشاوران کاسته است و بر نقش مالکان و سهام‌داران اضافه شده است، جوامع خود بزرگ‌ترین و مؤثرترین سازمان‌ها هستند.
- (۳) هویت فرهنگی جهان اجتماعی، پدیده‌ای گسترده‌تر از هویت اجتماعی افراد است و این دو مستقل از یکدیگر نیز می‌توانند وجود داشته باشند - لازمه آن، پذیرفتن اهداف سازمان توسط افراد و اعضای آن است، اگر اعضای آن به‌طور یکپارچه اهداف آن را قبول نداشته باشند، نمی‌تواند اطاعت افراد بیرون از خود را تضمین کند.
- (۴) هویت فرهنگی هر جامعه بر مدار عقاید و ارزش‌های اجتماعی کلان آن شکل می‌گیرد و هرگاه افراد جامعه نوعی از ارزش‌ها را بپذیرند و به رسمیت بشناسند، پدید می‌آید - به معنای جمع کسانی است که منافع، ارزش‌ها یا برداشت‌های مشترکی دارند و مهم‌ترین منبع قدرت در جوامع امروزی است.

۵۹- کدام گزینه با نمودار زیر مرتبط است؟

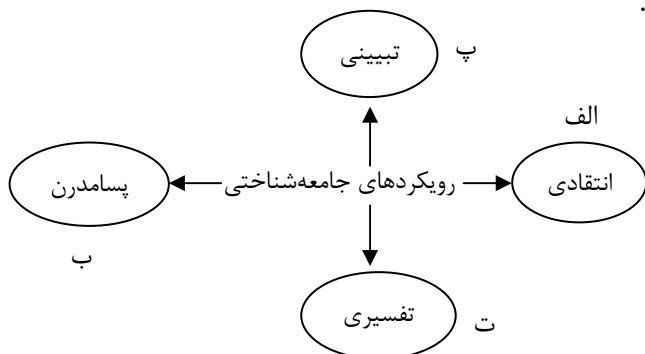
- بشر همواره به سرکوبی شده که از طریق قدرت و ثروت صورت می‌گرفت، حساس بود و اکنون متوجه سرکوبی که به‌وسیله دانش اعمال می‌شود و دیگر به آن تن نمی‌دهد.
- ظرفیت مطالعه ارزش‌های سیاسی قدرت در قلمرو واقعی را ندارد.
- ظرفیت مطالعه ارزش‌های سیاسی معانی و تدابیر سیاسی و قوانین را در قلمرو آرمانی ندارد.
- به توصیف پدیده‌های اجتماعی بسنده نمی‌کند؛ بلکه آن‌ها را با ملاک‌های ارزشی و هنجارهای ارزیابی می‌کند و تلاش می‌کنند از محدودیت‌های علم تجربی رها شود.

(۱) «ب» - «ت» - «پ» - «الف»

(۲) «الف» - «ب» - «ت» - «پ»

(۳) «ب» - «پ» - «ت» - «الف»

(۴) «ب» - «الف» - «پ» - «ت»

- ۶۰- کدام گزینه به ترتیب نشانگر «عقل در معنای عام»، «پیامدهای انقلاب اسلامی ایران بر جهان غرب» و «تزلزل فرهنگی» است؟
- ۱) عقلانیستی است که در سخن گفتن با دیگری از زبان برای شناخت یکدیگر و تفاهم و تعامل استفاده می‌شود - راه نوینی را فراروی کشورهای جهان سوم قرار داد و مستقل از ارزش‌ها و آرمان‌های جهان غرب بود - ترجیح زندگی مجردی بر زندگی خانوادگی
 - ۲) اصل انقباض و انبساط فلزات در علوم طبیعی و عوامل مهاجرت در جمعیت‌شناسی به کمک آن درک می‌شود - در از دست رفتن اعتبار ارزش‌ها و آرمان‌های پس از رنسانس و شکل‌گیری نظریه‌های افول سکولاریسم مؤثر بود - ترجیح زندگی مجردی بر زندگی خانوادگی
 - ۳) هرگونه تلاش ذهنی و فکری را شامل می‌شود که هم عالمان در دانش علمی از آن استفاده می‌کنند و هم عموم مردم در دانش عمومی از آن بهره می‌برند - مستقل از ارزش‌ها و آرمان‌های جهان غرب شکل گرفت و شاهدهی گویا برای حضور تاریخ‌ساز فرهنگ‌های غربی بود - شیوع رقیب‌ها و بدیل‌های زندگی خانوادگی
 - ۴) برای ارزیابی و داوری دربارهٔ مناسبات و ارتباطات انسانی به کار می‌رود؛ مثلاً وضعیت ارزش‌های عدالت و آزادی را در روابط انسانی ارزیابی می‌کند - در بحران‌های معرفتی و معنوی جهان غرب، جنبش‌های اسلامی فرصت بروز یافتند - ناسازگاری اغلب از عقاید و ارزش‌ها آغاز می‌شود و به سطح رفتارها و هنجارها می‌رسد.
- ۶۱- هریک از موارد زیر، به ترتیب، توسط کدام اندیشمند، مطرح شده است؟
- ماه‌ها به‌عنوان کارمند در یک بیمارستان روانی مشغول به کار شده و از طریق مشاهدهٔ مشارکتی به تحقیق پرداخت.
 - افزایش دستمزد کارگران و رفاه آنان را موجب افزایش تولید نسل آن‌ها و پیدایش مشکلات بعدی می‌داند.
 - در جهان متجدد کنش‌هایی مانند: استفاده از حسابداری و اقتصاد برای تخمین سود در بنگاه‌های اقتصادی یا استفاده از علوم مهندسی برای ساختن پل و جاده به شدت رواج می‌یابد.
 - می‌خواست مجرم بودن یا نبودن را با مشاهدهٔ ویژگی‌های جسمانی و ظاهری تشخیص دهد.
 - با به‌کارگیری روش انتقادی در کنار روش تجربی به بررسی‌های مذهبی، تاریخی و جغرافیایی پرداخت و روش او در تحقیقات مردم‌شناسی و جامعه‌شناسی متداول شده است.
- ۱) گافمن - مالتوس - مارکس - لمبروزو - مسکویه
 - ۲) فوکو - راسل - مارکس - لمبروزو - ابن‌خلدون
 - ۳) گافمن - ریکاردو - ماکس وبر - لمبروزو - ابوریحان بیرونی
 - ۴) گافمن - ریکاردو - ماکس وبر - آگوست کنت - ابوریحان بیرونی
- ۶۲- کدام پاسخ در رابطه با مطالب مطرح‌شده، به ترتیب درست است؟
- دربارهٔ هنجارها، ارزش‌ها و آرمان‌های جوامع مختلف داوری علمی می‌کند و رویکرد انتقادی به جامعهٔ خود و دیگر جوامع دارد.
 - دانش عمومی به‌طور همه‌جانبه از دانش علمی حمایت نمی‌کند و دانش علمی از رشد و رونق لازم باز می‌ماند.
 - نشست‌های مشابه اجلاس هزاره ادیان در طی قرن بیستم برگزار نشد و این اجلاس در آستانهٔ قرن بیست‌ویکم برگزار شد.
 - اشتراک احترام به پدر و مادر و استکبارستیزی
- ۱) علم مدنی فارابی - تعارض در ذخیرهٔ دانشی جوامع - بحران معنویت - آرمان‌های درون قلمرو واقعی
 - ۲) علوم اجتماعی جهان اسلام - تعارض میان دانش عمومی و دانش علمی در یک جهان اجتماعی - بحران معنویت - آرمان‌های بیرون از قلمرو واقعی
 - ۳) علم مدنی فارابی - تعارض در ذخیرهٔ دانشی جوامع - بحران معرفتی - آرمان‌های درون قلمرو واقعی
 - ۴) علوم اجتماعی جهان اسلام - تعارض در ذخیرهٔ دانش علمی و دانش عمومی - بحران معنویت - آرمان‌های بیرون از قلمرو واقعی
- ۶۳- هریک از موارد زیر در رابطه با انواع جامعه‌شناسی با چه موضوعی ارتباط دارند؟
- هر فرد، گروه و فرهنگی ارادهٔ خاص خود را دارد و ارزش‌های ویژهٔ خود را خلق می‌کند.
 - جامعه‌شناس می‌تواند برای مدتی با اعضای یک گروه سیاسی زندگی کند و از این راه عقاید و ارزش‌های آن‌ها را بفهمد و توصیف کند، اما نمی‌تواند آن‌ها را اصلاح کند؛ زیرا با این کار جامعه‌شناس از دایرهٔ علم خارج می‌شود.
 - جامعه‌شناسی با شناخت نظم اجتماعی به انسان‌ها قدرت، پیش‌بینی، پیشگیری و کنترل جامعه را می‌دهد.
 - برای فهم زندگی اجتماعی باید از ظاهر پدیده‌های اجتماعی عبور کرد و به معنای نهفته در کنش‌ها راه یافت.
- ۱) اشتراک جامعه‌شناسان تفسیری و انتقادی - روش جامعه‌شناسی تفسیری - هدف جامعه‌شناسی پوزیتیویستی - نقطهٔ ضعف جامعه‌شناسی تفسیری
 - ۲) دیدگاه جامعه‌شناسان تفسیری و انتقادی - روش جامعه‌شناسی تفهیمی، تبیینی - هدف جامعه‌شناسی انتقادی - تقابل رویکرد تفسیری با رویکرد تبیینی
 - ۳) اشتراک جامعه‌شناسان تفسیری و انتقادی - دیدگاه جامعه‌شناسی تفسیری - روش جامعه‌شناسی تبیینی - نقطهٔ قوت جامعه‌شناسی تفسیری
 - ۴) دیدگاه جامعه‌شناسان تفسیری و انتقادی - دیدگاه جامعه‌شناسی تفهیمی، تبیینی - هدف جامعه‌شناسی تبیینی - تقابل رویکرد تفسیری با رویکرد تبیینی

- ۶۴- مدیران یک شرکت در رابطه با چگونگی پرداخت دستمزد به کارکنان شرکت باهم گفت‌وگو می‌کنند. به ترتیب، هریک از عبارات زیر، نشانگر کدام دیدگاه، مدل و حوزه است؟
- رقابت میان افراد برای تولید بیشتر را ضروری می‌دانند و افراد و گروه‌های توانگر را در اولویت قرار می‌دهند.
 - در جوامع سوسیالیستی مالکیت خصوصی وسایل تولید وجود نداشت.
 - نه با رهاسازی مطلق موافقت و نه با کنترل مطلق و امکان رقابت را برای همگان فراهم می‌کنند.
 - در نظام فئودالی دهقانان شبیه برده بودند، مالک چیزی نبودند و به فئودال تعلق داشتند.
- (۱) حوزه رقابت - طرفداران قشریندی اجتماعی - مدل برابری - طرفداران قشریندی اجتماعی
 (۲) طرفداران قشریندی اجتماعی - مخالفان قشریندی اجتماعی - طرفداران عدالت اجتماعی - طرفداران قشریندی اجتماعی
 (۳) مدل لیبرال - طرفداران عدالت اجتماعی - مدل عدالت اجتماعی - مدل کمونیستی
 (۴) طرفداران قشریندی اجتماعی - مخالفان قشریندی اجتماعی - مدل لیبرال - حوزه رقابت
- ۶۵- به ترتیب، معنای هر عبارت کدام است؟
- حقایق هرچند خود ثابت‌اند، ولی از جهت قرار گرفتن در قلمرو واقعی و آرمانی تغییرپذیرند.
 - بلوک شرق و بلوک غرب با اینکه از نظر سیاسی، اقتصادی و جغرافیایی در دو بخش متمایز و جدا قرار می‌گرفتند، ولی به فرهنگ واحدی تعلق داشتند.
 - جمع کسانی که منافع، ارزش‌ها یا برداشت‌های مشترک دارند.
 - نگاه کردن به مسائل کنشگران از منظر خودشان و تلاش برای فهم آن‌هاست.
- (۱) برای جهان‌های اجتماعی، امکان انحراف از حق و پذیرش باطل وجود دارد - هر دو بلوک درون فرهنگ سکولار غرب قرار داشتند - سازمان - همراهی همدلانه
 (۲) برای جهان‌های اجتماعی امکان خروج از باطل و قبول حق وجود دارد - در چارچوب بنیان‌های فرهنگ سوسیالیستی قرار می‌گرفتند - نظام اجتماعی - فهم همدلانه
 (۳) برای جهان‌های اجتماعی، امکان انحراف از حق و پذیرش باطل وجود دارد - چالش میان این دو بلوک از نوع چالش‌های درون فرهنگی بود - سازمان - تبیین
 (۴) جهان‌های اجتماعی می‌توانند بر مدار حق یا باطل بچرخند - در چارچوب ارزش‌ها و آرمان‌های فرهنگ جدید غرب بودند - ساختار اجتماعی - نگاه از درون

روان‌شناسی

- ۶۶- به ترتیب پاسخ هریک از موارد زیر کدام است؟
- عبارت «بین عزت نفس و انگیزه پیشرفت، رابطه مستقیم وجود دارد.»، به این مفهوم اشاره دارد.
 - بیان وضعیت افراد مضطربی که اضطراب خود را درمان نکنند، در آینده شغلی و تحصیلی، به این هدف روان‌شناسی اشاره دارد.
 - عبارت «محسن خاطرات خوش کودکی خود را مرور می‌کند»، به این فعالیت اشاره دارد.
 - انتخاب لباس براساس لطافت پارچه به این پردازش اشاره دارد.
- (۱) قانون - کنترل - رفتار - ادراکی
 (۲) فرضیه - کنترل - رفتار - مفهومی
 (۳) فرضیه - پیش‌بینی - شناخت - مفهومی
 (۴) قانون - پیش‌بینی - شناخت - ادراکی
- ۶۷- در ارتباط با واقعیت‌های رشدی انسان، کدام گزینه «درست» است؟
- (۱) بلند شدن از وضعیت نشسته (۱۲ تا ۱۵ ماهه) - کم‌کم باید زیبایی و زشتی را به او یاد داد (۱۷ ساله) - در یک اتاق پر از هم‌بازی، تنها با عروسک‌هایش بازی می‌کند (۵ ساله) - فراقظه در او وجود دارد (۱۵ ساله)
 (۲) ایستادن مستقل (۱۱ تا ۱۴ ماهه) - باید او را در تصمیم‌گیری‌های بزرگ دخالت داد (۱۶ ساله) - پسرچه‌ای که دوست دارد فقط با پسرها بازی کند (۹ ساله) - به پدرش می‌گوید اگر مغازه گوشت‌فروشی، گوشت گوسفند نداشت، چه گوشتی بخرم (۱۴ ساله)
 (۳) نشستن مستقل (۵ تا ۸ ماهه) - باید آزاد باشد تا بازی کند (۵ ساله) - ترس از غریبه‌ها (۸ ماهه) - توجه‌گزینی‌تر (۱۱ ساله)
 (۴) راه رفتن مستقل (۱۱ تا ۱۴ ماهه) - فرمانبردار است (۶ ساله) - لبخند اجتماعی (۳ ماهه) - فرضیه‌سازی (۱۴ ساله)

۶۸- در متن زیر، به ترتیب، کدام اجزای هویت به کار رفته است؟

«سارا چهره خود را دوست ندارد، ولی به خوبی دختر بودن خود را پذیرفته است. او به تازگی در گروه موسیقی دبیرستان عهده‌دار نواختن ساز سه‌تار شده است.»

- (۱) جسمی - جنسی - اجتماعی
(۲) جنسی - جسمی - روانی
(۳) جسمی - جسمی - روانی
(۴) جنسی - جنسی - اجتماعی

۶۹- هریک از عبارتهای زیر، به ترتیب، به کدام مفهوم اشاره دارد؟

- وقتی منتظر خواهر قدبلند خود هستیم، هر خانم قدبلندی را خواهر خود می‌پنداریم.
- استفاده از ماژیک رنگی برای مشخص کردن کلمات مهم یک متن.
- حسین می‌خواهد مهندس شود و این امر برایش مهم است.
- باید رنگ آبی را بینم و دکمه آژیر را فشار دهم، رنگ سبز را می‌بینم و دکمه را فشار نمی‌دهم.
- مقاله‌ای که می‌خواهم بخوانم را شب در کنار تخت خود می‌گذارم و صبح آن را بهتر فرا می‌گیرم.

- (۱) اطلاعات موجود در حافظه - ایجاد خوگیری - تغییرات درونی محرک - هشدار کاذب - گوش‌به‌زنگی
(۲) سبک پردازش افراد و انتظارات آن‌ها - مانع خوگیری - درگیری و انگیزتگی ذهنی - رد درست - آماده‌سازی
(۳) سبک پردازش افراد و انتظارات آن‌ها - مانع تمرکز - تغییرات درونی محرک - هشدار کاذب - گوش‌به‌زنگی
(۴) اطلاعات موجود در حافظه - مانع تمرکز - درگیری و انگیزتگی ذهنی - رد درست - آماده‌سازی

۷۰- «توجه متمرکز» در کدام گزینه زیر بیشتر از سایر گزینه‌ها است؟

- (۱) درس خواندن همراه با چک کردن شبکه‌های مجازی
(۲) تصویح کردن اوراق امتحانی دانش‌آموزان توسط معلم در هنگام دیدن اخبار شبکه سه سیما
(۳) فوتبال بازی کردن و همزمان برای مربی و بازیکنان کنار زمین لطفه تعریف کردن
(۴) آشپزی کردن و همزمان دستور پخت غذا را در کتاب آشپزی دنبال کردن

۷۱- به ترتیب، هریک از عبارتهای زیر به کدام مرحله حافظه مربوط می‌شود؟

- می‌گوید لطفاً اولین کلمه آن را بگویید.
- در حافظه حسی زمان آن، حدود نیم ثانیه است.
- مرحله نگهداری اطلاعات است.

• در بزرگسالان به صورت کلی و خلاصه است.

• رنگ چشم آرایشگری را که سال‌هاست می‌شناسید، نمی‌دانید.

- (۱) مرحله سوم - مرحله سوم - مرحله دوم - مرحله اول - مرحله اول
(۲) مرحله دوم - مرحله دوم - مرحله سوم - مرحله اول - مرحله اول
(۳) مرحله دوم - مرحله سوم - مرحله دوم - مرحله دوم - مرحله سوم
(۴) مرحله سوم - مرحله دوم - مرحله سوم - مرحله دوم - مرحله سوم

۷۲- در متن زیر به کدام فنون بهسازی حافظه، به ترتیب، اشاره شده است؟

«رویا هنگام درس خواندن، خلاصه مطالب را می‌نویسد، او از مثال‌های زیادی برای توضیح مفهوم خلاقیت استفاده می‌کند و برای بهتر جا افتادن مفهوم یکرنگی در ذهن خواهرش، از واژه دورویی استفاده می‌کند.»

- (۱) مطالعه چندحسی - بسط معنایی - بسط معنایی
(۲) استفاده از چند روش حرکتی - بسط معنایی - تمایزبخشی
(۳) استفاده از چند روش حرکتی - تمایزبخشی - بسط معنایی
(۴) مطالعه چندحسی - بسط معنایی - تمایزبخشی

۷۳- کدام گزینه زیر، به ترتیب، در مورد عبارات‌های ذکر شده، صدق می‌کند؟

- دلیل بحث‌های اخیر والدینم چیست؟
 - زبان فرانسوی را زودتر یاد می‌گیرم چون انگلیسی بلدم.
 - استاد دانشگاه از ما خواست تا هر موضوعی برای کنفرانس آخر ترم به ذهنمان رسید، بیان کنیم.
 - محسن کادوی تولد پدرش را براساس این موضوع که به تازگی عینک پدرش شکسته است، تهیه می‌کند.
- (۱) مسئله‌ای است که شناسایی موقعیت اولیه در آن دشوار است - اثر نهفتگی - زمان بر است - نیاز به پردازش عمیق اطلاعات ندارد.
- (۲) مسئله‌ای است که تعریف دقیق هدف در آن امکان‌پذیر است - انتقال - روش تحلیلی حل مسئله است - روش اکتشافی حل مسئله است.
- (۳) مسئله خوب تعریف شده است - اثر نهفتگی - مبتنی بر نیازسنجی واقعی است - اعتبارش با گذشت زمان متزلزل می‌شود.
- (۴) مسئله خوب تعریف نشده است - انتقال - نیاز به پردازش عمیق اطلاعات ندارد - اعتبارش با گذشت زمان متزلزل نمی‌یابد.
- ۷۴- اگر محسن از اتاقش به سمت آشپزخانه برود تا بفهمد علت بوی گاز که در خانه پراکنده شده، چیست و در این امر

ناموفق باشد، با کدام پیامدهای زیر مواجه خواهد بود؟

- (۱) ناکامی و تعارض
(۲) ناکامی و فشار روانی
(۳) تعارض و فشار روانی
(۴) تعارض و درماندگی آموخته‌شده

۷۵- به ترتیب، پاسخ هریک از پرسش‌های زیر کدام است؟

- انتخاب بهترین معلم سال از نظر تعداد افراد تصمیم‌گیرنده، چه نوع تصمیمی است؟
- در کدام حالت تصمیم‌گیری، اطمینان کافی به نتایج تصمیم‌گیری وجود ندارد؟
- احسان در تصمیم‌گیری برای حل اختلاف با همسرش از کوره در می‌رود، بنابراین سبک تصمیم‌گیری او چیست؟
- سعید «فرش دست‌بافت» برای منزل خود انتخاب می‌کند، بنابراین در مرحله چندم تصمیم‌گیری قرار دارد؟

(۱) فردی - وقتی سودمندی متوسط باشد - احساسی - مرحله اول

(۲) گروهی - وقتی با سودمندی متوسط همراه باشد - احساسی - مرحله پنجم

(۳) گروهی - وقتی با خطر همراه باشد - تکانشی - مرحله پنجم

(۴) فردی - وقتی با خطر همراه باشد - تکانشی - مرحله اول

۷۶- کدام تعارض زیر با بقیه متفاوت است؟

- (۱) مهسا یا باید در ایام تعطیل در خانه تنها بماند یا به مسافرتی با خانواده برود که دوست ندارد و کسل‌کننده است.
- (۲) زینب یا باید شغل کم‌درآمد و خسته‌کننده‌ای که دارد را ادامه دهد یا بیکاری و بی‌پولی را تحمل کند.
- (۳) میثم از خون دادن می‌ترسد، اما اگر خون ندهد، غلظت خون بالا برای او مضر است.
- (۴) احسان شغل وکالت را دوست دارد، اما می‌داند ممکن است با چالش‌های فراوانی در این شغل روبه‌رو شود.

۷۷- کدام گزینه زیر، به ترتیب، پیرامون عبارات‌های مطرح شده صدق می‌کند؟

- مینا دوست خود را خیلی قبول دارد و مورد تأییدش است، اما به سخنان او پیرامون راستی و درستی گوش نمی‌دهد.
- رضا می‌گوید آزمون پروانه اشتغال نظام روان‌شناسی خیلی سخت و خارج از سطح معمول طرح شده بود و گرنه قبول می‌شدم.

• این عامل نگرشی می‌تواند مثبت یا منفی باشد.

• میثم می‌گوید چه آشغال در خیابان بریزیم، چه نریزیم فرقی به حال نظافت شهری نمی‌کند.

(۱) درماندگی آموخته‌شده - اسناد غیرقابل کنترل و بیرونی - اراده - ناهماهنگی شناختی

(۲) ناهماهنگی شناختی - اسناد غیرقابل کنترل و بیرونی - باور - درماندگی آموخته‌شده

(۳) درماندگی آموخته‌شده - اسناد غیرقابل کنترل و درونی - ناهماهنگی شناختی - درماندگی آموخته‌شده

(۴) ناهماهنگی شناختی - اسناد قابل کنترل و بیرونی - ادراک کنترل - ناهماهنگی شناختی

۷۸- در متن زیر چند عبارت به انگیزه درونی اشاره دارد؟

«لیلا آنقدر به خیاطی علاقه دارد که با وجود ضعیف بودن چشمانش ساعت‌ها به خیاطی می‌پردازد. خواهر او خیاطی می‌کند تا درآمد بیشتر داشته باشد. علی برادر لیلا در کارهای کارگاه به خواهرانش کمک می‌کند تا حقوق بیشتری از آن‌ها دریافت کند و مادرشان از محصولات کارگاه آنقدر تعریف می‌کند تا مشتری بیشتری جذب کنند.»

(۱) عبارت (۲) عبارت (۳) عبارت (۴) عبارت

۷۹- پاسخ هریک از سؤال‌های زیر، به ترتیب، کدام است؟

- نمره خانم شاه‌محمدی در پرسش‌نامه سبک زندگی ۶۲ است؛ وضعیت فشار روانی او چگونه است؟
- مونا از حضور در جلسه امتحان ریاضی خودداری می‌کند. علامت فشار روانی او چیست؟
- در مورد مونا در عبارت بالا، نوع مقابله او چه نام دارد؟
- ستاره برای کاهش استرس خود هفته‌ای یک‌بار به کوه می‌رود. نوع مقابله او چیست؟
- معصومه برای کاهش مشغولیت‌های ذهنی خود، هر صبح زیارت عاشورا می‌خواند. تأثیر مذهب بر سلامت او چگونه است؟

(۱) خیلی آسیب‌پذیر - هیجانی - در انتظار معجزه بودن - سازگارانۀ کوتاه‌مدت - غیرمستقیم

(۲) آسیب‌پذیر - شناختی - استفاده از مهارت حل مسئله - سازگارانۀ کوتاه‌مدت - مستقیم

(۳) جداً آسیب‌پذیر - رفتاری - منفعل بودن - سازگارانۀ بلندمدت - مستقیم

(۴) نیاز به مراقبت ویژه - جسمانی - انجام دادن رفتار تکانشی و بدون فکر و تأمل - سازگارانۀ بلندمدت - غیرمستقیم

۸۰- ارتقای واکنش‌های رفتاری و پردازش‌های شناختی، در کدام گزینه زیر بیشتر است؟

(۱) دلخوری یک سرباز از مافوقش که اگر بگوید ممکن است اضافه خدمت بخورد.

(۲) تلاش برای اول شدن در مسابقه دو و میدانی.

(۳) نگرانی و ترس شدید برای شرکت در امتحان نهایی پایه یازدهم انسانی.

(۴) از یاد بردن پاسخ سؤالات در هنگام مصاحبه شغلی.

 @sanjsheducationgroup

 @sanjshserv

کانال‌های ارتباطی:

آزمون ۱۵ از ۱۵

دفترچه شماره ۲ از ۲

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود، مملکت اصلاح می شود.
امام خمینی (ره)

نام:

نام خانوادگی:

شماره داوطلبی:

صبح جمعه
۱۴۰۴/۰۳/۳۰

آزمون آزمایشی سنجش دوازدهم
جامع نوبت چهارم

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخگویی: ۷۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخگویی
۵	زبان عربی	۲۰	۸۱	۱۰۰	۲۰ دقیقه
۶	تاریخ	۱۳	۱۰۱	۱۱۳	۱۰ دقیقه
۷	جغرافیا	۱۲	۱۱۴	۱۲۵	۱۰ دقیقه
۸	منطق و فلسفه	۲۰	۱۲۶	۱۴۵	۲۰ دقیقه
۹	اقتصاد	۱۵	۱۴۶	۱۶۰	۱۵ دقیقه

حق چاپ، تکثیر و انتشار سوالات به هر روش (الکترونیکی و...)، قبل و یا بعد از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی ممنوع است (حتی با ذکر منبع) و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار می گیرند.

■ ■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۸۱ - ۸۹)

۸۱- «قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ»

- (۱) بگو در زمین بگردید و ببینید چگونه آفرینش را آغاز کرد.
- (۲) بگو در زمین سیر کنید و بنگرید که چگونه آفرینش را آغاز کرد.
- (۳) بگو در زمین سفر کنید و سپس مشاهده کنید که چگونه خلقت را آغاز کرد.
- (۴) بگو در زمین بگردید و ببینید که چگونه آفرینش آغاز شد.

۸۲- «قَدْ قَامَ هَذَا الْعَالَمُ بِنَشَاطَاتٍ خَاصَّةٍ مُشْتَقًّا وَ حَصَلَ مِنْ أبحاثه الكثیرة حول تطویر هذه المادّة علی

نتائج تُساعد الإنسان في تسهيل أعماله اليوميّة كالزراعة و تُؤدّي دوراً مُهمّاً في الحروب أيضاً!»:»

- (۱) این دانشمند مشتاقانه به فعالیت‌های خاصی پرداخته است و از پژوهش‌های فراوان خویش پیرامون بهینه‌سازی این ماده نتایجی را به دست آورده که به انسان در ساده‌سازی کارهای روزانه‌اش مانند کشاورزی کمک می‌کند و همچنین نقشی مهم را در جنگ بازی می‌کند!
- (۲) این عالم با اشتیاق اقدام به فعالیت‌های خاصی کرده است و از پژوهش‌های زیادش درباره بهینه‌سازی این ماده به نتایجی دست پیدا کرده که به انسان در آسان کردن کارهای روزانه‌اش همچون کشاورزی کمک کرده، نقش مهمی را نیز در جنگ‌ها ایفا می‌کند!
- (۳) این عالم مشتاقانه به فعالیت‌های خاصی اقدام کرد و از تحقیقات فراوانش درباره بهینه‌سازی این ماده به نتیجه‌هایی دست پیدا کرده که به انسان در ساده‌سازی کارهای روزانه او مثل کشاورزی کمک کرده، نقش مهمی را در جنگ‌ها بازی می‌کند!
- (۴) این دانشمند با اشتیاق برای فعالیت‌های خاصی برخاسته است و از تحقیقات زیاد خود پیرامون بهینه‌سازی این ماده نتایجی را به دست آورد که به انسان در آسان شدن کارهای روزانه‌اش همچون کشاورزی یاری می‌رساند و همچنین نقشی مهم را در جنگ‌ها ایفا می‌کند!

۸۳- عندما وصلَ الحاکمُ العادلُ إلى المنطقة التي خربت في الحروب الماضية، عرّف نفسه علی الناس ثمّ

قالوا له: ساعدنا في بناء بيوتنا:

- (۱) زمانی که پادشاه دادگر خودش را به یک منطقه‌ای رساند که در جنگ‌های گذشته ویران شده بود، مردم او را شناختند؛ سپس به او گفتند: در ساختن خانه‌هایمان به ما یاری برسان.
- (۲) هنگامی که حاکم دادگر به منطقه‌ای رسید که در جنگ‌های گذشته ویران شده بود، خود را به مردم معرفی کرد؛ سپس به او گفتند: ما را در ساختن خانه‌هایمان یاری کن.
- (۳) حاکم عادل وقتی به منطقه‌ای رسید که در درگیری‌های گذشته آن را ویران کرده بودند، مردم او را شناختند؛ پس به او گفتند: به ما در ساختن خانه‌هایمان کمک کن.
- (۴) وقتی که پادشاه عادل به منطقه‌ای که در جنگ‌های قبل خراب شده بود رسید، خودش را به مردم معرفی نمود؛ سپس به او گفتند: به تو در ساختن خانه‌هایمان کمک می‌کنیم.

۸۴- «الْيَأْسُ هُوَ الْعَدُوُّ الَّذِي يَسْعَى لَزَرْعِ الْفُشْلِ فِي قَلْبِكَ وَ إِبْعَادِكَ عَنْ أَهْدَافِكَ وَ يَضْرِكُ فِي النّهَايَةِ ضَرراً لَا

يُمْكِنُ إِصْلَاحَهُ فَيَجِبُ عَلَيْكَ أَنْ تَغْلِبَ هَذَا الشّعورَ بِالتَّوَكُّلِ عَلَى اللَّهِ»:»

- (۱) ناامیدی همان دشمنی است که برای کاشت شکست در دل تو و دور کردن تو از اهدافت تلاش می‌کند و در نهایت به تو آسیبی می‌رساند که جبران‌ش ممکن نیست، پس باید با توکل به خدا بر این احساس غلبه کنی.
- (۲) ناامیدی است همان دشمنی که برای کاشت شکست در قلب تو و دور کردن تو از هدف‌هایت تلاش کرده و در پایان زبانی به تو می‌زند که جبران آن امکان ندارد، پس باید با تکیه بر خداوند بر این احساس غلبه کنی.
- (۳) ناامیدی دشمنی است که برای کاشت شکست در قلب تو و دور کردن تو از اهدافت تلاش می‌کند و در نهایت به تو آسیب می‌رساند که هیچ جبرانی برایش نیست، بنابراین بر تو واجب است که با توکل به خدا بر این احساس چیره شوی.
- (۴) ناامیدی یک دشمن است که تلاش می‌کند تا شکست را در دل تو بکارد و تو را از اهدافت دور کند و در انتها به تو ضرری می‌زند که نمی‌توانی جبران‌ش کنی، بنابراین باید با توکل به خدا بر این احساس چیره شوی.

۸۵- «النَّفْطُ سَائِلٌ ثَمِينٌ يُعَدُّ أَحَدَ رُمُوزِ الْحَضَارَةِ وَ يَسْتَعْرِقُ تَكْوِينَهُ سِنَوَاتٌ طَوِيلَةٌ وَ يَسْتَخْرِجُهُ الْإِنْسَانُ مِنْ بَاطِنِ الْأَرْضِ»:

- ۱) نفت مایع ارزشمندی است که آن را یکی از نمادهای تمدن به شمار می‌آورند و تشکیل آن سال‌های زیادی زمان می‌برد و توسط انسان از درون زمین بیرون آورده می‌شود.
- ۲) نفت مایع گران‌بهایی است که یکی از نمادهای تمدن به شمار می‌آید و تشکیل آن سال‌های زیادی طول می‌کشد و انسان، آن را از دل زمین بیرون می‌آورد.
- ۳) نفت مایعی است که ارزشمند است و یکی از نمادهای فرهنگ به حساب می‌آید و تشکیلش چندین سال وقت می‌گیرد و انسان، آن را از زمین بیرون می‌آورد.
- ۴) نفت مایعی گران‌بها است که یکی از نمادهای تمدن محسوب می‌شود و سال‌های زیادی طول می‌کشد تا تشکیل شود و انسان آن را از دل زمین بیرون بیاورد.

۸۶- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- ۱) مَنْ يَطْلُبُ الْوَصُولَ إِلَى غَايَاتِهِ الْعَالِيَةِ فِي الْحَيَاةِ يَتَحَمَّلُ صَعُوبَاتِ الدَّهْرِ!: کسی که می‌خواهد به هدف‌های بلندمرتبه خود در زندگی برسد، سختی‌های روزگار را تحمل می‌کند!
- ۲) اجتمعوا في المدرسة اليوم قبل بداية الإمتحان نشاهد المعلم و نتكلم معه!: امروز قبل از شروع امتحان، در مدرسه جمع شوید تا معلم را ببینیم و با او صحبت کنیم!
- ۳) ما من شخصٍ يقدر أن يتخلص من شرِّ مجالسة الجهال إلا من له أصدقاء عَفَاءٌ كثيرون!: شخصی نیست که بتواند از شرّ هم‌نشینی با نادانان رهایی یابد، مگر کسی که دوستان عاقل بسیاری دارد!
- ۴) قد نحتاجُ إلى الصَّبرِ أمام المصائب التي نصاب بها حتى نقدر أن نواصلَ طريقنا!: ما به صبر کردن در برابر مصیبت‌هایی که به آن‌ها دچار می‌شویم، نیاز داریم تا بتوانیم به مسیرمان ادامه دهیم!

۸۷- عَيْنِ الْخَطَا:

- ۱) على العاقل أن لا يجالس الجهال لأنهم لا ينفعون أبداً: انسان عاقل نباید که با نادانان هم‌نشینی کند؛ زیرا آن‌ها هرگز به او سود نمی‌رسانند.
- ۲) لا بدّ من تأليف كتابٍ عظيمٍ لبيان كيفية تواصل الحيوانات مع بعضها البعض: ناگزیر به نوشتن کتاب بزرگی برای بیان چگونگی ارتباط حیوانات با همدیگر هستیم.
- ۳) سمكة القرش من مخلوقات الخلق الكبيرة التي تسقط أسنانها كل سنة: کوسه‌ماهی از مخلوقات بزرگ آفرینش است که دندان‌هایش همه سال می‌افتد.
- ۴) مَنْ لَمْ يَكُنْ فِيهِ الْكَذِبُ فَهُوَ مُؤْمِنٌ حَقِيقِيٌّ يُحِبُّهُ النَّاسُ: هرکس دروغ در او نباشد، پس او مؤمنی واقعی است که مردم را دوست می‌دارد.

۸۸- عَيْنِ غَيْرِ الْمُنَاسِبِ لِلْمَفْهُومِ:

- ۱) مَنْ لَمْ يُؤَدِّبْهُ الْوَالِدَانِ صَغِيرًا يُؤَدِّبْهُ الزَّمَنُ: هر که نیاموخت دانش از پدر و مادر / روز و شبش تربیت کنند بهنجار
- ۲) إِنَّ رُوحَهَا رُوحِي وَ رُوحِي رُوحَهَا: و من که رهگذری از تبار بارانم / هنوز فرق تو را با خودم نمی‌دانم
- ۳) وَجَدتْ رَائِحَةَ الْوُدِّ إِنْ شَمَمتْ رُفَاتِي: تنم بیبوسد و خاکم به باد ریزان است / هنوز مهر تو باشد در استخوان ای دوست
- ۴) لَا نَعِيشُ إِلَّا لِلَّهِ: ﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُون﴾

۸۹- «صاحب باغ شروع به اندیشیدن به علت کاهش تعداد میوه‌های درختان باغ کرد تا کاملاً آن را بفهمد!»

- ۱) بدأ صاحبُ البستانِ يُفكِّرُ في سَبَبِ نَقْصِ ثَمَارِ الأشجارِ في البستانِ حَتَّى يَفهمه فَهَمًّا كاملاً!
- ۲) بدأ صاحبُ الحديقةِ بالتفكيرِ في سَبَبِ نَقْصِ ثَمَارِ الأشجارِ في الحديقةِ كاملاً حَتَّى يَفهمه فَهَمًّا!
- ۳) لِيَفهمه فَهَمًّا كاملاً بدأ صاحبُ البستانِ فكَرَّ في سَبَبِ نَقْصِ ثَمَارِ الأشجارِ في البستانِ!
- ۴) لِيَفهمه فَهَمًّا بدأ صاحبُ البستانِ فكَرَّ في سَبَبِ نَقْصِ ثَمَارِ الأشجارِ في البستانِ كاملاً!

■ ■ ■ إقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (٩٠ - ٩٢) بِمَا يَنَابِسُ النَّصَّ:

«في يومٍ مِنَ الْأَيَّامِ، صَادَ صَيَّادٌ عُصْفُورًا. قَالَ الْعُصْفُورُ لِلصَّيَّادِ: يَا أَيُّهَا الرَّجُلُ الْكَرِيمُ، أَنْتَ لَنْ تَشْبِعَ مِنِّ أَكْلِي، لِأَنَّ جِسْمِي صَغِيرٌ جَدًّا. لَكِنْ إِذَا أَطْلَقْتَنِي، سَأَعْطِيكَ ثَلَاثَ نَصَائِحٍ قِيَمَةٌ لَتَكُونَ سَعِيدًا. فَقبلَ الصَّيَّادِ عَلَى طَلْبِهِ. ثُمَّ قَالَ الْعُصْفُورُ لِلصَّيَّادِ: النَّصِيحَةُ الْأُولَى هِيَ: لَا تُصَدِّقِ الْكَلَامَ الْمُسْتَحِيلَ. أَطْلَقَ الصَّيَّادُ الْعُصْفُورَ وَ طَارَ الْعُصْفُورُ وَ جَلَسَ عَلَى سَطْحِ مَنْزِلِهِ وَ قَالَ: النَّصِيحَةُ الثَّانِيَةُ هِيَ: لَا تَحْزَنْ عَلَى الْمَاضِي أَبَدًا. ثُمَّ طَارَ الْعُصْفُورُ وَ جَلَسَ عَلَى شَجَرَةٍ وَ قَالَ: فِي بَطْنِي لَوْلُؤَةٌ ثَمِينَةٌ تَزِنُ مِئَةَ جَرَامٍ. حَزَنَ الصَّيَّادُ، لَكِنَّ الْعُصْفُورَ ضَحِكَ وَ قَالَ: أ لَمْ أَقُلْ لَكَ لَا تَحْزَنْ عَلَى الْمَاضِي؟ كَيْفَ يُمَكِّنُ أَنْ يَكُونَ هُنَاكَ لَوْلُؤَةٌ تَزِنُ مِئَةَ جَرَامٍ فِي بَطْنِي وَ أَنَا لَا أَرِنُ حَتَّى مِئَةَ جَرَامٍ؟ عَرَفَ الصَّيَّادُ أَنَّ النَّصَائِحَ قِيَمَةٌ وَ طَلَبَ مِنَ الْعُصْفُورِ أَنْ يَقُولَ لَهُ النَّصِيحَةَ الثَّالِثَةَ. أَجَابَ الْعُصْفُورُ: هَلْ عَمِلْتَ بِالنَّصِيحَتَيْنِ السَّابِقَتَيْنِ حَتَّى أَقُولَ لَكَ النَّصِيحَةَ الثَّالِثَةَ؟»

٩٠- ما هي الفكرة الرئيسيَّة التي أرادَ العُصْفُورُ أَنْ يَفْهَمَهَا الصَّيَّادُ مِنْ خِلالِ النَّصِيحَتَيْنِ؟

- (١) أهميَّة إطلاق الطيور و الحيوانات و عدم حبسها.
- (٢) قيمة النَّصَائِحِ و أهميَّة الاستماع إليها و تطبيقتها في الحياة.
- (٣) عدم تصديق الأمور المُسْتَحِيلَةَ و عدم الحسرة على ما فات.
- (٤) قدرة الحيوانات على التَّفكير مثل البشر.

٩١- لماذا لم يُعْطِ الْعُصْفُورُ النَّصِيحَةَ الثَّالِثَةَ لِلصَّيَّادِ؟

- (١) لِأَنَّهُ كَانَ خَائِفًا مِنْ أَنْ يَكْذِبَ الصَّيَّادُ مَرَّةً أُخْرَى وَ يَقْتُلَهُ.
- (٢) لِأَنَّهُ شَعَرَ بِأَنَّ الصَّيَّادَ لَمْ يَفْهَمْ وَ لَمْ يَعْمَلْ بِالنَّصِيحَتَيْنِ السَّابِقَتَيْنِ.
- (٣) لِأَنَّهُ كَانَ يُرِيدُ أَنْ يَخْتَبِرَ ذِكَاءَ الصَّيَّادِ وَ يَجْعَلَهُ يُفَكِّرُ بِنَفْسِهِ.
- (٤) لِأَنَّهُ كَانَ يُرِيدُ أَنْ يَهْرَبَ بِسُرْعَةٍ قَبْلَ أَنْ يُمَسِّكَهُ الصَّيَّادُ مَرَّةً أُخْرَى.

٩٢- ما هُوَ الدَّرْسُ الَّذِي يُمَكِّنُ أَنْ نَتَعَلَّمَ مِنْ هَذِهِ الْقِصَّةِ؟

- (١) يَجِبُ أَنْ نَكُونَ حَذِرِينَ مِنْ تَصَدِيقِ كُلِّ مَا يُقَالُ لَنَا.
- (٢) مِنَ الْمُهِمِّ أَنْ نَتَقَبَّلَ الْمَاضِي وَ لَا نَعِيشُ فِي الْحَسْرَةِ عَلَيْهِ.
- (٣) النَّصَائِحُ الْقِيَمَةُ لَا تُعْطَى إِلَّا لِمَنْ يَسْتَحَقُّهَا وَ يَعْمَلُ بِهَا.
- (٤) يَجِبُ أَنْ نَعْتَمِدَ بِالْآخِرِينَ وَ أَنْ نُؤْمِنَ بِقُدْرَاتِهِمْ.

■ عَيْنِ الْخَطَأِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٩٣ وَ ٩٤)

٩٣- «تَشْبِعَ - صَغِيرٌ - أَطْلَقْتَنِي - السَّابِقَتَيْنِ» :

(١) تَشْبِعَ: فعل مُضَارِع (معادل للمستقبل المنفي في الفارسيَّة) - مجرَّد ثلاثي - لازم - معلوم / فعل و فاعله و جملة فعلية و خبر

- (٢) صَغِيرٌ: اسم - مفرد - مذكر - معرب - معرّف بأل / خبر «أَنَّ» المشبّهة بالفعل و مرفوع
- (٣) أَطْلَقْتَنِي: فعل ماضٍ - للمخاطب - مزيد ثلاثي بزيادة حرف واحد - متعدّ / فعل و فاعله ضمير «ي»
- (٤) السَّابِقَتَيْنِ: اسم - مثنى (حركة «ن» فيه مكسورة) - اسم فاعل (مأخوذ من المجرَّد الثلاثي) / صفة و مجرور بالياء بالتبعية لموصوف «النَّصِيحَتَيْنِ»

۹۴ - «الأولى - الصياد - النصائح - تصدق»

- ۱) الأولى: اسم - مفرد - مؤنث - معرف بآل - من الأعداد الترتيبية / صفة و مرفوع بالتبعية لموصوف «التصيحة»
- ۲) الصياد: اسم - مفرد - منكر - معرفة - اسم مبالغة (للدلالة على صاحب الحرفة) - معرب / فاعل و مرفوع بالضمة
- ۳) النصائح: اسم - جمع تكسير (مفرده «التصيحة») - معرف بآل / اسم «أن» المشبهة بالفعل و منصوب و الجملة اسمية
- ۴) تصدق: مضارع للتهي - للمخاطب - مزيد ثلاثي (مصدره «تصدق») - متعد / فعل و مع فاعله جملة فعلية

■ ■ عین الجواب المناسب عن الأسئلة التالية (۹۵ - ۱۰۰)

۹۵ - عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- ۱) قَلْبٌ لَيْسَ فِيهِ شَيْءٌ مِّنَ الْحِكْمَةِ كَبَيْتٍ حَرِبٍ فَتَعَلَّمُوا وَ عَلَّمُوا!
- ۲) سَجَلَتْ مُنْظَمَةُ الْيُونِسْكَو مَسْجِدَ الْإِمَامِ فِي قَائِمَةِ التُّرَاثِ الْعَالَمِيِّ!
- ۳) بَعْضُ الْعُمَّالِ يَذْهَبُونَ إِلَى عَمَلِهِمْ لَيْلًا وَ يَرْجِعُونَ إِلَى بُيُوتِهِمْ صَبَاحًا!
- ۴) لَيْتَ فَصَلَ الرَّبِيعَ طَوِيلٌ فِي بَلَدِنَا الْجَمِيلَةِ لِأَنَّ الرَّبِيعَ قَصِيرٌ هُنَا!

۹۶ - عین العدد ليس صفة:

- ۱) سافرتُ للمرة الرابعة إلى تلك القرية الجميلة لمشاهدة مناظرها الخلابة!
- ۲) يا أصدقائي الأعزاء اعلّموا أنّ علم الواحد قد يُغيّر حياة كثير من الناس!
- ۳) رفع فائز هذه المباراة الأول علم فريقه و جميع المتفرجين يُشجّعونه!
- ۴) كان لأخي كتابان اثنان في مجال الأمراض الجلدية يستفيد منهما في أبحاثه!

۹۷ - عین إشارة دون اسم الإشارة:

- ۱) شاهدتُ مسافرين في صالة المطار و كان المسافرون يتكلمون مع الموظفين حول تسليم الجوازات!
- ۲) ذهبنا اليوم إلى حفلة تكريم طلاب المدرسة في مدينتنا ولكن ما شاهدنا في الحفلة زملائنا الممتازين!
- ۳) اشتريتُ كتباً كثيرةً من السوق لأخي الصّغير لأنّه يحتاج إلى هذه الكتب للنجاح في امتحاناته!
- ۴) عندي سيارة جميلة اشتريتها في السنة الماضية ولكن لهذا السّقر أحتاج إلى السيارة الأخرى جداً!

۹۸ - عین الخطأ في تعيين الجزء الذي قد أكد عليه:

- ۱) يرجو المؤمنون رحمة الله الغفور الرحيم رجاءً (يرجو)
- ۲) لا يفهم صعوبة المرض في الحياة إلا المَرَضَى (المرض)
- ۳) إنّ المعلمَ شرَحَ لطلّابه مثلاً صعباً شرحاً فهمه جميعهم (الجملة بأجمعها)
- ۴) إنّما العاقل من يعرف خير الشرّين (يؤكد على الخبر)

۹۹ - عین العبارة التي فيها "أخت" لا تُخاطب:

- ۱) أختي أتمنى رؤيتك في العام القادم عندما تتخرجين من الجامعة.
- ۲) أختي لا تعرف كيف تتكلم باللغة الفرنسية، لكنّها تُمارسها في المدرسة.
- ۳) أختي الصّغيرة لا تأكل هذه الحبوب، لأنّها ليست مفيدة للصّداغ.
- ۴) أختي كيف يمكنني أن أتحمّل هذا الحزن العميق.

۱۰۰- عَيْنَ مَا فِيهِ «الإستعداد للإمتحانات» مشروط بعمل «الدَّراسة»:

- ۱) من يدرس لأربع ساعات كلَّ يوم يكن مستعداً للإمتحانات كلَّها!
- ۲) من يدرس في زمن الامتحانات و كان مستعداً لها!
- ۳) إنّ من يدرس ساعات طويلة للإمتحانات هو مستعدّ و ليس مضطرباً!
- ۴) من التّلاميذ من يدرس كثيراً و يستعدّ للنّجاح في الامتحانات!

تاریخ

۱۰۱- یک محقق پس از پژوهش در مورد تمدن‌های باستانی و عقاید آن‌ها، نتایج پژوهش خود را دسته‌بندی کرده است.

هر کدام از این عقاید، به ترتیب به کدام ملت و گروه یا فرد تعلق دارد؟

الف: خدایانشان را مهربان‌تر و دوستانه‌تر از خدایان سومری می‌پنداشتند.

ب: خدایان انسان را برای خدمت به خود آفریده‌اند.

پ: آداب و مناسک دشواری داشتند و قربانی کردن از جمله رسوم سخت و پیچیده آن‌ها بود.

ت: بیش از هر چیز دیگری به رفتارهای اخلاقی توجه داشت و دربارهٔ دین یا خدایان کم سخن گفته است.

۱) آریایی‌های ایرانی - سومری‌ها - آریایی‌های هند - مصر

۲) آموری‌ها - آریایی‌های ایرانی - مصریان - کنفوسیوس در چین

۳) مصریان - سومری‌ها - آیین برهمنی هندی‌ها - کنفوسیوس در چین

۴) مصریان - آریایی‌های هند و برهمنی - آشوری‌ها - بابل

۱۰۲- کدام موارد زیر در مورد دورهٔ «تولید خوراک»، درست است؟

الف: در این دوران از استخوان، چوب و سنگ ابزارهایی مانند تبر، زوبین و کارد ساختند.

ب: در عصر نوسنگی، انسان علاوه بر اینکه فن ساخت ابزار و ظروف سنگی را ترقی داد، با ابداع چرخ سفالگری، ظروف گلی تولید کرد.

پ: در این دوره با استفاده از پشم حیوانات، موفق به تولید پارچه شدند.

ت: از حدود ۱۵,۰۰۰ سال پیش، گروه‌هایی از مردم گردآورندهٔ خوراک با استفاده از تجربه‌های گذشته، شروع به

کشت برخی گیاهان و اهلی کردن حیوانات کردند.

۱) «الف» - «ت» ۲) «ب» - «پ» ۳) «ب» - «ت» ۴) «الف» - «پ»

۱۰۳- در کدام گزینه‌ها «وجه اشتراک» سپاه اشکانی و ساسانی، به‌درستی ذکر شده است؟

الف: هر دو سپاه دارای سپاه سنگین اسلحه بودند.

ب: هر دو سپاه از فیل استفاده می‌کردند.

پ: هر دو سپاه تیراندازان ماهری داشتند.

ت: هر دو سپاه از زره و کمان استفاده می‌کردند.

۱) «ب» - «ت» ۲) «ب» - «پ» ۳) «الف» - «پ» ۴) «الف» - «ت»

۱۰۴- هریک از متون زیر، به ترتیب ریشه در کدام دورهٔ تاریخی دارد؟

الف: منظومهٔ داستانی «درخت آسوریک»

ب: داستان «بیژن و منیژه» در شاهنامه

پ: سیاست‌نامه

ت: تاریخ بلعمی

۱) اشکانی - ساسانی - سلجوقی - سامانی

۱) ساسانی - اشکانی - سلجوقی - سامانی

۲) اشکانی - اشکانی - غزنوی - سامانی

۳) ساسانی - ساسانی - سلجوقی - غزنوی

۱۰۵- کدام گزینه پاسخ درست سؤالات زیر است؟

الف: منبع مناسبی برای مطالعه گذشته دور و نزدیک است.
ب: این نوع تاریخ‌نگاری از دوره تیموریان به بعد مرسوم شد.
پ: وجه اشتراک سنجش اعتبار و نقد راوی، سنجش اعتبار و نقد و بررسی گزارش‌ها و منابع تاریخی است.
ت: این کتاب به روش تاریخ‌نگاری تحلیلی نوشته شده است.

- (۱) الف) محوطه و بناها (ب) تک‌نگاری‌ها (پ) زمان و مکان (ت) تجارب‌الامم
(۲) الف) محوطه‌ها و بناها (ب) تاریخ‌های منظوم (پ) ویژگی‌های هویتی (ت) تجارب‌الامم
(۳) الف) ابزارها و وسایل (ب) تک‌نگاری‌ها (پ) ویژگی‌های هویتی (ت) اخبار الطوال
(۴) الف) ابزارها و وسایل (ب) تاریخ‌های منظوم (پ) زمان و مکان (ت) اخبار الطوال

۱۰۶- کدام یک از عبارات‌های زیر، در رابطه با خلفای نخستین، درست است؟

الف: پس از رحلت پیامبر و آغاز خلافت ابوبکر ابی قحافه، سه گروه با حکومت وی به مخالفت پرداختند.
ب: از مهم‌ترین رویدادهای دوران خلیفه دوم، فتوحات مسلمانان در سرزمین‌های مجاور شبه جزیره عربستان بود.
پ: عثمان حکم‌بن ابی العاص را که پیامبر به یمن تبعید کرده بود، به مدینه باز گرداند.
ت: مردم از مناطق مختلف کوفه، شام و مصر برای رساندن صدای اعتراض خویش به گوش عثمان، به مدینه آمدند.
ث: امام علی (ع) مرکز خلافت را از مدینه به کوفه منتقل کرد.

- (۱) «ب» - «پ» - «ت» (۲) «ت» - «ث» - «الف» (۳) «الف» - «ب» - «ث» (۴) «پ» - «ت» - «ث»

۱۰۷- کدام یک از عبارات‌های زیر، درست است؟

الف: عده‌ای از سیاستمداران زیرک عرب مانند عمروعاص و موسی بن نصیر جذب معاویه شدند.
ب: معاویه دستور به قتل برخی از شیعیان مانند حجر بن عدی و ابوسلمه خلال را داد.
پ: امویان شیوه توزیع مساوی عطایا میان مسلمانان که علی (ع) بنا نهاده بود را تغییر داد.
ت: امام سجاد (ع) با جلوگیری از ورود پیروان مکتب اهل بیت به درگیری‌های بی‌حاصل و کم‌فایده، به صورت مدبرانه مانع نابودی شیعیان شد.

- ث: منصور، ابن مقفع را که متفکری شجاع و مترجم کتاب‌هایی از زبان پهلوی به عربی بود را به قتل رساند.
(۱) «الف» - «ب» - «ث» (۲) «ب» - «پ» - «ت» (۳) «الف» - «پ» - «ث» (۴) «پ» - «ت» - «ث»

۱۰۸- هریک از موارد زیر در رابطه با کدام گروه یا حکومت است؟

الف: آنان در سده‌های نخستین هجری، علاوه بر مشارکت در امور محلی، نقش مهمی در حفظ و انتقال فرهنگ ایرانی از دوره باستان به دوره اسلامی داشتند.
ب: بنیان‌گذاری این سلسله‌ها با فرمان خلیفه عباسی به حکومت رسیدند.
پ: آنان بیش از یک قرن عزل و نصب خلیفه را به میل خود انجام می‌دادند.
ت: در دوران این حکومت‌ها فعالیت‌های اقتصادی رونق خوبی داشت.

- (۱) الف) دهقانان (ب) طاهریان و سامانیان (پ) آل بویه (ت) طاهریان، سامانیان و آل بویه
(۲) الف) دهقانان (ب) صفاریان و طاهریان (پ) صفاریان (ت) طاهریان، صفاریان و سامانیان
(۳) الف) اتابکان (ب) طاهریان و سامانیان (پ) صفاریان (ت) طاهریان، صفاریان، علویان و سامانیان
(۴) الف) اتابکان (ب) صفاریان و طاهریان (پ) آل بویه (ت) طاهریان، سامانیان و آل بویه

۱۰۹- کدام گزینه درباره ایران دوره قاجار و صفوی، درست است؟

(۱) ایران در دوره قاجار و صفویه موفق شد به تجاوز اروپاییان به خلیج فارس پاسخ کوبنده‌ای بدهد.
(۲) در دوره صفویه بنای زیبای کاخ خورشید و در دوره قاجار بنای زیبای شمس‌العماره هر دو الهام گرفته از بناهای اروپایی بود.
(۳) روابط ایران با اروپا از نظر تأثیرگذاری و تأثیرپذیری در دوران صفویه و قاجار یکسان نبود. در دوره صفویه اقتدار ایران باعث روابط دوجانبه براساس احترام متقابل بود.
(۴) در دوره صفویه مدارس بزرگی در شهر اصفهان مانند مدرسه چهارباغ و در شهر تهران مدرسه مروی ساخته شد و در دوره قاجار در شهر اصفهان مدرسه مادرشاه و در تهران مدرسه سپهسالار ساخته شد.

۱۱۰- کدام یک از وقایع زیر، در موضوع «نشریات» مربوط به دوران قاجار نیست؟

(۱) انتشار روزنامه، سبب ایجاد تحولی بزرگی در مردم گردید.
(۲) با وجود آنکه فعالیت‌های مطبوعات نوسان داشت در مجموع نشریات توسعه و تنوع فراوانی یافتند و مجله‌های تخصصی در موضوعات تاریخی شروع به انتشار کرد.
(۳) ماجراهایی از سفرهای مظفرالدین‌شاه در روزنامه‌ها درج می‌شد و خشم عمومی را برمی‌انگیخت.
(۴) به دلیل ماهیت استبدادی حکومت و نبود آزادی بیان برخی از روزنامه‌نگاران در خارج از کشور اقدام به نشر روزنامه‌هایی به زبان فارسی می‌کردند.

۱۱۱- کدام تحولات در مورد «آلمان»، درست است؟

الف: در ابتدای قرن ۱۹ با تأسیس و توسعه مدارس و دانشگاه‌ها، برپایی صنایع جدید و بسط شبکه حمل‌ونقل و ارتباطات، خیلی زود به یکی از پیشروترین کشورهای اروپایی در زمینه صنعت تبدیل شد.
ب: در کنار اتریش و عثمانی اتحاد سه‌گانه را تشکیل داد.
پ: مستعمره‌های روس و انگلیس را در دیگر نقاط دنیا به خطر قرار انداخت، در نتیجه، آنان اختلاف میان خود را کنار گذاشتند و به موجب قرارداد ۱۹۰۷، ایران را به سه منطقه تقسیم کردند.
ت: بین دو جنگ جهانی طرح‌های عمرانی و اقتصادی گوناگونی مانند ساخت شبکه وسیع جاده‌ها و راه‌آهن، ایجاد مؤسسات عمومی به اجرا درآمد.

(۱) «الف» - «پ» (۲) «الف» - «ب» (۳) «ب» - «ت» (۴) «پ» - «ت»

۱۱۲- دربارهٔ قراردادهای نفتی، کدام گزینه نادرست است؟

(۱) در قرارداد زمان رضاشاه (۱۳۱۲ ش.) سهم ایران نسبت به قرارداد قبلی اندکی افزایش یافت و محدودهٔ جغرافیایی قرارداد به میدان‌های نفتی شناخته‌شدهٔ جنوب کشور محدود شد.
(۲) در قرارداد داری که در زمان مظفردالدین‌شاه منعقد شد، دولت انگلستان صاحب ۵۰ درصد از سهام شرکت داری بود.
(۳) در مجلس شانزدهم اقلیتی از نمایندگان عضو جبههٔ ملی به رهبری دکتر مصدق با مخالفت مؤثر خود از تصویب قرارداد الحاقی جلوگیری کردند.
(۴) پس از پایان جنگ جهانی دوم، احمد قوام نخست‌وزیر وقت، طی موافقت‌نامه‌ای امتیاز نفت شمال را به شوروی واگذار کرد.

۱۱۳- دربارهٔ آیت‌الله طالقانی، کدام گزینه درست است؟

الف: معتقد به مبارزهٔ سیاسی از طریق نبرد مسلحانه بود.
ب: تا اوج‌گیری انقلاب اسلامی در زندان بود.

پ: اولین نماز جمعه به امامت او در تهران در مرداد ۱۳۵۸ برگزار گردید.

ت: عضو سرشناس شورای انقلاب بود که توسط گروهک تروریستی فرقان، به شهادت رسید.

(۱) «الف» - «ت» (۲) «الف» - «ب» (۳) «ب» - «پ» (۴) «پ» - «ت»

جغرافیا

۱۱۴- با توجه به موارد زیر، کدام گزینه توضیح درستی دربارهٔ وضعیت کوه‌های ایران بیان نکرده است؟

الف: کوه‌هایی از تنگهٔ منجیل در امتداد شرقی - غربی تا کوه‌های شاه‌کوه در نزدیکی شاهرود و گردنهٔ خوش بیلاق
ب: کوه‌هایی در جهت شمال‌غربی - جنوب‌شرقی

پ: کوه‌هایی با جهت شمالی - جنوبی

(۱) گسترش فعالیت‌های کشاورزی گوناگون و بهره‌برداری از معادن فراوان ناهمواری‌های «الف» را به‌شکل ناپایدار در آورده است و شیب عمومی «پ» به‌سمت خزر بیش از منطقهٔ آذربایجان است.
(۲) «پ» منطقهٔ آذربایجان را از دریای خزر جدا کرده و «ب» چین‌خوردگی‌های دیواره‌مانند با دره‌های موازی است.
(۳) طی سه دههٔ اخیر طغیان رودهای حوضهٔ «ب» بیش از گذشته شده و در پی آن حمل رسوب توسط رودها به تشکیل شکل‌های جدیدی از ناهمواری منجر شده است و «پ» به‌گونه‌ای قرار گرفته که آب‌های جاری باید به دریای خزر وارد شود.
(۴) دامنه‌ها و دره‌ها، دشت‌ها و رودخانه‌های «الف» طی دهه‌ها چهرهٔ دیگری بر خود گرفته و گاه مخاطراتی همچون ریزش و لغزش در جاده‌ها و دامنه‌ها صورت می‌گیرد و توفان‌های گردوغبار از عواملی است که هم طبیعت و هم انسان، ایجاد آن در منطقهٔ «پ» مؤثر است.

۱۱۵- در رابطه با ناحیهٔ پرفشار جنب‌حاره‌ای و تأثیر آن بر سرزمین ایران، کدام گزینه نادرست است؟

(۱) عامل پرفشار جنب‌حاره‌ای در زمستان به داخل کشور پیشروی می‌کند و مانع ریزش بارش در دورهٔ سرد سال در کشور می‌شود.
(۲) مهم‌ترین کمربندهای خشکی و بیابانی کرهٔ زمین در اثر عامل پرفشار جنب‌حاره‌ای به‌وجود آمده است که کشور ما هم در داخل این کمربند خشک قرار دارد.
(۳) در اطراف مدار رأس‌السرطان و رأس‌الجدی به‌دلیل سنگینی و فرونشینی هوا، کمربند پرفشار جنب‌حاره‌ای تشکیل می‌شود و دارای آب‌وهوای گرم و خشک است که مانع از صعود هوا و تشکیل ابر و بارندگی می‌شود.
(۴) هوای سردشده در نواحی فوقانی استوا به‌سمت عرض‌های بالاتر حرکت می‌کنند و تحت تأثیر نیروی کوریولیس دچار انحراف می‌شود و در منطقهٔ جنب‌حاره سرد و سنگین می‌شود و فرو می‌نشیند.

۱۱۶- با توجه به موارد زیر، کدام گزینه اهمیت دریایی است که «قابلیت‌های منحصربه‌فردی از جمله جنس ساحل، عمق مناسب دریا و عدم نیاز به استفاده از آبراه و کانال‌های دریانوردی در طول سواحل»، دارد؟

الف: از مهم‌ترین مراکز صید و پرورش مروارید

ب: صیادی و پرورش ماهی و میگو

پ: منطقه‌ای با تأثیر متقابل سیاست، قدرت و جغرافیا بر یکدیگر

ت: وجود منابع عظیم نفت و گاز در آن

۱) «الف» - «ت» ۲) «ب» - «پ» ۳) «الف» - «پ» ۴) «ب» - «ت»

۱۱۷- هریک از موارد زیر چه تأثیری در وضعیت اقتصادی ایران دارد؟

الف: اختلاف شدید درجه حرارت روزانه و سالانه

ب: روند رو به رشد صنایع تبدیلی و وجود نیروی انسانی ماهر و متخصص

پ: تنوع آب‌وهوایی ایران

ت: نوسانات آب‌وهوایی

۱) مورد «ب» در مجموع باعث رشد دامداری شده است و مورد «پ» از جمله مشکلات در زمینه صنعت است.

۲) مورد «الف» امکان کشت انواع گوناگون میوه‌های سردسیری، نیمه‌گرمسیری و گرمسیری را فراهم کرده است و «پ» سبب شده محور توسعه کشاورزی از زراعت به توسعه باغداری تغییر یابد.

۳) مورد «ت» باعث شده هر استانی میوه‌های ویژه خود را تولید کند و مورد «پ» باعث شده کشورمان در حوضه محصولات دامی به واردات وابسته باشد.

۴) مورد «ت» باعث شده که کشورمان در تأمین برخی محصولات زراعی به واردات وابسته باشد و مورد «الف» سبب ایجاد تنوع در تولیدات باغی شده است.

۱۱۸- با توجه به عبارت‌های زیر در خصوص «مرزها»، کدام موارد به‌درستی تدوین شده است؟

الف: مرزها از این نظر اهمیت دارند که قلمرو رسمی اعمال مدیریت سیاسی هر کشورند و حدود حاکمیت و اداره یک حکومت را تعیین می‌کنند.

ب: مرزهای سیاسی و اداری بر مبنای انتخاب و تصمیم‌گیری انسان‌ها تعیین می‌شوند. در این مرزبندی، گاهی یک ناحیه آب‌وهوایی، ناحیه زبانی و نظایر آن بین چند استان یا حتی چند کشور قرار می‌گیرد.

پ: تعیین مرزهای دریایی بین کشورها با آن که کار آسانی نیست، اما برای تعیین آن می‌توان از خط تالوگ یا منصف استفاده کرد.

ت: در بخش‌هایی از زمین که امکان استفاده از مرزهای غیرطبیعی برای تعیین خطوط مرزی وجود نداشته باشد، با استفاده از مختصات جغرافیایی (مدارها و نصف‌النهارها)، خط مرزی تعیین می‌شود.

۱) «پ» - «ت» ۲) «الف» - «ت» ۳) «پ» - «ب» ۴) «الف» - «ب»

۱۱۹- کدام مورد، عبارت زیر را به‌درستی کامل می‌کند؟

«حکومت‌ها برای اداره آسان‌تر فضای جغرافیایی کشورها و ارائه خدمات مناسب به شهروندان، به»

۱) اشتراکات تاریخی، زبانی، مذهبی و اقتصادی و آرمان‌های مشترک و بومی مناطق مختلف کشور توجه می‌کنند.

۲) مرزبندی سیاسی - اداری در داخل کشور می‌پردازند.

۳) نظام مدیریتی نیاز دارند و اشتراکات و حس همبستگی را در جامعه تقویت می‌کنند.

۴) امنیت و استقلال نیاز دارند و امن بودن یا ناامن بودن کشور بر رونق اقتصادی و جامعه کشورها تأثیر می‌گذارد.

۱۲۰- در خصوص فرسایش طبیعی در بیابان‌ها، کدام عبارت درست است؟

۱) چاله‌های بادی حاصل فرسایش بادی - آبی هستند و در مناطق خشک ایالات متحده آمریکا، مصر، چین و ایران مشاهده می‌شوند.

۲) با وزش باد، ماسه‌های دامنه رو به باد به اطراف رانده می‌شوند و مدتی بعد همان‌جا انباشته شده و تپه‌های ماسه‌ای را پدید می‌آورند.

۳) در پدیده گرزدیو، گاهی باد و سنگ‌های زیر لبه تخته‌سنگ‌ها را با خود می‌برد یا تخریب می‌کند و در نتیجه، ستون‌های سنگی به وجود می‌آیند.

۴) اگر در اثر برخورد با آب‌های زیرزمینی، رطوبت و چسبندگی در دامنه‌ها به وجود بیاید، فرسایش بادی کند و سپس متوقف می‌شود، در این صورت چاله‌های بادی شکل می‌گیرد.

۱۲۱- در ارتباط با زمین‌لرزه، کدام عبارت به‌درستی تبیین شده است؟

۱) همگرایی صفحات عربستان و اقیانوس هند با آلپ موجب چین‌خوردگی و شکستگی بالای سرزمین ایران شده است.

۲) باز شدن و گسترش پوسته بستر اقیانوس آرام به پوسته قاره آسیا - اروپا، موجب زلزله‌خیز شدن این مناطق شده است.

۳) کارشناسان شدت زمین‌لرزه را با دستگاه لرزه‌نگاری اندازه‌گیری می‌کنند.

۴) انرژی انباشته‌شده باعث تشکیل گسل جدید یا آزاد شدن انرژی در محل گسل‌های قدیمی و تکرار زمین‌لرزه می‌شود.

۱۲۲- در کدام یک از گزینه‌ها، به ترتیب، مفهوم «مقر و موقعیت» و «دامنه نفوذ» مطرح شده است؟
الف: مکانی است که مردم برحسب نیاز آن را برای زندگی انتخاب کرده‌اند و به اشتغال در آورده‌اند.
ب: سرآغاز مطالعه و شناخت یک سکونتگاه است.

پ: رتبه‌بندی سکونتگاه‌ها براساس میزان جمعیت و عملکرد

ت: بیشترین مسافتی که مردم منطقه برای دریافت کالا یا خدمات طی می‌کنند.

(۱) «ت» - «ب» (۲) «ب» - «پ» (۳) «ب» - «ت» (۴) «الف» - «پ»

۱۲۳- با توجه به موارد زیر، کدام عبارت با مشخصات انواع حمل‌ونقل مطابقت دارد؟

الف: حمل‌ونقل ریلی ب: حمل‌ونقل جاده‌ای پ: حمل‌ونقل آبی ت: حمل‌ونقل هوایی

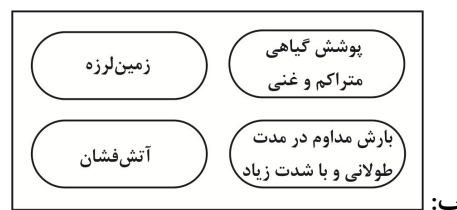
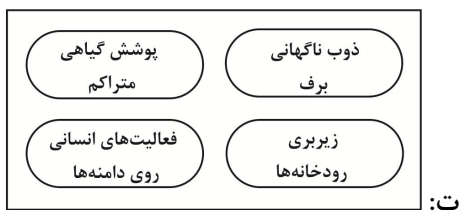
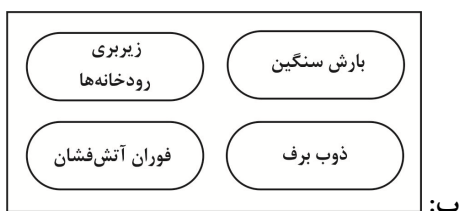
(۱) در مورد «الف» هزینه‌ی احداث پایانه در آن زیادتر از مورد «پ» است و مصرف سوخت نسبت به مورد «ب» کمتر است.

(۲) در مورد «پ» سرعت انتقال از مورد «ب» کمتر است و هزینه‌ی احداث پایانه نسبت به مورد «ب» کمتر است.

(۳) در مورد «ب» پایانه (ترمینال‌ها) هزینه‌ی کمتری نسبت به «ت» دارد و نسبت به «ت» قابلیت جابه‌جایی مسافر کمتری دارد.

(۴) در مورد «ت» امنیت زیادی نسبت به مورد «ب» ندارد و از نظر اقتصادی سفر با مورد «ت» نسبت به مورد «پ» گران‌تر است.

۱۲۴- در کدام تصویر عوامل مؤثر در ایجاد زمین‌لغزش‌ها، به‌درستی و کامل‌تر بیان شده است؟

(۱) «ت» (۲) «الف» (۳) «ب» (۴) «پ»

۱۲۵- کدام مورد برای تکمیل عبارت زیر، مناسب است؟

«حدود از سطوح کشاورزی کشور بارندگی دارند و به آبیاری نیاز ندارد.»

- (۱) ۴۰ درصد - بیش از ۳۰۰ میلی‌متر در سال
(۲) ۵۰ درصد - بیش از ۳۰۰ میلی‌متر در سال
(۳) ۱۰ درصد - بیش از ۶۰۰ میلی‌متر در سال
(۴) ۱۰ درصد - بیش از ۵۰۰ میلی‌متر در سال

منطق و فلسفه

۱۲۶- کدام گزاره درباره‌ی دانش منطق، درست است؟

- (۱) عمل ذهنی یعنی کشف مجهول به‌وسیله‌ی معلوم که می‌توانیم آن را تصدیق بنامیم.
(۲) آدمی برای کشف اصول و قواعد منطق، نیازمند مصون ماندن از خطا و رسیدن به حقیقت است.
(۳) کسب هر دانشی و بازشناختن حق از باطل وابسته به دانش منطق است.
(۴) بررسی قواعد منطق، دریافت و به کار بستن آن، سبب تقویت اندیشه و برانگیختن ذهن می‌شود.

۱۲۷- در کدام گزینه زیر «نسبت عموم و خصوص من‌وجه» دیده می‌شود؟

- (۱) امروزه هر حیوانی که در جنگل زندگی می‌کند، از شرایطی که زیست‌بانان فراهم آورده‌اند، برای زندگی بهتر سود می‌برد.
(۲) هوای آلوده، تنفس را در شهر به‌شدت سخت کرده است، هر جسمی از این هوای آلوده متاثر می‌گردد.
(۳) دانشگاه امروز باید مکان تولید علم باشد تا دستاوردهای آن، گره‌ای از مشکلات انباشته‌ی بشر را باز نماید.
(۴) شاعران در نشست روز جمعه تصمیم گرفتند، کانونی داشته باشند تا اشعارشان منتشر شود.

۱۲۸- کدام گزاره زیر، درباره «استدلال استقرایی» نادرست است؟

- ۱) حکم در استقرای تعمیمی، همیشه کلی است و در استدلال استقرایی تمثیلی؛ چون از یک امر جزئی به جزئی دیگر حکم می‌کنیم، حکم همیشه جزئی است.
- ۲) قوانین کلی علمی در علوم تجربی بر پایه استقرای تعمیمی بنیان نهاده شده است و چه بسیار حکم‌های یقینی حسی یا تجربی توسط استقرای تعمیمی به دست آمده است.
- ۳) استدلال استقرایی تمثیلی می‌تواند در علوم تجربی کاربرد داشته باشد؛ چنانکه در القای فرضیه‌ای به ذهن دانشمندان اهمیت آن بسیار است.
- ۴) هر چند حکم در استدلال استقرایی تمثیل می‌تواند به سبب شباهت بیشتر، قوی باشد؛ اما هیچ‌گاه حکم قطعی نیست؛ درحالی‌که در استقرای تعمیمی، حکم یقینی است.

۱۲۹- کدام یک از قضیه‌های زیر قضیه «شخصیه» است؟

- ۱) مهاجمان نابودکننده سرزمین ایران بودند.
- ۲) مدیر مدرسه، حمید را به دفتر مدرسه فراخواند.
- ۳) وزیران ایرانی احیاکننده فرهنگ ایران در دوره عباسیان بودند.
- ۴) بازیکنان فوتبال تیم «الف» یازده نفراند.

۱۳۰- اگر قضیه «هیچ غیر الف غیر پ نیست» نادرست باشد، درستی یا نادرستی قضیه‌های زیر چگونه است؟

- الف: بعضی غیر پ غیر الف است.
ب: هر غیر الف غیر پ است.
پ: بعضی غیر الف غیر پ است.

- ۱) نادرست - نامشخص - درست
- ۲) درست - نامشخص - درست
- ۳) نامشخص - نادرست - درست
- ۴) درست - نادرست - نامشخص

۱۳۱- اگر مقدمه اول قیاسی «بعضی الف ب است» باشد و نتیجه قیاس را «بعضی الف پ نیست» در نظر بگیریم، با

کدام یک از قضیه‌های زیر می‌توان یک قیاس معتبر ساخت؟

- ۱) هیچ ب پ نیست.
- ۲) بعضی ب پ نیست.
- ۳) بعضی پ ب نیست.
- ۴) هر ب پ است.

۱۳۲- کدام گزینه درباره دانش فلسفه نادرست است؟

- ۱) فلسفه دانش آگاهی به موجودات است از آن جهت که موجوداند.
- ۲) از آغازین روزهای حیات بشری و در تمدن‌های مختلف بشری اهمیت پرش‌های فلسفی مورد توجه بوده است.
- ۳) فلسفه در آغاز به معنای مطلق دانش‌ها بود و رفته‌رفته به معنای دانش خاص (متافیزیک) مطرح شد.
- ۴) این علم در موضوع با دیگر علوم متفاوت است، اما در روش می‌تواند با برخی از علوم اشتراک داشته باشد.

۱۳۳- درباره تمثیل غار افلاطون نمی‌توان گفت:

- ۱) فیلسوف درک می‌کند حقیقت، چیزی غیر از مشاهدات عادی و معمولی اوست.
- ۲) سایه‌ها واقعیت زندگی کسانی است که در درون غار گرفتار شده‌اند.
- ۳) روبه‌رو شدن با واقعیت، دشوار است و انسان درک درستی در آغاز از آن ندارد.
- ۴) انسان مسئولیتی درباره دیگران ندارد و باید مانند فرد رهاشده از غار خود را نجات دهد؛ زیرا نجات دیگران سبب تمسخر می‌شود.

۱۳۴- کدام گزاره درباره سقراط، نادرست است؟

- ۱) سقراط وظیفه خود می‌دانست که درستی سخن سروش معبد دلفی را که گفته بود، داناترین شما کسی است که چون سقراط بداند که نمی‌داند، به مردم نشان دهد.
- ۲) سقراط تعلیم فلسفه را وظیفه خود می‌دانست و اطاعت از خدا را مقدم بر اطاعت از مردم می‌دانست.
- ۳) سقراط باور داشت که قاضیان با محکوم کردن او به مرگ، به سقراط آسیب رسانیده‌اند، ولی آسیبی که روح و روان خود وارد آورده‌اند بسی بزرگتر است.
- ۴) روش سقراط گفت‌وگو بود و می‌کوشید از این طریق، به اندیشه‌های فرد دسترسی یابد و با غلبه بر او، بطلان اندیشه طرف مقابل را روشن سازد.

۱۳۵- عبارتهای زیر درباره شناخت و ابزارهای آن درست است به جزء ...

- ۱) به راحتی ممکن است باوری را پذیرفته باشیم که دانسته‌های بعدی ما نادرستی آن را نشان دهد؛ این یعنی در شناخت ما خطا ممکن است.
- ۲) اگر چوبی را در آب فرو کنیم خمیده‌تر می‌شود، در حالی‌که واقعا اینگونه نیست، این نکته را از طریق حواس می‌توانیم دریابیم.
- ۳) هر چند بر این امر آگاهییم که شناخت حسی در ادراکات خویش دچار خطا می‌شود اما ما بر پایه شناخت حسی زندگی می‌کنیم.
- ۴) شناخت بشری از تجربه حسی آغاز می‌شود، اگرچه نمی‌توان تمام شناخت‌های بشری را با آن تحلیل کرد یا به مرتبه شناخت حسی فروکاست.

۱۳۶- کدام گزینه با اندیشه شکاکیت مطلق، «ناسازگار» است؟

- ۱) کسی که باور دارد هیچ چیز را نمی‌توان شناخت، دچار خود تناقضی شده است.
- ۲) شکاک مطلق باید نگرش خود را جدی بگیرد و الزام به پیامدهای علمی نگرش او تا حدی امکان‌پذیر است.
- ۳) شکاک مطلق برخلاف آنچه می‌اندیشد عمل می‌کند و به مانند شخصی عمل می‌کند که بسیاری از چیزی را باور دارد.
- ۴) اینکه بر برخی از حیطه‌های معرفتی مانند معرفت شهودی یا تجربی دچار تردید شویم، نامش شکاکیت مطلق نیست و چیزی است که وقوعش امکانی است.

۱۳۷- کدام گزینه زیر با دیدگاه تجربه‌گرایان، «ناسازگار» است؟

- ۱) همه شناخت ما مستقیم یا غیرمستقیم برآمده از تجربه است و نیازمند توجیه هیچ عقل و استدلالی نیست.
- ۲) فیلسوفان گذشته با پیروی از ارسطو و تکیه بر استدلال‌های عقلی سبب شده‌اند علوم تجربی در خرافات گرفتار باشد.
- ۳) گسترش روش تجربی در علوم موجب تقویت و تایید این شد که همه معرفت‌های ما مبتنی بر ادراک و آشنایی مستقیم ما بر مشاهدات درونی و بیرونی است.
- ۴) نظام فلسفی که واجد یقین مطلق باشد و معلوماتی برای رسیدن به واقعیت فراهم آورد، با روش تجربی امکان‌پذیر است.

۱۳۸- کدام گزینه از مبانی اصل مغایرت وجود و ماهیت نیست؟

- ۱) توانایی علم به موجودات پیرامونی
- ۲) واقعیت مستقل از ذهن
- ۳) هر شیء خارجی دو جنبه وجود و ماهیت دارد.
- ۴) اشتراک ماهیات در وجود

۱۳۹- در کدام گزینه رابطه بین موضوع و محمول، «امکانی» است؟

- ۱) ماهیات موجود، واجب‌الوجود هستند.
- ۲) ماهیات موجود، ممکن‌الوجود هستند.
- ۳) ماهیات معدوم، ممکن‌الوجود هستند.
- ۴) همه ماهیات معدوم، ممتنع‌الوجود هستند.

۱۴۰- به ترتیب موارد زیر بر چه اصولی استوار است؟

- برنامه‌ریزی در تغذیه و ورزش برای سلامت جسمانی
- مراجعه بیمار به پزشک
- پیشگیری از بیماری

- ۱) اصل وجوب‌بخشی علت به معلول - سنخیت - سنخیت
- ۲) سنخیت - سنخیت - وجوب‌بخشی علت به معلول
- ۳) سنخیت - سنخیت - سنخیت
- ۴) سنخیت - وجوب‌بخشی علت به معلول - سنخیت

۱۴۱- شخصی که علت تامه را به‌درستی شناسایی نموده و شخصی که علت ناقصه را علت تامه شناسایی کرده، به ترتیب احتمال گرفتار شدن به کدام معنای اتفاق را دارند؟

- ۱) معنای دوم اتفاق - معنای چهارم اتفاق
- ۲) معنای چهارم اتفاق - معنای دوم اتفاق
- ۳) معنای سوم اتفاق - معنای اول اتفاق
- ۴) معنای اول اتفاق - معنای سوم اتفاق

۱۴۲- کدام عبارت در حوزه عقل، درست است؟

- ۱) عقل موجودی مجرد که استدلال عقلی محض نیز می‌کند.
- ۲) عقل ابزاری است برای شناخت که واسطه فیض به عقول انسان‌ها می‌باشد.
- ۳) عقل به معنای دستگاه تفکر در دوره حاکمیت کلیسا، پذیرش نشد.
- ۴) دکارت به عقل به معنای موجود برتر هیچ اعتقادی ندارد.

۱۴۳- کدام گزینه با اندیشه‌های کانت تناسب ندارد؟

- ۱) کاری اخلاقی است که دوست داریم همه آن را انجام دهند.
- ۲) دروغ از روی اجبار، نمی‌تواند بی‌اخلاقی محسوب شود.
- ۳) والدین وظیفه دارند که تحت هر شرایطی از کودک خود مراقبت کنند.
- ۴) مسئولیت‌پذیری یک مادر با قبول خداوند محقق می‌شود.

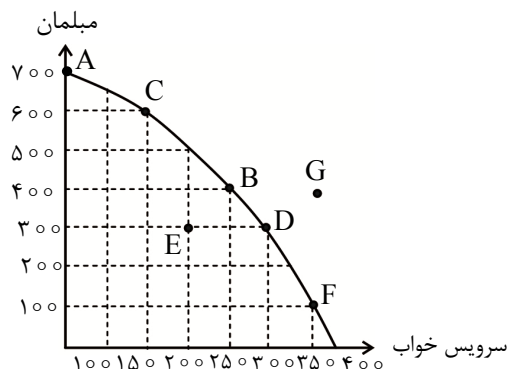
۱۴۴- درباره طبیعت‌شناسی ابن‌سینا، می‌توان گفت:

- ۱) لطف الهی و عنایت الهی عالم طبیعت را به وجود آورده است.
- ۲) آتش‌سوزی طبیعی در یک جنگل و از بین رفتن حیوانات، امری شر در عالم است.
- ۳) برای درک شر نبودن یک پدیده باید آن را به‌صورت دقیق و جزئی بررسی نمود.
- ۴) با تأمل در طبیعت، فرد از ظاهر پدیده‌ها به باطن آن‌ها راه می‌یابد.

۱۴۵- کدام گزینه به دیدگاه ملاصدرا نزدیک‌تر است؟

- ۱) مصداق ماهیت، امری واقعی و خارجی است.
- ۲) ذهن ماهیت‌های متفاوت را در جهان می‌بیند و از آن‌ها مفهوم وجود را برداشت می‌کند.
- ۳) واقعیت خارجی، مابه‌ازاء و مصداق وجود است.
- ۴) واقعیت خارجی که ما شاهد آن هستیم، همین حیوانات مختلف و اشیاء مختلف است.

- ۱۴۶- آقای مرتضوی در آبان ماه شروع به تولید ۴۰۰ عدد سرویس مبلمان و ۲۵۰ عدد سرویس خواب در کارگاه تولیدی خود کرده است. الف: اگر وی بخواهد میزان تولید خود را در دی ماه به نقطه F برساند، هزینه فرصت او چه خواهد بود؟
ب: اگر با نزدیک شدن به ایام نوروز، ایشان بخواهد براساس پیش بینی ها و تجربه سال گذشته، مبلمان بیشتری به فروش برساند، بهتر است تولیدش را به کدام نقطه نزدیک کند که مشتریان سرویس خواب را هم از دست ندهد؟
پ: کدام گزینه در خصوص نقطه E، درست است؟

- (۱) الف) ۱۰۰ عدد سرویس خواب (ب) نقطه A (پ) تولید در این نقطه ناکارا است؛ زیرا ایشان در حال حاضر منابع و ظرفیت‌های لازم برای تولید در این نقطه را ندارد.
(۲) الف) ۳۰۰ عدد سرویس مبلمان (ب) نقطه C (پ) تولید در این نقطه ناکارا است، زیرا ایشان از تمام منابع و ظرفیت‌ها به درستی استفاده نکرده است.
(۳) الف) ۳۰۰ عدد سرویس مبلمان (ب) نقطه A (پ) تولید در این نقطه ناکارا است؛ زیرا ایشان در حال حاضر منابع و ظرفیت‌های لازم برای تولید در این نقطه را ندارد.
(۴) الف) ۱۰۰ عدد سرویس خواب (ب) نقطه C (پ) تولید در این نقطه ناکارا است؛ زیرا ایشان از تمام منابع و ظرفیت‌ها به درستی استفاده نکرده است.
- ۱۴۷- با توجه به اطلاعات موجود در جدول زیر، اگر مجموع ارزش تولیدات بخش صنعت یک جامعه فرضی ۱۵۰ میلیارد ریال باشد و ارزش تولیدات بخش خدمات $\frac{1}{3}$ بخش صنعت، به ترتیب:

- «تولید ناخالص داخلی» چند میلیارد ریال است؟
- «تولید ناخالص داخلی سرانه» چند ریال است؟

تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند.	به ارزش ۶۰ میلیارد ریال
تولید خارجی‌ان مقیم کشور در ۶ ماه	به ارزش ۳۲ میلیارد ریال
ارزش مواد غذایی تولیدشده سالانه	۴۴ میلیارد ریال
ماشین‌آلات صنعتی و نیمه‌سنگین	۲,۰۰۰ دستگاه به ارزش کلی سالانه ۳۸ میلیارد ریال
پوشاک تولیدشده در یک فصل	به ارزش ۱۵ میلیارد ریال
جمعیت کشور	۲۰ میلیون نفر
استهلاک سالانه	۲۰ میلیارد ریال

(۱) ۲۲,۳۰۰ - ۴۶۶ (۲) ۲۰,۳۰۰ - ۴۶۶ (۳) ۲۲,۳۰۰ - ۴۰۶ (۴) ۲۰,۳۰۰ - ۴۰۶

- ۱۴۸- کدام یک از عبارات زیر، نادرست هستند؟

- الف: منابع مالی دولت از سه محل تأمین می‌شود: مالیات‌ها، افزودن دارایی‌های ملی مانند نفت، سرمایه‌گذاری در طرح‌های سودآور داخلی و خارجی.
ب: با وجود منافع قابل توجهی که تجارت بین‌الملل برای کشورها دارد، اما در عمل، دولت‌ها برخورد یکسانی با آن ندارند.
پ: استقلال اقتصادی به معنای آن است که مجموع نیروهای مولد، شرکت‌ها، مؤسسات تولیدی و خدماتی یک کشور، روی پای خود بایستند و در صورت بروز مشکل، وابسته به بیگانگان نباشند.
ت: اقتصاددانان با فرض تولید در «سال پایه» اثرات انحرافی تغییر قیمت بر محاسبه تولید کل را حذف کردند تا تولید به صورت اسمی و درست اندازه‌گیری شود.
ث: در بیشتر موارد، نقدینگی کشورها با افزایش روبه‌روست که این افزایش معمولاً ناشی از عملکرد بانک‌ها است.
- (۱) «الف» - «ب» - «پ» (۲) «پ» - «ت» - «ث» (۳) «الف» - «ب» - «ث» (۴) «الف» - «پ» - «ت»

۱۴۹- جدول ارائه شده مربوط به وضعیت بازار نیروی کار است. با توجه به آن، به سؤالات زیر پاسخ دهید.

۱۰۰	۱۲۰	۱۶۰	۱۸۰	۲۰۰	۳۰۰	۳۵۰	A
۸,۰۰۰	۷,۰۰۰	۶,۰۰۰	۵,۰۰۰	۴,۰۰۰	۳,۰۰۰	۲,۰۰۰	دستمزد
۲۹۰	۲۷۰	۲۳۰	۲۱۰	۲۰۰	۱۹۰	۱۸۰	B

الف: کدام مورد به ترتیب از راست به چپ، مربوط به «تقاضاکنندگان» و «عرضه کنندگان» نیروی کار است؟
ب: در کدام دستمزد، بازار نیروی کار به تعادل رسیده است؟

پ: در کدام قیمت‌ها، بیکاری افزایش پیدا می‌کند؟

(۱) الف (B-A) ب (۴,۰۰۰ پ) بالاتر از دستمزد تعادلی (۲) الف (A-B) ب (۸,۰۰۰ پ) پایین‌تر از دستمزد تعادلی
(۳) الف (B-A) ب (۸,۰۰۰ پ) پایین‌تر از دستمزد تعادلی (۴) الف (A-B) ب (۴,۰۰۰ پ) بالاتر از دستمزد تعادلی

۱۵۰- کدام گزینه پاسخ درست پرسش‌های زیر است؟

الف: مهم‌ترین دلیل برای اندازه‌گیری «تولید ناخالص داخلی» چیست؟

ب: «افول نهادهای تربیتی و آموزشی»، از ویژگی‌های کدام دوره تاریخی ایران است؟

پ: زمانی که در جامعه سطح تولید کاهش و بیکاری افزایش پیدا می‌کند، از کدام سیاست پولی استفاده می‌شود؟

ت: کدام گزینه از روش‌های کشورهای برای نزدیک شدن به وضعیت استقلال و استحکام اقتصادی نیست؟

(۱) الف) نظارت بر تغییرات میزان پیشرفت در طول زمان ب) قاچار پ) سیاست‌های انبساطی ت) به علم و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان توجه بیشتری داشته باشد.

(۲) الف) نظارت بر تغییرات تولید در طول زمان ب) پهلوی پ) سیاست‌های انقباضی ت) از وضعیت تک‌محصولی فاصله بگیرد.

(۳) الف) نظارت بر تغییرات تولید در طول زمان ب) قاچار پ) سیاست‌های انبساطی ت) عمده محصولات صادراتی را به یکی از کشورهای هم پیمان تجاری برای تقویت فضای اقتصادی ارسال نماید.

(۴) الف) نظارت بر تغییرات میزان پیشرفت در طول زمان ب) پهلوی پ) سیاست‌های انقباضی ت) با خلق مزیت‌های جدید اقتصادی امکان تأمین برخی نیازهای مهم و اساسی در داخل فراهم شود.

۱۵۱-

خانم ملک، اقدام به خرید ۳,۶۰۰ برگه از سهام شرکت سهامی تازه تأسیس «انبوه‌سازان نیک‌اندیش» کرده است.

بر اساس اطلاعات مندرج در اساسنامه این شرکت، دارایی کل شرکت ۱۲۰ میلیارد تومان است و تعداد کل سهام

آن، ۲۴۰ هزار برگه است. بر این اساس، کدام گزینه، به ترتیب پاسخ سؤالات زیر است؟

- خانم ملک، چه مبلغی را در این شرکت سرمایه‌گذاری کرده است؟

- چنانچه در پایان سال مالی، طبق اعلام هیئت‌مدیره، سود خالص سالانه این شرکت ۷۰۰ میلیون تومان باشد،

سهام خانم ملک از این سود چقدر خواهد بود؟

- خانم ملک بعد از دو سال، اقدام به فروش کل سهام خود در بازار بورس اوراق بهادار به ارزش یک میلیارد و

هشتاد میلیون تومان می‌نماید. «مبلغ ثانویه» سهام این شرکت چقدر است؟

(۱) ۷۲۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان - ۱۰۵,۰۰۰,۰۰۰ تومان - ۵۰۰,۰۰۰ تومان

(۲) ۱,۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان - ۱۰۰,۵۰۰,۰۰۰ تومان - ۵۰۰,۰۰۰ تومان

(۳) ۱,۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان - ۱۰۵,۵۰۰,۰۰۰ تومان - ۳۰۰,۰۰۰ تومان

(۴) ۷۲۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان - ۱۰۰,۵۰۰,۰۰۰ تومان - ۳۰۰,۰۰۰ تومان

۱۵۲- جدول زیر، مراحل مختلف تولید و فروش پوشاک را نمایش می‌دهد. بر این اساس، پاسخ سؤالات زیر، به ترتیب

کدام است؟ (نرخ VAT = ۱۰ درصد)

	بنگاه	محصول	قیمت اولیه (تومان)
۱	کشاورز	پنبه	۲۲۵,۰۰۰
۲	ریسندگی	نخ	۳۰۰,۰۰۰
۳	نساجی	پارچه	۴۵۰,۰۰۰
۴	تولیدی پوشاک	پوشاک	۶۵۰,۰۰۰
۵	فروشگاه	پوشاک	۹۰۰,۰۰۰

- مالیات بر ارزش افزوده پرداختی توسط تولیدی پوشاک به دولت در ازای تولید و فروش پوشاک، چند تومان است؟

- مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده، چند تومان است؟

- اعتبار مالیاتی مرحله دوم یعنی تولید و فروش نخ، چند تومان است؟

- قیمت فروش با مالیات بر ارزش افزوده پارچه، چند تومان است؟

(۱) ۶۵,۰۰۰ - ۲۵۲,۲۰۰ - ۷,۵۰۰ - ۴۹۵,۰۰۰ (۲) ۲۰,۰۰۰ - ۹۰,۰۰۰ - ۲۲,۵۰۰ - ۴۹۵,۰۰۰

(۳) ۶۵,۰۰۰ - ۲۲,۵۰۰ - ۹۰,۰۰۰ - ۵۰۰,۰۰۰ (۴) ۲۰,۰۰۰ - ۲۵۲,۵۰۰ - ۷,۵۰۰ - ۵۰۰,۰۰۰

۱۵۳- هر کدام از موارد زیر، به ترتیب، کدام ویژگی مشترک کارآفرینان است؟

- مهندس حسن پور از چند سال قبل، با پیش‌بینی افزایش تقاضا برای انرژی برق در آینده نزدیک، سرمایه‌گذاری هنگفتی برای احداث نیروگاه‌های مقیاس کوچک در نقاط مختلف کشور در نزدیکی مراکز صنعتی نموده است.
- خانم صفری صاحب یک مجموعه رستوران زنجیره‌ای است و در انتخاب سمت مدیر روابط عمومی کسب‌وکار خود، بسیار حساس و دقیق است؛ چراکه معتقد است بهترین راه یافتن نقاط ضعف رستوران، گوش دادن به صدای مشتریان ناراضی است.

- آقای حشمتی، هر چند اولین فروشگاه فروش اسباب‌بازی خود را باز کرده و قبلاً هم سابقه کار مرتبط نداشته، اما به دلیل مطالعات و تحقیقاتی که انجام داده با روحیه بالا و امیدواری زیاد فعالیت خود را ادامه می‌دهد.
- دکتر نوری، یک روش جدید برای آبیاری گیاهان گلخانه‌ای راه‌اندازی نموده که می‌تواند مصرف آب را تا ۳۰ درصد کاهش دهد.

(۱) تیزبین - تیزبین - خوش‌بین - پرانگیزه

(۲) ریسک‌پذیر - یادگیرنده - پرانگیزه - خوش‌بین

(۳) تیزبین - یادگیرنده - خوش‌بین - نوآور

(۴) سازمان‌دهنده - تیزبین - پرانگیزه - نوآور

۱۵۴- «درستی» و یا «نادرستی» هر یک از عبارتهای زیر، به ترتیب، در کدام گزینه آمده است؟

- شباهت تعاونی‌ها و شرکت‌ها در این است که توزیع سود احتمالی در پایان دوره در هر دو کسب‌وکار، به نسبت سرمایه هر عضو است.

- در هر نقطه از زمان، هر شخص، شرکت و یا هر کشوری مقدار معینی از نیروی کار، زمین قابل بهره‌برداری، سرمایه انسانی و فیزیکی دارد.

- زمانی که در وضعیت کارایی قرار داریم، بهتر شدن وضعیت ما، مستلزم بدتر شدن وضعیت دیگری خواهد بود.

- انحصار قانونی و طبیعی همواره به سود مردم خواهد بود.

(۱) درست - درست - درست - نادرست

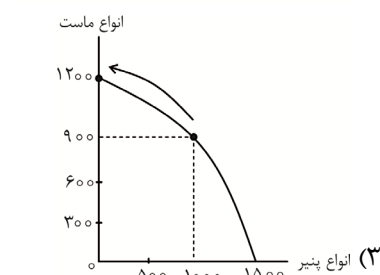
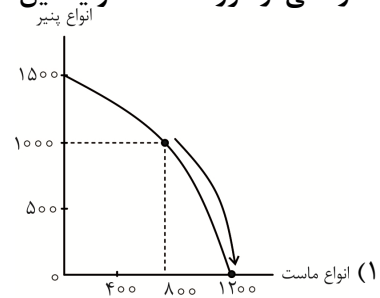
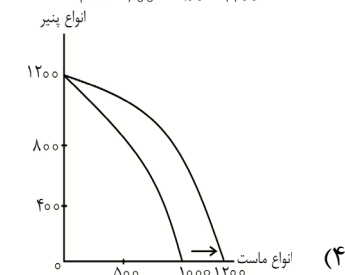
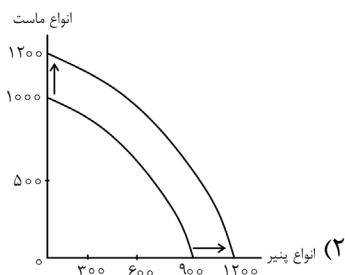
(۲) نادرست - درست - نادرست - نادرست

(۳) درست - درست - نادرست - درست

(۴) نادرست - نادرست - نادرست - درست

۱۵۵- یک کارخانه تولید لبنیات، با استفاده از سری جدید دستگاه‌های وارداتی که در خطوط تولید محصولات به کار گرفته، توانسته است تولید ماهانه انواع ماست را از ۱,۰۰۰ عدد به ۱,۲۰۰ عدد افزایش دهد. کدام گزینه تصویر

درستی از مرز امکانات تولید این کارخانه، در وضعیت جدید، ارائه داده است؟

۱۵۶- کدام گزینه، تفسیر علمی و اقتصادی گزاره‌های زیر است؟

- «در روزهای پایانی سال ۱۴۰۳، علی‌رغم افزایش عجیب و شدید قیمت ارز و طلا، مردم ایران تمایل زیادی به خرید طلای آب‌شده، سکه و دلار نشان می‌دادند.»

- «با وجود هزینه بالای ثبت‌نام در کلاس‌های آموزش تنیس و گران بودن لوازم این ورزش، روزبه‌روز شاهد ایجاد زمین‌های تنیس جدید در شهر تهران و شلوغی کلاس‌های تنیس هستیم.»

(۱) قانون تقاضا برای تمام محصولات یکسان است؛ به‌جز، کالاهای ضروری.

(۲) درآمد مصرف‌کننده بر روی کالاهای جانشین و کالاهای مکمل تأثیر متفاوتی دارد.

(۳) انتظارات تورمی و سلیقه خریداران، دو رفتار خلاف قانون تقاضا را توجیه می‌کند.

(۴) پیش‌بینی قیمت آینده و افزایش درآمد مصرف‌کنندگان، بر کاهش تقاضای کالای پست و انتقال این تقاضا برای کالای مرغوب تأثیر گذار است.

۱۵۷- داده‌های زیر برای یک کشور فرضی در دو سال متوالی در اختیار است:

	سال اول		سال دوم	
	مقدار تولید	قیمت هر واحد	مقدار تولید	قیمت هر واحد
گندم	۱,۰۰۰ تن	۲,۱۰۰ دلار	۱,۱۰۰ تن	۲,۵۰۰ دلار
برنج	۴۸۰ تن	۵,۰۰۰ دلار	۶۰۰ تن	؟

الف: اگر تولید ناخالص داخلی اسمی در سال دوم ۶,۳۵۰,۰۰۰ دلار باشد، قیمت هر تن برنج در این سال چند دلار است؟
 ب: اگر نرخ رشد واقعی سال دوم با در نظر گرفتن سال اول به‌عنوان سال پایه ۱۸٪ باشد، GDP واقعی سال دوم چقدر است؟
 (۱) الف (۶,۰۰۰ دلار ب) ۵,۳۱۰,۰۰۰ دلار
 (۲) الف (۵,۶۰۰ دلار ب) ۵,۳۱۰,۰۰۰ دلار
 (۳) الف (۵,۶۰۰ دلار ب) ۵,۱۳۰,۰۰۰ دلار
 (۴) الف (۶,۰۰۰ دلار ب) ۵,۱۳۰,۰۰۰ دلار

۱۵۸- کدام مورد به ترتیب، مراحل انجام خرید مقایسه‌ای را کامل می‌کند؟

مرحله	نام مرحله	توضیحات
اول	«الف»	برای حل چه مشکلی نیاز به خرید است؟
دوم	فهرست گزینه‌ها	«ب»
سوم	«پ»	آنچه عملاً برای افراد، هنگام انتخاب مهم است.
چهارم	ارزیابی	«ت»
پنجم	تصمیم‌گیری	انتخاب گزینه نهایی

(۱) تعیین معیارها - سنجش گزینه‌ها براساس معیارها - تعریف مسئله - مواردی که می‌توان مشکل را حل کرد.
 (۲) تعریف مسئله - سنجش گزینه‌ها براساس معیارها - تعیین معیارها - مواردی که می‌توان مشکل را حل کرد.
 (۳) تعریف مسئله - مواردی که می‌توان مشکل را حل کرد - تعیین معیارها - سنجش گزینه‌ها براساس معیارها
 (۴) تعیین معیارها - مواردی که می‌توان مشکل را حل کرد - تعریف مسئله - سنجش گزینه‌ها براساس معیارها

۱۵۹- تولیدکننده‌ای در سال گذشته ۲۰۰,۰۰۰ واحد محصول به قیمت هر واحد ۲۲۵,۰۰۰ تومان تولید کرده است. جدول هزینه‌های شرکت موجود است. علاوه بر این، تولیدکننده فرصت سرمایه‌گذاری ۵ میلیاردی دیگری در پروژه ساختمانی با بازدهی ۱۵٪ در سال داشته است. به ترتیب از راست به چپ، «سود اقتصادی» و «سود حسابداری» چقدر است؟

جدول هزینه‌های شرکت	
A	تعداد کارگر
B	دستمزد ماهانه هر کارگر
C	مواد اولیه مورد نیاز سالانه
D	هزینه برق و گاز و امور جاری ماهانه
E	هزینه استهلاک سالانه

(۱) ۶۱,۳۱۸ میلیارد تومان - ۶۰,۸۶۱ میلیارد تومان
 (۲) ۶۳,۱۱۸ میلیارد تومان - ۶۲,۳۶۸ میلیارد تومان
 (۳) ۶۰,۸۶۱ میلیون تومان - ۶۱,۳۶۸ میلیون تومان
 (۴) ۶۲,۳۶۸ میلیون تومان - ۶۳,۱۱۸ میلیون تومان

۱۶۰- کدام گزینه پاسخ پرسش‌های زیر است؟

الف: کدام گزینه از مزایای حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت است؟

ب: کدام مورد در رابطه با سرمایه‌گذاری از روش خرید سهام شرکت‌ها، نادرست است؟

پ: به‌صورت طبیعی، سال مالی از چه زمانی شروع می‌شود؟

(۱) بازگشایی حساب با مقدار خیلی کمی پول - سود این سرمایه‌گذاری قطعی است و معمولاً از سرمایه‌گذاری در بانک هم بیشتر است - از روزی که اولین خمس پرداخت می‌شود.
 (۲) نرخ سود هم‌زمان با افزایش نرخ سود عمومی افزایش می‌یابد - هرچقدر زمان طولانی‌تری از سپرده‌گذاری در سهام سپری شود، سود بیشتری به آن تعلق می‌گیرد - از روزی که اولین درآمد دریافت می‌شود.
 (۳) با کاهش نرخ سود عمومی، سود این حساب‌ها در حد توافق شده باقی می‌ماند - با خرید سهام شرکت‌ها در سودشان شریک هستیم، اما در برابر ضررهایشان مصون خواهیم ماند - از روزی که اولین درآمد دریافت می‌شود.
 (۴) می‌توان از خدمات بانک‌داری الکترونیک استفاده کرد - باید به این نکته توجه کرد که خرید و فروش سهام ممکن است با محدودیت‌هایی مواجه شود - از روزی که اولین خمس پرداخت می‌شود.

@sanjsheducationgroup

@sanjshserv

کانال‌های ارتباطی:

آزمون ۱۵ از ۱۵

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی سنجش دوازدهم - جامع نوبت چهارم (۱۴۰۴/۰۳/۳۰)

علوم انسانی (دوازدهم)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می‌باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون‌های آزمایشی سنجش و بهره‌مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون‌ها، آدرس پست الکترونیکی test@sanjeshserv.com معرفی می‌گردد. از شما عزیزان دعوت می‌شود، دیدگاه‌های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

 @sanjesheducationgroup

 @sanjeshserv

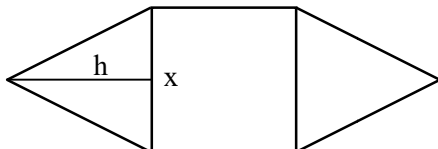
کانال‌های ارتباطی:

ویژه پایه دوازدهم

ریاضی و آمار

۱. گزینه ۲ درست است.

اندازه ضلع مربع و مثلث‌ها را x و اندازه ارتفاع مثلث را h در نظر می‌گیریم. با استفاده از رابطه فیثاغورث ارتفاع را بر حسب x مشخص می‌کنیم. سپس مساحت مثلث را تعیین می‌کنیم.

$$h^2 + \left(\frac{x}{2}\right)^2 = x^2 \Rightarrow h^2 = x^2 - \left(\frac{x}{2}\right)^2 = x^2 - \frac{x^2}{4} = \frac{3}{4}x^2 \Rightarrow h = \frac{\sqrt{3}}{2}x$$

$$S_{\Delta} = \frac{1}{2}(h \times x) = \frac{1}{2}\left(\frac{\sqrt{3}}{2}x \times x\right) = \frac{\sqrt{3}}{4}x^2$$

معادله را تشکیل داده و x را به دست می‌آوریم.

$$S_{\Delta} = 2\sqrt{3} \Rightarrow \frac{\sqrt{3}}{4}x^2 = 2\sqrt{3} \Rightarrow x^2 = 8 \xrightarrow{x>0} x = \sqrt{8} = 2\sqrt{2}$$

اندازه محیط شکل را به دست می‌آوریم.

$$\text{محیط شکل} = 6x = 6(2\sqrt{2}) = 12\sqrt{2}$$

(ریاضی و آمار (۱) - فصل ۱ - درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۲. گزینه ۲ درست است

معادله $(16x + a)^2 = k + 1$ به ازای $k + 1 = 0$ ریشه مضاعف دارد.

$$k + 1 = 0 \Rightarrow k = -1$$

$k = -1$ را در دومین معادله جایگذاری نموده و حل می‌کنیم.

$$2x^2 + kx + k - 5 = 0 \xrightarrow{k=-1} 2x^2 - x - 6 = 0 \Rightarrow \Delta = (-1)^2 - 4(2)(-6) = 49$$

$$x = \frac{-(-1) \pm \sqrt{49}}{2(2)} = \frac{1 \pm 7}{4} \Rightarrow x = 2, x = -\frac{3}{2}$$

ریشه مضاعف معادله $(16x + a)^2 = 0$ نیز برابر با $x = -\frac{3}{2}$ است.

$$(16x + a)^2 = 0 \Rightarrow 16x + a = 0 \Rightarrow a = -16x = -16\left(-\frac{3}{2}\right) = 24$$

(ریاضی و آمار (۱) - فصل ۱ - درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۳. گزینه ۲ درست است.

مختصات رأس سهمی را تعیین می‌کنیم.

$$y = -x^2 + 4x + 2 \Rightarrow x_S = -\frac{b}{2a} = -\frac{4}{2(-1)} = 2$$

$$y_S = -2^2 + 4(2) + 2 = 6 \Rightarrow S(2, 6)$$

شیب خط گذرنده از نقاط $(2, 6)$ و $(-1, 3a)$ را تعیین می‌کنیم.

$$m = \frac{6 - 3a}{2 - (-1)} = \frac{3(2 - a)}{3} = 2 - a$$

عرض از مبدأ خط گذرنده از نقطه $(2, 6)$ با شیب $m = 2 - a$ را تعیین می‌کنیم.

$$y = mx + h \Rightarrow 6 = 2(2 - a) + h \Rightarrow 6 = 4 - 2a + h \Rightarrow h = 2a + 2$$

شرایط اینکه خط مورد نظر از ناحیه چهارم عبور نکند را برقرار می‌کنیم.

$$\left. \begin{array}{l} m \geq 0 \Rightarrow 2 - a \geq 0 \Rightarrow a \leq 2 \\ h \geq 0 \Rightarrow 2a + 2 \geq 0 \Rightarrow 2a \geq -2 \Rightarrow a \geq -1 \end{array} \right\} \rightarrow -1 \leq a \leq 2$$

(ریاضی و آمار (۱) - فصل ۲ - درس ۳ و ۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۴. گزینه ۳ درست است.

ضابطه تابع خطی هزینه را به صورت $C(x) = mx + h$ نمایش می‌دهیم. برای تعیین شیب و عرض از مبدأ از مختصات نقاط $(100, 2400)$ و $(150, 2600)$ استفاده می‌کنیم.

$$m = \frac{2600 - 2400}{150 - 100} = \frac{200}{50} = 4$$

$$C(x) = mx + h \xrightarrow[m=4]{(100, 2400)} 2400 = 4(100) + h \Rightarrow h = 2000 \Rightarrow C(x) = 4x + 2000$$

با استفاده از رابطه تقاضا، تابع درآمد را بر حسب تعداد کالا تشکیل می‌دهیم.

$$x = 300 - 5p \Rightarrow 5p = 300 - x \Rightarrow p = 60 - \frac{x}{5}$$

تابع درآمد، از حاصل ضرب تعداد و قیمت کالا به دست می‌آید.

$$R(x) = x \times p = x \left(60 - \frac{x}{5}\right) = -\frac{1}{5}x^2 + 60x$$

تابع سود شرکت را تشکیل می‌دهیم.

$$y = R(x) - C(x) = -\frac{1}{5}x^2 + 60x - (4x + 2000) = -\frac{1}{5}x^2 + 56x - 2000$$

تعداد کالایی که با فروش آن بیشترین سود عاید شرکت می‌شود را به دست آورده و بر مبنای آن قیمت را محاسبه می‌کنیم.

$$x_s = -\frac{b}{2a} = -\frac{56}{2(-\frac{1}{5})} = 140 \Rightarrow p = 60 - \frac{x}{5} = 60 - \frac{140}{5} = 32$$

(ریاضی و آمار (۱) - فصل ۲ - درس ۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۵. گزینه ۳ درست است.

مجموع اختلاف از میانگین داده‌های آماری همواره برابر با صفر است.

$$-6 + 3 + k - 4 + 5 = 0 \Rightarrow k = 2$$

انحراف معیار داده‌ها را محاسبه می‌کنیم:

$$\sigma^2 = \frac{(-6)^2 + 3^2 + 2^2 + (-4)^2 + (5)^2}{5} = \frac{90}{5} = 18 \Rightarrow \sigma = \sqrt{18} = 3\sqrt{2}$$

(ریاضی و آمار (۱) - فصل ۳ - درس ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۶. گزینه ۳ درست است.

برای رسم نمودار جدید چهار حالت می‌تواند اتفاق بیفتد.

حالت اول: متغیر X_1 (یا X_2) از هر دو نمودار حذف شود. در این صورت نمودار جدید، باید برای ۵ متغیر باقیمانده رسم شود.

$$\text{زاویه بین دو شعاع مجاور} = \frac{360}{5} = 72$$

حالت دوم: از یک نمودار متغیر X_1 (یا X_2) و از نمودار دیگر یک متغیر غیر مشترک حذف شود. در این صورت نمودار جدید، باید برای ۵ متغیر باقیمانده رسم شود.

$$\text{زاویه بین دو شعاع مجاور} = \frac{360}{5} = 72$$

حالت سوم: از یک نمودار متغیر X_1 و از نمودار دیگر متغیر X_2 حذف شود. در این صورت نمودار جدید، باید برای هر ۶ متغیر رسم شود.

$$\frac{360}{6} = 60 = \text{زاویه بین دو شعاع مجاور}$$

حالت چهارم: از هر یک از نمودارها یک متغیر غیر مشترک با نمودار دیگر حذف شود. در این صورت دو متغیر از متغیرهای X_3, X_4, X_5, X_6 حذف می‌شود. نمودار جدید، باید برای دو متغیر باقیمانده و متغیرهای X_1 و X_2 (یعنی ۴ متغیر) رسم شود.

$$\frac{360}{4} = 90 = \text{زاویه بین دو شعاع مجاور}$$

اختلاف بین بیشترین زاویه ممکن (۹۰ درجه) و کمترین زاویه ممکن (۶۰ درجه)، برابر با ۳۰ درجه است.

(ریاضی و آمار (۱) - فصل ۴ - درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۷. گزینه ۳ درست است.

جدول ارزشی رسم می‌کنیم.

		گزینه ۱	عبارت اصلی	گزینه ۲	گزینه ۳
p	q	$p \vee q$	$(p \vee q) \Leftrightarrow q$	$p \wedge q$	$p \Rightarrow q$
د	د	د	د	د	د
د	ن	د	ن	ن	ن
ن	د	د	د	ن	د
ن	ن	ن	د	ن	د

گزینه ۳ با عبارت مورد نظر هم‌ارزش است. $((p \vee q) \Leftrightarrow q) \equiv (p \Rightarrow q)$

(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۱ - درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۸. گزینه ۴ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) درست است.

(۲) درست است.

(۳) درست است. تعدادی از جملات ابتدایی دنباله را محاسبه می‌کنیم.

$$n = 1 \Rightarrow a_2 = \frac{6}{1+a_1} = \frac{6}{1+2} = \frac{6}{3} = 2$$

$$n = 2 \Rightarrow a_3 = \frac{6}{1+a_2} = \frac{6}{1+2} = \frac{6}{3} = 2$$

به ازای $n \in \mathbb{N}$ جملات دنباله به صورت $2, 2, 2, 2, \dots$ می‌باشد که یک دنباله ثابت با ضابطه $a_n = 2$ است.

(۴) نادرست است. رابطه $\sqrt[n]{a^m} = a^{\frac{m}{n}}$ به ازای $a > 0$ برقرار است.

(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۱ - درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۹. گزینه ۲ درست است.

تابع را بر حسب توان‌های نزولی X مرتب می‌کنیم.

$$f(x) = x^2 + ax^2 + bx - 2x + 2c + 4a \Rightarrow f(x) = (a+1)x^2 + (b-2)x + 2c + 4a$$

برای آنکه f تابع همانی باشد، باید ضریب X^2 و همچنین مقدار ثابت تابع، برابر با صفر باشند. اما ضریب X باید مساوی ۱ باشد.

$$a+1=0 \Rightarrow a=-1$$

$$2c+4a=0 \Rightarrow 2c+4(-1)=0 \Rightarrow 2c-4=0 \Rightarrow 2c=4 \Rightarrow c=2$$

$$b-2=1 \Rightarrow b=3$$

میانگین مقادیر a, b, c را به دست می‌آوریم.

$$\frac{-1+2+3}{3} = \frac{4}{3}$$

(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۲ - درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰. گزینه ۱ درست است.

ابتدا $g(\sqrt{5})$ را محاسبه می‌کنیم. می‌دانیم $\sqrt{5}$ عددی مثبت است، بنابراین:

$$g(\sqrt{5}) = \text{sign}(\sqrt{5}) = 1$$

می‌دانیم $|1| = 1$ است؛ بنابراین برای محاسبه $f(1)$ از ضابطه پایینی استفاده می‌کنیم.

$$f(\underbrace{g(\sqrt{5})}_1) = f(1) = 1 + \frac{1}{2} = \frac{3}{2}$$

می‌دانیم $|-3| < [-3]$ است. بنابراین برای محاسبه $f(-3)$ از ضابطه بالایی استفاده می‌کنیم.

$$f(-3) = -(-3)^2 = -9$$

حاصل عبارت را محاسبه می‌کنیم.

$$f(g(\sqrt{5})) + f(-3) = \frac{3}{2} - 9 = -\frac{15}{2}$$

(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۲ - درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱. گزینه ۳ درست است.

برای آنکه f تابع باشد، باید زوج مرتب‌هایی که مؤلفه اول یکسان دارند، مؤلفه‌های دوم مساوی داشته باشند.

$$(3, 2a+1) \equiv (3, 5) \Rightarrow 2a+1=5 \Rightarrow a=2$$

به ازای $a=2$ تابع f و g را می‌نویسیم.

$$f = \{(2, 5), (0, -1), (3, 5), (6, -7)\}, \quad g(x) = \frac{2x}{x-2}$$

دامنه مشترک دو تابع را تعیین می‌کنیم.

$$\left. \begin{array}{l} D_f = \{2, 0, 3, 6\} \\ D_g = \mathbb{R} - \{2\} \end{array} \right\} \Rightarrow D_f \cap D_g = \{0, 3, 6\}$$

به ازای x ‌های مشترک دو تابع، مقادیر $f+g$ را به دست می‌آوریم.

$$(f+g)(0) = -1 + \frac{2(0)}{0-2} = -1 + 0 = -1$$

$$(f+g)(3) = 5 + \frac{2(3)}{3-2} = 5 + 6 = 11$$

$$(f+g)(6) = -7 + \frac{2(6)}{6-2} = -7 + 3 = -4$$

برد تابع $f+g$ مجموعه $\{-1, -4, 11\}$ است. مجموع اعضای برد را محاسبه می‌کنیم.

$$-1 - 4 + 11 = 6$$

(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۲ - درس ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۲. گزینه ۲ درست است.

نرخ بیکاری عبارت است از نسبت جمعیت بیکار به جمعیت فعال، بر حسب درصد.

تعداد جمعیت بیکار را x در نظر می‌گیریم و نرخ بیکاری را محاسبه می‌کنیم.

$$\text{نرخ بیکاری} = \frac{x}{x+4x} \times 100 = \frac{1}{5} \times 100 = 20$$

(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۳ - درس ۱؛ سطح دشواری: آسان)

۱۳. گزینه ۴ درست است.

حالت اول: کلمه چهار حرفی را با جایگشت‌های مختلف حروف «و، ر، س، ا» بسازیم. در این حالت به تعداد $4! = 24$ کلمه می‌توان ساخت.

$$\boxed{4} \times \boxed{3} \times \boxed{2} \times \boxed{1} = 24$$

حالت دوم: حرف «ی» در انتهای کلمه قرار گیرد و سه حرف دیگر از حروف «و، ر، س، ا» انتخاب شود.

$$\boxed{۱} \times \boxed{۴} \times \boxed{۳} \times \boxed{۲} = ۲۴$$

تعداد کل حالت‌های ممکن برابر با ۴۸ است.

(ریاضی و آمار (۳) - فصل ۱ - درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۴. گزینه ۴ درست است.

از هم‌ارزی‌های پیشامدها استفاده می‌کنیم.

$$(A \cap B) - (B \cap C')$$

تبدیل تفاضل هریک از پرانتزها به اشتراک:

$$(A \cap B) \cap (B \cap C)'$$

تبدیل تفاضل میان پرانتزها به اشتراک:

$$(A \cap B) \cap (B' \cup C)$$

قانون دمورگان:

توزیع‌پذیری:

$$(A \cap \underbrace{B \cap B'}_{\emptyset}) \cup (A \cap B \cap C) = (\underbrace{A \cap \emptyset}_{\emptyset}) \cup (A \cap B \cap C) = (A \cap B \cap C)$$

(ریاضی و آمار (۳) - فصل ۱ - درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۵. گزینه ۲ درست است.

تعداد کل حالت‌های ممکن: شش نفر به ۶! حالت مختلف می‌توانند از خط پایان عبور کنند.

تعداد حالت‌های مطلوب: یک نفر از چهار نفر مقام اول را کسب کند و یک نفر از سه نفر دیگر (به جز علی و حسن) مقام آخر را کسب کند. در این صورت علی و حسن به همراه دو نفر دیگر به ۴! می‌توانند مقام دوم تا پنجم را کسب کنند.

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{۴ \times ۳ \times ۴!}{۶!} = \frac{۲}{۵}$$

(ریاضی و آمار (۳) - فصل ۱ - درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۶. گزینه ۲ درست است.

می‌دانیم در نمودار مورد نظر، ارتفاع مستطیل برابر با میانگین $(\bar{X} = X)$ و اندازه طول میله برابر با انحراف معیار است. واریانس داده‌های اولیه برابر با ۹ بوده است؛ بنابراین انحراف معیار داده‌ها برابر با $\sqrt{۹} = ۳$ است.

$$\sigma = ۳ \Rightarrow y - x = ۳ \Rightarrow y = x + ۳$$

میانگین داده‌های اولیه را بر حسب X تعیین نموده و به این ترتیب X و y را به دست می‌آوریم.

$$\bar{X} = \frac{۲۰ + y - ۳ + y - ۸ + x - ۴ + ۱۸ + ۲۰ + x + x + ۲ + ۲۴ + x + ۵}{۱۰} = \frac{۴x + ۲y + ۷۴}{۱۰} \quad \begin{matrix} \bar{X} = X \\ y = x + ۳ \end{matrix}$$

$$\frac{۴x + ۲(x + ۳) + ۷۴}{۱۰} = x \Rightarrow ۱۰x = ۴x + ۲x + ۶ + ۷۴ \Rightarrow ۴x = ۸۰ \Rightarrow x = ۲۰ \xrightarrow{y=x+۳} y = ۲۳$$

داده‌های اولیه را مرتب می‌نویسیم.

$$۱۵, ۱۶, ۱۸, ۲۰, ۲۰, ۲۰, ۲۰, ۲۲, ۲۴, ۲۵$$

میانۀ داده‌ها ۲۰ و خط فقر بر حسب میانۀ برابر با ۱۰ است. اگر به همه داده‌ها درصد ثابتی اضافه شود، میانگین، میانۀ و همچنین خط فقر نیز به همان درصد افزایش می‌یابند.

$$\text{خط فقر داده‌های جدید} = ۱۰ + \left(\frac{۱۰}{۱۰۰} \times ۱۰\right) = ۱۱$$

(ریاضی و آمار (۳) - فصل ۱ - درس ۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۷. گزینه ۱ درست است.

$$\left. \begin{matrix} n = ۲ \Rightarrow a_۳ = -۲^۲ = -۴ \\ n = ۳ \Rightarrow a_۴ = (-۲)^۳ = -۸ \end{matrix} \right\} \Rightarrow a_۳ + a_۴ = -۴ - ۸ = -۱۲$$

(ریاضی و آمار (۳) - فصل ۲ - درس ۱؛ سطح دشواری: آسان)

۱۸. گزینه ۱ درست است.

دنباله مورد نظر، دنباله حسابی با اختلاف مشترک $\frac{2}{3}$ و جمله اول ۱۵ است.

$$S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d)$$

$$S_{40} = \frac{40}{2}(2(15) + (40-1)\frac{2}{3}) = 20(30 + 26) = 20(56) = 1120$$

(ریاضی و آمار (۳) - فصل ۲ - درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۹. گزینه ۴ درست است.

بیمار هر ۶ ساعت یک کیسول مصرف می‌کند. با احتساب اولین و آخرین کیسول، در مدت ۴۸ ساعت تعداد ۹ کیسول مصرف کرده است. با توجه به نیمه عمر دارو که ۶ ساعت هست، اگر میزان داروی باقی مانده از کیسول آخری به قبل را بنویسیم، تشکیل یک دنباله هندسی با نسبت مشترک $\frac{1}{2}$ را می‌دهد؛ بنابراین برای تعیین کل داروی موجود در بدن بیمار، می‌توانیم مجموع جملات دنباله هندسی را محاسبه کنیم.

$$1024, 512, 256, \dots \quad r = \frac{1}{2}$$

$$S_n = a_1 \times \frac{1-r^n}{1-r} = 1024 \times \frac{1-(\frac{1}{2})^9}{1-\frac{1}{2}} = 1024 \times \frac{511}{\frac{1}{2}} = 1024 \times \frac{511}{256} = 2044$$

(ریاضی و آمار (۳) - فصل ۳ - درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۰. گزینه ۱ درست است.

ریشه‌های چهارم هر عدد مثبتی قرینه یکدیگرند؛ بنابراین مجموع جواب‌های معادله برابر با صفر است.

$$x^2 + (2m+1)x + 6m-1 = 0 \quad x_1 + x_2 = 0 \Rightarrow -\frac{b}{a} = 0 \Rightarrow b = 0 \Rightarrow 2m+1 = 0 \Rightarrow m = -\frac{1}{2}$$

جواب‌های معادله را به دست می‌آوریم.

$$x^2 + (2m+1)x + 6m-1 = 0 \xrightarrow{m=-\frac{1}{2}} x^2 - 4 = 0 \Rightarrow x^2 = 4 \Rightarrow x = \pm 2$$

عدد k را به دست می‌آوریم.

$$\sqrt[4]{k} = \pm 2 \Rightarrow k = (\pm 2)^4 \Rightarrow k = 16$$

مقدار تابع را به دست می‌آوریم.

$$f(x) = \frac{1}{k} m^{-x} + 3 \xrightarrow[k=16]{m=-\frac{1}{2}} f(x) = \frac{1}{16} \left(-\frac{1}{2}\right)^{-x} + 3$$

$$f(5) = \frac{1}{16} \left(-\frac{1}{2}\right)^{-5} + 3 = \frac{1}{16} (-2)^5 + 3 = \frac{1}{16} (-32) + 3 = -2 + 3 = 1$$

(ریاضی و آمار (۳) - فصل ۳ - درس ۲ و ۳؛ سطح دشواری: دشوار)

علوم و فنون ادبی

۲۱. گزینه ۴ درست است.

توجه داشته باشید که منظور از نثر دوره اول، نثر دوره سامانی است و موارد «الف» و «ب» مربوط به این دوره هستند.

(پ) مربوط به دوره غزنوی و سلجوقی است.

(ت) مربوط به نیمه دوم قرن پنجم و قرن ششم است.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۷ و ۱۰؛ سطح دشواری: آسان)

۲۲. گزینه ۲ درست است.

بررسی سایر عبارت‌ها:

الف) زبان‌های ایرانی میانه، به ترتیب به دو گروه زبان‌های پارتی و پهلوی تقسیم می‌شوند.
ت) کتاب تاریخ‌الرسول و الملوک اثری از محمدبن جریر طبری بود که ابوعلی بلعمی مأموریت یافت، آن را به فارسی برگرداند و جمعی از دانشمندان، اثر دیگر محمدبن جریر طبری، یعنی تفسیر طبری را به فارسی برگرداندند.
(علوم و فنون (۱) - درس ۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۳. گزینه ۱ درست است.

در گزینه «۱» «نتوان دانست» کاربرد کهن است که امروزه به صورت «نمی‌توان دانست» یا «نمی‌توان فهمید» به کار می‌رود. این ترکیب در خود کتاب فنون دهم در تحلیل نثر کلیله و دمنه به عنوان مثال آورده شده است.
* توجه داشته باشید این سؤال دقیقاً چه می‌خواهد و شما باید دنبال چه باشید! در گزینه «۴» واژه «دها» به معنای زیرک و هوشیار است، اما این واژه امروزه اصلاً کاربرد ندارد. یا وجود «رای فک اضافه» در گزینه «۴» یک کاربرد تاریخی دستور است و واژه کهن نیست.
(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۴. گزینه ۱ درست است.

«حسن‌التواریخ» و «حبیب‌السير» نثر بینابین و «دباجه عیار دانش»، «تاریخ و صاف» و «محبوب‌القلوب» نثر مصنوع دارند و سایر موارد به نثر ساده هستند.

(علوم و فنون ادبی (۲) - ترکیبی؛ سطح دشواری: دشوار)

۲۵. گزینه ۲ درست است.

بررسی سایر عبارت‌ها:

۱) «ابن‌یمین» از شاعران قرن هشتم است که به اشتباه به قرن هفتم نسبت داده شده است.
۳) قسمت دوم اشتباه است؛ زیرا هنرمندان در زمان بایسنقر میرزا (فرزند شاهرخ) قرآن کریم و شاهنامه را به خط خوش نگاشتند.
۴) فخرالدین عراقی در هر فصل از مثنوی «عشاق‌نامه» به یکی مباحث عرفانی پرداخته است و در «لمعات» سیر و سلوک عارفانه را در قالب نظم و نثر بیان کرده است.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۶. گزینه ۲ درست است.

- در دوره مشروطه، کسانی چون محمدباقر میرزا خسروی و میرزا حسن‌خان بدیع، در زمینه داستان‌نویسی.
کسانی چون ملک‌الشعراى بهار، نسیم شمال، میرزا جهانگیرخان صوراسرافیل، میرزا یوسف خان اعتصامی آشتیانی، دهخدا، میرزاده عشقی، ادیب‌الممالک فراهانی، در زمینه روزنامه‌نگاری،
- کسانی چون میرزا آقا تبریزی در زمینه نمایشنامه‌نویسی،
- کسانی چون میرزا حبیب اصفهانی در زمینه ترجمه،
کسانی چون ناظم‌الاسلام کرمانی، در زمینه تحقیقات ادبی و تاریخی فعالیت داشتند.

(علوم و فنون ادبی (۳) - درس ۱؛ سطح دشواری: آسان)

۲۷. گزینه ۳ درست است.

«جعفرخان از فرنگ برگشته» به قلم حسن مقدم، «سیاحت‌نامه ابراهیم‌بیگ» از زین‌العابدین مراغه‌ای، «دل‌ویزتر از سبزه» علی‌مودّنی، «بی‌بال پریدن» از قیصر امین‌پور، «تنگسیر» از صادق چوبک و «شهری چون بهشت» از سیمین دانشور است.
سایر آثار به‌درستی معرفی شده‌اند.

(علوم و فنون (۳) - درس ۷؛ سطح دشواری: دشوار)

۲۸. گزینه ۱ درست است.

گزینه «۱» ویژگی سبکی شعر دوره انقلاب، در قلمرو زبانی است.
گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴» به ترتیب مربوط به قلمروهای ادبی، فکری و زبانی شعر دوره معاصر می‌باشند.
(علوم و فنون ادبی (۳) - درس ۱۰؛ سطح دشواری: آسان)

۲۹. گزینه ۴ درست است.

این بیت ایهام ندارد.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) جناس ناهمسان: خاک - خار و راه - را لف ۱: خاک - لف ۲: خار - نشر ۱: دیده، نشر ۲: دست / دسته دوم نشرها سنبل:

نشر ۱، یاسمن: نشر ۲

(۲) پارادوکس: رسیدن به جمعیت با پریشانی / اشتقاق: جمع و جمعیت

(۳) تلمیح: واژگان (گندم، بهشت و پدر) به داستان حضرت آدم و بیرون آمدن از بهشت تلمیح دارند. / استعاره: حور

(۴) موازنه (واژگان دو مصراع دو به دو هم‌وزن هستند) و بیت فاقد ایهام است.

(علوم و فنون ادبی (۱، ۲ و ۳) - ترکیبی؛ سطح دشواری: آسان)

۳۰. گزینه ۱ درست است.

در این بیت «۴» تشبیه دیده می‌شود. سخن دیباچه است / سخن نوباوه است / دیوان عشق / بستان عشق

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) دو تشبیه: ماه پیکر، ذره‌صفت

(۳) سه تشبیه: پیروزه‌وش - حلقه‌صفت - چون لؤلؤ

(۴) سه تشبیه: ابر رحمت - تخم مهر - شاخ وفا

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۱. گزینه ۲ درست است.

الف) استعاره: چرخ استعاره از آسمان - مصراع دوم استعاره مکنیه است (سکه زدن چرخ)

ب) تضمین: مصراع دوم تضمین مصراعی از «مولوی»

پ) ایهام: عهد دوم (پیمان/ زمانه) ت) ایهام تناسب: پروانه (در معنی حشره با شمع تناسب دارد و در معنی «مجوز» مد نظر است).

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) تضمین: مصراع دوم تضمین از حافظ / بیت «ب» اسلوب معادله ندارد / «عهد و جهد» جناس / استعاره: شمع استعاره از

معشوق و آتش دل استعاره از عشق

(۳) «ب» تلمیح: ندارد / مراعات نظیر (شمع و پروانه) و (شمع و آتش)

(۴) تکرار: عهد، وفا - بیت «ت»: ایهام: ندارد.

(ترکیبی؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۲. گزینه ۲ درست است.

بیت الف) تشخیص: نالیدن دل / جناس ناهمسان: (چه، به) / تمثیل: مصراع دوم تمثیلی برای مصراع اول است.

پ) تشخیص: گمان کردن دل و پنداشتن شمع / جناس ناهمسان: (راز، را) / تمثیل: مصراع دوم مثالی برای مصراع اول است.

بررسی ابیات دیگر:

ب) تشخیص و جناس ندارد - تمثیل: مصراع دوم تمثیل است.

ت) جناس: (چه - که) / تشخیص: ندارد. / تمثیل دارد.

(ترکیبی؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۳. گزینه ۳ درست است.

مجاز: ماه مجاز از آسمان و ماهی مجاز از زمین و از ماه تا ماهی مجاز از کل دنیا / استعاره: ای دل / پارادوکس: سلطنت فقر /

جناس: ماه و ماهی

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) تشبیه: سلطنت فقر / استعاره مصرحه: ندارد. / حس آمیزی: ندارد. / کنایه: مصراع دوم کنایه از بر همه جهان حاکم بودن.

(۲) تشخیص: ای دل / ایهام: ندارد.

(۴) حسن تعلیل: ندارد.

(ترکیبی؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۴. گزینه ۳ درست است.

(پ) ایهام قابل (پذیرا / شایسته) / (ث) حسن تعلیل: علت نگاه کردن مردم به ماه، شباهتش به تو است.
 (الف) تشبیه: تشبیه تفضیل معشوق بر ماه
 (ب) جناس: جناس همسان «که»
 (ت) تضاد: ذره و خورشید
 بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) الف ایهام: ندارد. / (ت) تشبیه: ندارد. / (پ) جناس ناهمسان: (قابل - قاتل) / (ب) تضاد: ندارد.
 (۲) (ث) ایهام: (مهر: عشق / خورشید) و (نگران: پریشان / درحال نگریستن) / (الف) حسن تعلیل: ندارد. / (ث) تشبیه: مور به ذره و سلیمان به خورشید. / (پ) تضاد: ندارد.
 (۴) الف حسن تعلیل: ندارد. / (ث) تشبیه: (مهر رخ) (ترکیبی؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۵. گزینه ۴ درست است.

آرایه‌های بیت سؤال:

حسن تعلیل: علت چاک بودن گریبان پسته (باز بودن پسته) لب میگون تو است.
 استعاره: لعل استعاره مصرحه از لب و تلخ شدن خواب بر بادام‌ها: استعار مکنیه و تشخیص / تشبیه: لعل میگون / حس آمیزی:
 تلخ شدن خواب / مراعات نظیر: (پسته ، بادام) - (چشم، خواب)
 آرایه‌های بیت گزینه ۴:

حسن تعلیل: علت خنده شیرین بهار ضربه تیشه فرهاد است.
 استعاره: لب کوه، خنده بهار (استعاره مکنیه) / تشبیه: خنده بهار نقش زخمی است. / حس آمیزی: خنده شیرین / مراعات نظیر:
 شیرین، فرهاد، تیشه، کوه - لب و خنده
 بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) حس آمیزی: جواب تلخ / استعاره مکنیه پاسخ دادن لب
 (۲) حس آمیزی: غزل تر
 (۳) تشبیه: چکیدن خون چو کباب / حس آمیزی: سخن رنگین / استعاره: ناخن اندیشه
 (ترکیبی، سطح دشواری: دشوار)

۳۶. گزینه ۱ درست است.

بیت پاسخ: استعاره: ندارد. / ایهام تناسب: «شور» در معنی مزه شور به کار نرفته و با شیرین تناسب دارد.
 بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) استعاره: نرگس (چشم) - سنبل (زلف) / ایهام تناسب: مردم در معنی مردمک چشم به کار نرفته و با «دل» و «نرگس» تناسب دارد.
 (۳) استعاره: زاغان (رقیبان) - گل (معشوق) - آشیان (جایگاه) / ایهام تناسب: باز در معنی پرند به کار نرفته و با بلبل و زاغ تناسب دارد.
 (۴) استعاره: غم نداشتن گل و زاری بلبل - ایهام تناسب: «هزار» در معنی بلبل به کار نرفته است و با «بلبل» تناسب دارد.
 (علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۹ / علوم و فنون ادبی (۳) - درس ۹؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۷. گزینه ۲ درست است.

(۲) با توجه به مبحث قافیه، یکی از شروط برای واژگان قافیه این است که واژگان بدون الحاقی هم قافیه باشند، ولی پس از حذف الحاقی «ان» دو واژه «بیدل» و «زاهد» با هم، قافیه نمی‌شوند و بیت فاقد قافیه درونی است.
 (۱) باید توجه داشته باشیم که «ه» غیرملفوظ در حکم الحاقی است. لذا آخرین حرف اصلی واژگان قافیه «بتخانه» و «دانه» حرف «ن» می‌باشد که حرف «که» حرف روی به حساب می‌آید.
 (۳) نیز «-ند» فعل اسنادی و «ه -ند» شناسه الحاقی محسوب می‌شوند.
 (۴) نیز فقط واژگان «خوشر» و «دیگر» با هم قافیه شده‌اند و واژگان «ناتوانی» و «اعتدالی» با یکدیگر قافیه نمی‌شوند؛ زیرا «ی» مصوت بلند نیز در هر صورت الحاقی محسوب می‌شود. و واژگان «ناتوان» و «اعتدال» نمی‌توانند با هم قافیه شوند.
 (علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۱۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۸. گزینه ۳ درست است.

وزن گزینه «۳» «مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن» یا «مستفعل مفعولن مستفعل مفعولن» است و به دو شکل دسته‌بندی هجایی می‌شود و واژگان «نمی‌سوزی» و «سربازی» واژگان قافیۀ این بیت می‌باشند که به غلط هم قافیه شده‌اند؛ زیرا مصوت آن‌ها در اولی «و» و در دومی «ا» است و اختلاف مصوت بلند با وجود الحاقی هم، قافیۀ نادرست می‌سازد. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) شعر دو دسته‌بندی هجایی دارد و به دو صورت «مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن» و «مستفعلن فعولن مستفعلن فعولن» دسته‌بندی هجایی می‌شود ولی «سحر» و «تاریک‌تر» به‌درستی هم‌قافیه شده‌اند.

(۲) شعر دو دسته‌بندی هجایی دارد و به دو صورت «مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن» و «مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل» دسته‌بندی هجایی می‌شود، ولی در «جسته» و «رسته» با وجود مصوت متفاوت به‌دلیل وجود الحاقی «ه» به‌درستی هم‌قافیه شده‌اند.

(۴) قافیه نادرست است؛ زیرا حرف روی در مصراع اول ساکن و در مصراع دوم، متحرک است؛ اما شعر دو دسته‌بندی هجایی ندارد و وزن آن، «مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعولن» است. (علوم و فنون ادبی (۱، ۲ و ۳)؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۹. گزینه ۳ درست است.

وزن این غزل «مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن» یا «مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل» است. مصراع اول بیت سوم، از نظر وزنی ایراد دارد و یک هجای بلند اضافه دارد و به‌صورت «بر ماجرای خسرو و شیرین قلم کشید»، درست می‌باشد. (علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۲ و ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۰. گزینه ۳ درست است.

بررسی عبارت‌ها:

(الف) «مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن» (همسان دولختی است و یک دسته‌بندی هجایی دارد).

(ب) «مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن» یا «مستفعلن فعولن مستفعلن فعولن» است (همسان دولختی است و دو دسته‌بندی هجایی دارد).

(پ) «مفتعلن فاعلات مفتعلن فع» (ناهمسان است و یک دسته‌بندی هجایی دارد).

(ت) «مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن» (همسان تک‌پایه‌ای است و یک دسته‌بندی هجایی دارد).

(ث) «مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن» (همسان تک‌پایه‌ای است و یک دسته‌بندی هجایی دارد).

(ج) «مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن، فعُلن» (ناهمسان است و یک دسته‌بندی هجایی دارد).

مصراع‌های «ب»، «پ» و «ج» جزو جواب هستند.

(علوم و فنون ادبی (۲ و ۳) - ترکیبی؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۱. گزینه ۲ درست است.

نام وزن «الف» و «ت» به‌درستی آمده است. مصراع «پ» بر وزن «مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن» است و نام آن بحر رجز مثنی‌س سالم است. مصراع‌های «ب» بر وزن «مفعول مفاعلن فعولن» یا «مستفعل فاعلات مستف» است و مصراع «ث» بر وزن «فعلاتن مفاعلن فعولن» است. این دو مصراع ناهمسان هستند و اوزان ناهمسان در قسمت نامگذاری اوزان حذف شده‌اند و نام آن‌ها در سؤال به اشتباه آمده است. در واقع در نامگذاری، اگر وزن ناهمسان یا دولختی دیدید، هر نامی مقابل آن بود، نادرست است.

(علوم و فنون ادبی (۳) - درس ۱۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۲. گزینه ۲ درست است.

(۲) بر وزن «فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعولن» است و فاقد اختیار شاعری «کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند» است همانطور که در تقطیع زیر می‌بینید، در این بیت، اختیارات آمدن «فاعلاتن» به جای «فعلاتن» اول مصراع، ابدال، بلند در نظر گرفتن هجای پایان مصراع و حذف همزه به‌کار رفته است.

—	U	U	—	—	U	U	—	—	U	U	—	—	U	—
مَر	د	را	ضیـ	سـت	کـ	دَر	پا	یـ	تـ	أف	تَد	چُن	گوی	
تا	بـ	دان	سا	عـ	دـ	سی	میـ	نشـ	بـ	چو	گان	بـ	نی	

بررسی گزینه‌ها:

۱) بر وزن «مفاعِلن فَعَلاتِن مفاعِلن فعَلن» است که در هر دو مصراع به جای «فعَلن» رکن «فعَلن» آمده و ابدال رخ داده است.
 ۳) بر وزن «مفاعِلین مفاعِلین مفاعِلین مفاعِلین» است و هجای یازدهم مصراع اول اختیار شاعری «بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه دارد».

۴) بر وزن «فَعَلاتِن مفاعِلن فعَلن» است که در هر دو مصراع به جای «فَعَلاتِن» اول مصراع رکن «فَعَلاتِن» آمده است.
 (علوم و فنون ادبی (۳) - درس ۲ و ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۳. گزینه ۴ درست است.

همه ابیات بر وزن «فَعَلاتِن فَعَلاتِن فَعَلاتِن فعَلن» سروده شده‌اند. همانطور که در تقطیع ابیات مشاهده می‌کنید، فقط بیت گزینه ۴ دو نوع اختیار وزنی دارد که در مصراع دوم «آمدن فاعلاتن به جای فعلاتن اول مصراع» و در مصراع اول، بلند در نظر گرفتن هجای پایان مصراع دارد. همچنین دو مورد اختیار وزنی دارد که در هجای هفتم مصراع اول اختیار بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه و در مصراع دوم اختیار «حذف همزه» دارد.

یک نکته قابل توجه در صورت سؤال این است که در مورد اختیارات وزنی، حتماً باید دو نوع اختیار وزنی به کار رود، ولی در مورد اختیار وزنی، نوع اختیار مهم نبوده و فقط تعداد حتماً باید دو مورد باشد.

—	U	U	—	—	U	U	—	—	U	U	—	—	U	U
نیست	ت	ن	گا	چو	م	خ	ی	گو	ک	دست	مان	ن	دل	
نیست	ت	ن	دا	می	ر	س	ز	ری	گ	ی	پا	را	خمس	
ید		زا	را	شی	ب	مصر	ر	ک	ش	نی	وا	ر	کا	
ید		زا	با	ما	ی	د	گ	س	ر	یا	ران	گ	ا	
ری	گ	ن	می	رو	د	ک	ر	دا	ن	یی	آ	ت	بخ	
ری	د	گ	می	رو	ب	ک	ر	یر	ن	زا	با	ک	خا	
دای	گ	ر	چا	بی	ی	ت	خس	ن	م	ی	ما	ه	ت	
نی	ک	ف	بر	من	ب	ی	سا	مر	ن	ک	هی	د	پا	

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) دو نوع اختیار وزنی آمدن «فاعلاتن به جای فعلاتن» و «بلند در نظر گرفتن هجای پایان مصراع» رعایت شده، ولی ۳ مورد اختیار وزنی دارد.

۲) دو نوع اختیار وزنی آمدن «فاعلاتن به جای فعلاتن» و «ابدال» رعایت شده، ولی چهار مورد اختیار وزنی دارد.

۳) دو مورد اختیار وزنی به کار رفته است، ولی فقط یک نوع اختیار وزنی دارد. (آمدن فاعلاتن به جای فعلاتن اول مصراع)
 (علوم و فنون ادبی (۳) - درس ۲ و ۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۴. گزینه ۱ درست است.

بیت «الف» بر وزن «مفاعِلن فَعَلاتِن مفاعِلن فعَلن» و بیت «ب» بر وزن «مفتَعَلن فاعلاتِن مفتَعَلن فع» است و همانطور که ملاحظه می‌فرمایید، وزن واژه یا رکن مشترکی در این دو بیت وجود ندارد. به تقطیع دو بیت توجه فرمایید

—	U	U	—	U	—	U	—	—	U	U	—	U	—	U
من	ی	ر	چا	ک	ام	ت	ل	ل	ی	قی	سا	م	لا	غ
رد	ب	ر	وا	گ	خس	ن	شی	نو	ی	م	ی	ع	جر	ب

—	—	U	U	—	U	—	U	—	—	U	U	—
دی	شا	م	غ	یز	دی	دی	چ	تان	دش	گ	ر	پا
ند	ما	ن	ر	پا	چ	هم	ل	سا	دیم	ر	د	بگ

(علوم و فنون ادبی (۲ و ۳) - ترکیبی؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۵. گزینه ۲ درست است.

U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
با	ز	دَر	آن	هَـ	وا	یِ	مِ	ها	لود

در سطر «پاک‌کن‌هایی از ابر تیره» هم اختیار شاعری کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند و هم حذف همزه وجود دارد.

U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
پا	ک	کُن	ها	یی	یَز	آب	رِ	تی	رِ

شهاب مشق شب را خط بزند یا آسمان مشق شب داشته باشد، تشخیص (استعاره مکنیه) و «هوای مه‌آلود» استعاره مصرحه است. مراعات نظیر این شعر واضح است. این شعر در درسنامه مربوط به تلمیح در صفحه ۳۱ کتاب فنون دوازدهم از قیصر امین‌پور آمده است.

(علوم و فنون ادبی (۳) - ص ۳۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۶. گزینه ۴ درست است.

مفهوم همه ابیات این است که تنها کسی که رنج کشیده و هم‌درد است، درد و مشکل انسان را درک می‌کند. ولی مفهوم بیت گزینه ۴ این است هرکسی محرم راز عشق نیست.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۶، ص ۵۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۷. گزینه ۱ درست است.

مفهوم مشترک این ابیات: همراهی با غم و اندیشه یار برتر از هر چیزی است.
مفهوم سایر ابیات:

(پ) ناباورانه بودن ترجیح زندان بر پادشاهی

(ت) اهمیت ندان به دوزخ و بهشت و ترجیح همراهی با معشوق

(ث) بی‌ارزش بودن عیش و طرب در هنگام دوری از معشوق

(علوم و فنون ادبی (۳) - ص ۳۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۸. گزینه ۲ درست است.

مفهوم بیت‌های «الف و ت» این است که خداوند فاعل حقیقی همه امور است. مفهوم بیت‌های «پ و ث» این است که جهان جلوه‌گر ذات خداست.

(علوم و فنون ادبی (۲) - ترکیبی؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۹. گزینه ۱ درست است.

مفهوم بیت سؤال و همه ابیات به جز گزینه «۱» پایان یافتن دوران رنج و سختی و فرارسیدن ایام خوشی است. ولی در گزینه «۱» بر ماندگاری غم اشاره دارد.

(علوم و فنون ادبی (۳) - ص ۶۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۰. گزینه ۳ درست است.

مفهوم بیت سؤال و گزینه ۳ این است که هر چقدر قدرتمند باشی در برابر روزگار و اجل زبون هستی و راه فراری نداری.
مفهوم سایر بیت‌ها:

(۱) پس از مرگ نتیجه اعمال با تو همراه است نه عناوین دنیایی.

(۲) نکوهش طمع و دلبستگی به دنیا

(۴) نکوهش غرور و توصیه به توجه به زیردستان

(علوم و فنون ادبی (۱) - ص ۱۰۱؛ سطح دشواری: دشوار)

علوم اجتماعی

۵۱. گزینه ۴ درست است.

- ویژگی روشنگری پایان قرن بیستم ← امکان تشخیص درست یا غلط بودن باورها و اندیشه‌ها و خوب یا بد بودن هنجارها و رفتارها از بشر سلب می‌شود.
- رقیب رویکرد انتقادی ← رویکرد پسامدرن است که معتقدند آنچه تا امروز به نام علم و دانش جهان‌شمول مطرح بود، صرفاً ابزار عده‌ای برای سرکوب عده دیگری بود.
- از خودبیگانگی حقیقی ← جهان اجتماعی است که براساس فطرت انسان شکل نگرفته و از عقاید و ارزش‌های حق برخوردار نیستند.
(جامعه‌شناسی (۱، ۲ و ۳) - ترکیبی؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۲. گزینه ۲ درست است.

- علوم اجتماعی جهان اسلام، دانش علمی را به دانش حسی و تجربی محدود نمی‌کنند و هر تفسیری را نوعی تبیین به شمار می‌آورند.
- عقلانیت جهان اسلام، ارزش‌ها و اعتبار روشنگرانه خود را از متن فرهنگ و کنش‌های عاملان نمی‌گیرد.
(جامعه‌شناسی (۳) - درس ۱۰؛ سطح دشواری: دشوار)

۵۳. گزینه ۳ درست است.

اصلاح عبارت نادرست:
در جهان متجدد امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری که پدیده‌های فراتجربی‌اند و با علوم تجربی قابل مطالعه نیستند، از دست می‌رود و داوری درباره این امور به تمایلات افراد و گروه‌های متفرق سپرده می‌شود.
(جامعه‌شناسی (۱) - درس ۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۵۴. گزینه ۱ درست است.

- سوفیا ← انتسابی، فردی، ثابت
- کوتلاکی ← اجتماعی، انتسابی، ثابت
- مردم‌شناس ← یکی از شاخه‌های علوم اجتماعی
- یونانی ← انتسابی، اجتماعی، ثابت
- ادب ← ارزشی که از طریق کنش اجتماعی تحقق می‌یابد.
(جامعه‌شناسی (۱، ۲ و ۳) - ترکیبی؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۵. گزینه ۲ درست است.

- معانی و تدابیر سیاسی و قوانین ← قلمرو آرمانی
- ناتوانی توجیه علمی حضور جهانی فرهنگ غرب ← اندیشه‌های پسامدرن
- در سخن گفتن با دیگری از زبان خود برای اصلاح یک رابطه ظالمانه استفاده می‌کنیم ← عقل انتقادی
- اشتراک کنت و دورکیم و اسپنسر و مارکس ← جهان‌های اجتماعی در طول هم
(جامعه‌شناسی (۱، ۲) - ترکیبی؛ سطح دشواری: دشوار)

۵۶. گزینه ۲ درست است.

- افتراق جامعه‌شناسی انتقادی و جامعه‌شناسی تبیینی ← ظرفیت مطالعه ارزش‌های سیاسی در قلمرو آرمانی
- اشتراک دیدگاه هانتینگتون و فوکویاما ← ارائه نظریه‌ها پس از فروپاشی بلوک شرق
- اشتراک جامعه‌شناسی تفسیری و جامعه‌شناسی تبیینی ← عدم ظرفیت مطالعه ارزش‌های سیاسی در قلمرو حقیقی
- افتراق مدینه ضالّه و مدینه فاسقه ← انحراف نظری از مدینه فاضله
(جامعه‌شناسی (۱، ۲) - ترکیبی؛ سطح دشواری: دشوار)

۵۷. گزینه ۴ درست است.

- تبیین نظام مشروطه ← توجه میرزای نائینی به واقعیت‌های اجتماعی آغاز قرن بیستم ایران و استفاده از فقه
- پدیده نسل‌کشی در جهان نشانه چیست ← نشانه ابعاد هویتی جمعیت
- ابطال نظریه پایان تاریخ فوکویاما ← موفقیت انقلاب اسلامی ایران و پیامدهای جهانی آن
- اشتراک دیدگاه ارسطو و فارابی ← دسته‌بندی نظام سیاسی
- (جامعه‌شناسی (۱، ۲) - ترکیبی؛ سطح دشواری: آسان)

۵۸. گزینه ۳ درست است.

- اصلاح عبارت نادرست: هویت فرهنگی جهان اجتماعی، پدیده‌ای گسترده‌تر از هویت اجتماعی افراد است و هویت اجتماعی افراد در پرتو هویت فرهنگی جهان اجتماعی شکل می‌گیرد.

۵۹. گزینه ۱ درست است.

- بشر همواره به سرکوبی که از طریق قدرت و ثروت صورت می‌گرفت، حساس بود و اکنون متوجه سرکوب دانش شده است
- ← پسامدرن (پ)
- ظرفیت مطالعه ارزش‌های سیاسی قدرت در قلمرو واقعی را ندارد ← تفسیری (ت)
- ظرفیت مطالعه معانی و تدابیر سیاسی و قوانین را در قلمرو آرمانی ندارد ← تبیینی (پ)
- به توصیف پدیده‌های اجتماعی بسنده نمی‌کند و به داوری ارزش می‌پردازد ← انتقادی (الف)
- (جامعه‌شناسی (۲) - درس ۷؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۰. گزینه ۲ درست است.

- عقل در معانی عام ← درک اصل انقباض و انبساط و عوامل مهاجرت
- پیامدهای انقلاب اسلامی ایران بر جهان غرب ← از دست رفتن اعتبار ارزش‌ها و آرمان‌های پس از رنسانس و شکل‌گیری نظریه‌های افول سکولاریسم
- تزلزل فرهنگی ← ترجیح زندگی مجردی بر زندگی خانوادگی
- (جامعه‌شناسی (۳) - ترکیبی؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۱. گزینه ۳ درست است.

- ماه‌ها به‌عنوان کارمند در یک بیمارستان روانی مشغول به کار شده ← گافمن
- افزایش دستمزد کارگران و رفاه آنان را موجب افزایش تولید نسل و پیدایش مشکلات بعدی می‌داند ← ریکاردو
- در جهان متجدد دانش‌هایی مانند استفاده از حسابداری و اقتصاد رواج می‌یابد ← ماکس وبر
- می‌خواست مجرم بودن یا نبودن را با مشاهده ویژگی‌های جسمانی و ظاهری تشخیص دهد ← لمبروزو
- با به‌کارگیری روش انتقادی در کنار روش تجربی به بررسی‌های مذهبی، تاریخی و جغرافیایی پرداخت ← ابوریحان بیرونی
- (جامعه‌شناسی (۱، ۲) - ترکیبی؛ سطح دشواری: آسان)

۶۲. گزینه ۱ درست است.

- داوری علمی به هنجارها و ارزش‌ها و آرمان‌ها و رویکرد انتقادی به جامعه خود و دیگر جوامع دارد ← علم مدنی فارابی
- دانش عمومی به‌طور همه‌جانبه از دانش علمی حمایت نمی‌کند ← تعارض در ذخیره دانش جوامع
- نشست‌های مشابه اجلاس هزاره ادیان در طی قرن بیستم برگزار نشد ← بحران معنویت
- اشتراک احترام به پدر و مادر و استکبارستیزی ← آرمان‌های درون قلمرو واقعی
- (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۳. گزینه ۴ درست است.

- هر فرد، گروه و فرهنگی اراده خاص خود را دارد و ارزش‌های ویژه خود را خلق می‌کند ← دیدگاه جامعه‌شناسی تفسیری و انتقادی
- جامعه‌شناس با نقد و اصلاح و داوری درباره درست یا غلط بودن عقاید و ارزش‌ها از دایره علم خارج می‌شود ← دیدگاه جامعه‌شناسی تفهیمی - تبیینی
- پیش‌بینی و کنترل جامعه ← هدف جامعه‌شناسی تبیینی
- برای فهم زندگی اجتماعی باید از ظاهر پدیده‌های اجتماعی عبور کرد و به معانی نهفته در کنش‌ها راه یافت ← تقابل
- رویکرد تفسیری با رویکرد تبیینی
- (جامعه‌شناسی (۱، ۲) - ترکیبی؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۴. گزینه ۲ درست است.

- رقابت میان افراد برای تولید بیشتر ← طرفداران قشربندی اجتماعی
- در جوامع سوسیالیستی مالکیت خصوصی وسایل تولید وجود نداشت ← مخالفان قشربندی اجتماعی
- نه با رهاسازی مطلق موافقت و نه با کنترل مطلق ← طرفداران عدالت‌های اجتماعی
- در نظام فئودالی دهقانان شبیه برده بودند، مالک چیزی نبودند و به فئودال تعلق داشتند ← طرفداران قشربندی اجتماعی
(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۵ و ۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۵. گزینه ۱ درست است.

- حقایق ثابت‌اند ولی از جهت قرار گرفتن در قلمرو واقعی و آرمانی تغییرپذیرند ← برای جهان‌های اجتماعی، امکان انحراف از حق و پذیرش باطل وجود دارد.
- بلوک شرق و بلوک غرب به فرهنگ واحدی تعلق داشتند ← هر دو بلوک درون فرهنگ سکولار قرار داشتند.
- جمع کسانی که منافع، ارزش‌ها یا برداشتهای مشترکی دارند ← سازمان
- نگاه کردن به مسائل کنشگران از منظر خودشان و تلاش برای فهم آن‌هاست ← همراهی همدلانه
(جامعه‌شناسی (۱، ۲) - ترکیبی؛ سطح دشواری: دشوار)

روان‌شناسی

۶۶. گزینه ۳ درست است.

عبارت اول: جمله خبری و پاسخی خردمندانه به مسئله علمی است، پس فرضیه محسوب می‌شود که باید مورد آزمایش تجربی قرار گیرد که یا تأیید و یا رد شود.
عبارت دوم: اشاره به پیش‌بینی دارد؛ زیرا وضعیت آینده افراد را پیش‌بینی می‌کند.
عبارت سوم: مرور خاطرات مربوط به حافظه است که خود، شناخت محسوب می‌شود و دیدنی نیست.
عبارت چهارم: پردازش مفهومی است؛ زیرا براساس جنس و لطافت پارچه (کیفیت) انجام گرفته است.
(درس ۱، ص ۱۲، ۱۴، ۲۰ و ۲۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۷. گزینه ۲ درست است.

ایستادن مستقل ← ۱۱ تا ۱۴ ماهگی
دخالت در تصمیم‌گیری‌ها ← هفت‌سال سوم ← ۱۴ سال به بالا تا ۲۱ سالگی
بازی پسر با پسرها ← بازی گروهی (بازی با همجنسان) ← دبستان ← ۷ تا ۱۲ سالگی (حدوداً)
عبارت آخر نشانگر فرضیه‌سازی ← نوجوانی ← ۱۲ تا ۲۰ سالگی
بررسی عبارت‌های نادرست:

بلند شدن از وضعیت نشسته ← ۹ تا ۱۲ ماهگی
کم‌کم باید زشتی‌ها را فهماند ← ۷ سال دوم (۷ تا ۱۴ سالگی)
توجه‌گزینشی‌تر ← نوجوانی ← (۱۲ تا ۲۰ سالگی)
راه رفتن مستقل ← ۱۲ تا ۱۵ ماهگی
فرمانبردار ← هفت سال دوم (۷ تا ۱۴ سالگی)
(درس ۲، ص ۴۴، ۴۷، ۵۱ و ۵۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۸. گزینه ۱ درست است.

نپذیرفتن چهره ← قیافه ← ویژگی جسمی هویت
دختر یا پسر بودن ← ویژگی جنسی هویت
عهده‌دار شدن یا عضویت در گروه موسیقی ← ویژگی اجتماعی هویت
(درس ۲، ص ۵۹؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۹. گزینه ۲ درست است.

- سبک پردازش و انتظارات باعث می شود وقتی منتظر خواهر خود هستیم که قدش بلند است، از دور هر خانم قدبلندی را خواهر خود بپنداریم.

- استفاده از رنگ برای مشخص کردن کلمات مهم باعث از بین رفتن یکنواختی محرک می شود که مانع خوگیری و عامل ایجاد تمرکز است. مهم بودن هدف برای حسین اشاره به درگیری و انگیزتگی ذهنی دارد.

- رنگ سبز را دیدیم و دکمه را فشار ندادیم، پس محرک غایب را ردیابی نکردیم ← رد درست

- عبارت آخر، معرف آماده سازی است؛ یعنی مقاله را از شب قبل کنار تخت گذاشتیم و خود را برای فراگیری و خواندن آن آماده کرده ایم. (درس ۳، ص ۷۴، ۷۶ و ۷۷؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۰. گزینه ۴ درست است.

در گزینه های ۱، ۲ و ۳ دو فعالیت متفاوت به طور همزمان انجام می شود، اما در گزینه (۴) فرد از حواس مختلف برای انجام یک تکلیف استفاده می کند؛ بنابراین توجه متمرکز ایجاد شده است.

(درس ۳، ص ۸۰ و ۸۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۱. گزینه ۱ درست است.

عبارت اول ← پدیده نوک زبانی ← مشکل در بازیابی اطلاعات ← مرحله سوم حافظه

عبارت دوم ← زمان بازیابی در حافظه حسی حدود نیم ثانیه است ← مرحله سوم حافظه

عبارت سوم ← مرحله نگهداری اطلاعات همان مرحله اندوزش یا ذخیره سازی است ← مرحله دوم حافظه

عبارت چهارم ← رمزگردانی در بزرگسالان به صورت کلی و خلاصه است ← مرحله اول حافظه

عبارت پنجم ← اشاره به عدم رمزگردانی به عنوان یکی از عوامل مؤثر بر فراموشی دارد ← مرحله اول حافظه

رمزگردانی - ذخیره سازی یا اندوزش - بازیابی

مرحله سوم حافظه

مرحله دوم

مرحله اول

(درس ۴، ص ۹۱، ۹۲، ۹۴، ۹۷ و ۱۰۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۲. گزینه ۲ درست است.

خلاصه نویسی هنگام درس خواندن ← استفاده از چند روش حرکتی

استفاده از مثال های زیاد برای توضیح یک مفهوم ← بسط معنایی

استفاده از مفهوم متضاد برای توضیح یک مفهوم ← تمایزبخشی

(درس ۴، ص ۱۰۷ و ۱۰۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۳. گزینه ۴ درست است.

عبارت اول ← مسئله خوب تعریف نشده است؛ زیرا مربوط به علوم انسانی است و دلایل متعدد دارد.

عبارت دوم ← انتقال ← یادگیری گذشته، یادگیری بعدی را آسان می کند.

عبارت سوم ← روش بارش مغزی (روش اکتشافی حل مسئله) ← نیاز به پردازش عمیق اطلاعات ندارد.

عبارت چهارم ← روش تحلیلی حل مسئله ← روشی است که با گذشت زمان، اعتبارش متزلزل نمی شود.

بررسی سایر گزینه ها:

(۱) درست - نادرست - نادرست (زمان بر نیست، زیرا روش اکتشافی است) - نادرست (نیاز به پردازش عمیق اطلاعات دارد، زیرا روش تحلیلی است.)

(۲) نادرست (خوب تعریف نشده است و تعریف دقیق هدف در آن دشوار است) - درست - نادرست (روش اکتشافی حل مسئله است) - نادرست (روش تحلیلی حل مسئله است.)

(۳) نادرست (مسئله خوب تعریف نشده است) - نادرست - نادرست (اکتشافی است و مبتنی بر نیازسنجی نیست) - نادرست (تحلیلی است و اعتبارش با گذشت زمان متزلزل نمی شود.)

(درس ۵، ص ۱۱۸، ۱۱۹، ۱۲۱، ۱۲۴، ۱۲۵ و ۱۲۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۴. گزینه ۲ درست است.

محسن از روش حل مسئله کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب استفاده کرده است که در آن ناموفق بوده است؛ بنابراین، دچار پیامدهای ناتوانی در حل مسئله، یعنی ناکامی و فشار روانی خواهد شد. (تعارض مربوط به ناتوانی در تصمیم‌گیری است.)

(درس ۵، ص ۱۲۶ و ۱۳۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۵. گزینه ۳ درست است.

عبارت اول ← انتخاب بهترین معلم ← تصمیمی گروهی است که توسط تعدادی از افراد اتخاذ می‌شود.
عبارت دوم ← وقتی تصمیم‌گیری با خطر همراه باشد، اطمینان کافی به نتایج تصمیم‌گیری وجود ندارد.
عبارت سوم ← از کوره در رفتن ← سبک تصمیم‌گیری تکانشی
عبارت چهارم ← اجرای بهترین اولویت ← مرحله پنجم تصمیم‌گیری (انتخاب فرش دست‌بافت)
(درس ۶، ص ۱۴۰، ۱۴۱، ۱۴۳ و ۱۴۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۶. گزینه ۴ درست است.

گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ نشان‌دهنده تعارض اجتناب - اجتناب است؛ زیرا فرد مجبور به انتخاب یکی از دو موضوعی است که هر دو برایش ناخوشایند است، اما گزینه (۴) به تعارض گرایش - اجتناب اشاره دارد؛ زیرا فرد باید از بین دو وجه خوشایند و ناخوشایند یک موضوع، یعنی شغل دلخواه (خوشایند) و چالش‌های آن (ناخوشایند)، یکی را انتخاب کند.

(درس ۶، ص ۱۵۱ و ۱۵۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۷. گزینه ۲ درست است.

عبارت اول ← ناهماهنگی شناختی است؛ زیرا بین رفتار و باور فرد، تضاد وجود دارد.
عبارت دوم ← اسناد دشواری تکلیف ← بیرونی، پایدار و غیرقابل کنترل
عبارت سوم ← باور، ادراک کنترل و ادراک کارایی و اسناد می‌توانند مثبت یا منفی باشد.
عبارت چهارم ← درماندگی آموخته‌شده ← چون فرد تلاش خود را مستقل از نتیجه عمل خود می‌داند و بین کار و نتیجه آن رابطه‌ای نمی‌بیند.

(درس ۷، ص ۱۶۵، ۱۶۹، ۱۷۵، ۱۷۶ و ۱۷۷؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۸. گزینه ۱ درست است.

تنها لیلیا است که از روی علاقه و عشق خیاطی می‌کند و منبع انگیزه او درونی است.
خواهر لیلیا، برادرش و مادرش دارای انگیزه بیرونی هستند؛ زیرا منبع پاداش در بیرون از رفتار آن‌ها قرار دارد و برای منفعتشان است.
(درس ۷، ص ۱۶۳ و ۱۶۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۹. گزینه ۳ درست است.

عبارت اول ← نمره بین ۵۰ تا ۷۰ ← در برابر فشار روانی جداً آسیب‌پذیر
عبارت دوم ← خودداری یا اجتناب ← علامت رفتاری فشار روانی
عبارت سوم ← خودداری از حضور در امتحان ← منفعل بودن (مقابله ناسازگار)
عبارت چهارم ← کوهنوردی ← ورزش هوایی (تفریح و سرگرمی محسوب می‌شود) ← مقابله سازگارانه بلندمدت
عبارت پنجم ← انجام اعمال مذهبی ← تأثیر مستقیم مذهب بر سلامت
(درس ۸، ص ۱۹۴، ۱۹۷، ۲۰۱، ۲۰۲ و ۲۰۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۰. گزینه ۲ درست است.

هر سه گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ اشاره به فشار روانی منفی دارد که در آن پردازش شناختی و رفتاری با مشکل مواجه است. اما در گزینه ۲ اشاره به فشار روانی مثبت دارد که با افزایش و ارتقای واکنش‌های رفتاری و پردازش شناختی همراه است.
(درس ۸، ص ۱۹۶ و ۱۹۷؛ سطح دشواری: متوسط)

عربی

۸۱. گزینه ۲ درست است.

«بَدَأَ: شروع کرد» درست است؛ زیرا فعل متعدی است. (با توجه به اینکه «الْخَلْقَ» مفعول و منصوب است.) (ردّ گزینه ۴)
 «الْخَلْقَ: آفرینش» ضمیر ندارد. (ردّ گزینه ۱)
 «فَانظُرُوا: پس ببینید» (ردّ گزینه ۳)
 نکته: حواستان باشد که «فَ: و / پس» را با «ثُمَّ: سپس» اشتباه نگیرید.
 (عربی (۱) - درس ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۲. گزینه ۲ درست است.

«قَامَ: اقدام کرد، به ... پرداخت» (ردّ گزینه ۴)، ضمناً «قَد + ماضی» به صورت ماضی نقلی (اقدام کرده است) ترجمه می‌شود. (ردّ گزینه ۳)
 «سَهِّلَ: ساده‌سازی، آسان کردن» مصدر ثلاثی مزید از باب «تفعیل» و متعدی است. (ردّ گزینه ۴)
 «الْحُرُوبَ: جنگ‌ها» جمع است نه مفرد. (ردّ گزینه ۱)
 «أَيْضاً: همچنین، نیز» در گزینه (۳) ترجمه نشده است.
 * توجه: «کمک کرده» در گزینه‌های (۲) و (۳) معادل «کمک می‌کند» و مضارع است؛ بنابراین آن را با فعل «ماضی» اشتباه نگیرید!
 (عربی (۱) - درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۳. گزینه ۲ درست است.

«وَصَلَ: رسید» لازم است نه متعدی. (ردّ گزینه ۱)
 «خُرِبَتْ: ویران شده بود، خراب شده بود» فعل مجهول است. (ردّ گزینه ۳)
 «عَرَفَ: معرفی کرد» (ردّ گزینه‌های ۱ و ۳)
 «سَاعِدْنَا: به ما کمک کن» (ردّ گزینه ۴)
 (عربی (۲) - درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۴. گزینه ۱ درست است.

«الْيَأْسُ هُوَ الْعَدُوُّ الَّذِي: ناامیدی همان دشمنی است که» (ردّ گزینه‌های ۳ و ۴)
 «يَسْعَى: تلاش می‌کند» (ردّ گزینه ۲)
 «لِزَرْعٍ: برای کاشتن» اسم است نه فعل. (ردّ گزینه ۴)
 «لِلْإِعَادِ: برای دور کردن» مصدر و است نه فعل. (ردّ گزینه ۴)
 «الشُّعُورَ: احساس» ضمیر ندارد. (ردّ گزینه ۲)
 «لَا يُمَكِّنُ إِصْلَاحَهُ: جبران آن امکان ندارد» (ردّ گزینه ۳)
 (عربی (۳) - درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۵. گزینه ۲ درست است.

«يُعَدُّ: به شمار می‌آید، به حساب می‌آید» فعل مجهول است. (ردّ گزینه ۱)
 «سَائِلٌ ثَمِينٌ: مایع گران‌بهای / مایعی گران‌بها» ترکیب وصفی است و به همان صورت ترکیب باید ترجمه شود. (ردّ گزینه ۳)
 «سَنَوَاتٍ طَوِيلَةٍ: سال‌های زیادی» (ردّ گزینه ۳)
 «تَكْوِينَهُ: تشکیل آن» اسم است نه فعل. (ردّ گزینه ۴)
 «يَسْتَخْرِجُهُ: آن را بیرون می‌آورد» فعل متعدی است که مفعول گرفته، پس فعل معلوم است نه مجهول. (ردّ گزینه ۱)
 (عربی (۱) - درس ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۶. گزینه ۲ درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) فعل مضارع «یطلب» پس از «مَنْ» آمده و مجزوم شده [کسره (-) در انتهای آن بیانگر مجزوم شدنش است.]; بنابراین «فعل شرط» است و باید به شکل مضارع التزامی (بخواهد) ترجمه شود.

نکته: دقت کنید که «مَنْ» به عنوان ادات شرط، هم به صورت «کسی که» و هم «هرکس» ترجمه می‌شود.

(۳) «ما مِنْ شَخْصٍ: هیچ شخصی نیست»؛ «ما مِنْ...» به صورت «هیچ ... نیست» ترجمه می‌شود.

(۴) «قَدْ + مضارع: گاهی + مضارع اخباری / شاید + مضارع التزامی»؛ در اینجا حرف «قَدْ» ترجمه نشده است. (عربی (۳) - درس ۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۷. گزینه ۴ درست است.

«يُحِبُّ النَّاسُ: مردم او را دوست می‌دارند»؛ ضمیر «ه» مفعول و «النَّاسُ» فاعل است.

(عربی (۳) - درس ۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۸. گزینه ۴ درست است.

عبارت گزینه (فقط برای خداوند زندگی می‌کنیم) با آیه داده شده که می‌گوید: «هدف از آفرینش جهان، عبادت کردن است.» تناسب ندارد.

معانی سایر گزینه‌ها:

(۱) هر کس که پدر و مادرش او را در کودکی ادب نکنند، زمانه او را ادب خواهد کرد.

(۲) همانا روحش، روح من است و روح من، روح اوست.

(۳) اگر استخوان‌های پوسیده‌ام را ببویی، رایحهٔ محبت را خواهی یافت.

(عربی (۳) - درس ۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۹. گزینه ۱ درست است.

«شروع به اندیشیدن کرد: بدأ ... يفكر» (ردّ سایر گزینه‌ها)

«تا کاملاً آن را بفهمد: حتّى يفهمها فهماً كاملاً» (ردّ گزینه‌های ۲ و ۴)

* نکته: وجود واژهٔ «کاملاً» بر کیفیت فعل دلالت می‌کند، لذا باید از مفعول مطلق نوعی استفاده کنیم.

توجه: «بدأ + فعل مضارع: شروع به ... کرد»

ترجمهٔ متن:

«در روزی از روزها یک شکارچی گنجشکی را شکار کرد. آن گنجشک به شکارچی گفت: ای مرد سخاوتمند، تو هرگز از خوردن من سیر نمی‌شوی، زیرا بدن من بسیار کوچک است. اما اگر مرا رها کنی، سه پند ارزشمند به تو خواهم داد تا خوشبخت شوی.

پس شکارچی درخواستش را قبول کرد. سپس گنجشک به صیاد گفت: اولین پند این است: سخن غیرممکن را باور نکن.

شکارچی پرنده را رها کرد و پرنده پرواز کرد و بر بام خانهٔ او نشست و گفت: پند دوم این است: هرگز از گذشته غمگین نباش.

آنگاه پرنده پرواز کرد و بر درختی نشست و گفت: در شکم من مروارید گران‌بهایی است به وزن صد گرم. شکارچی غمگین شد،

اما پرنده خندید و گفت: مگر به تو نگفتم از گذشته غمگین نباش؟ چطور ممکن است یک مروارید به وزن صد گرم در شکم

من وجود داشته باشد، درحالی‌که من حتی صد گرم وزن ندارم؟ شکارچی دانست که پندها ارزشمند است و از پرنده خواست تا

پند سوم را به او بگوید. پرنده پاسخ داد: آیا به دو پند قبلی عمل کردی تا من پند سوم را به تو بگویم؟»

۹۰. گزینه ۳ درست است.

ایدهٔ اصلی که گنجشک می‌خواست تا شکارچی از طریق دو نصیحت آن را بفهمد، چه بود؟

ترجمهٔ گزینهٔ «۳»: عدم باور به امور غیرممکن و حسرت نخوردن برای گذشته.

ترجمهٔ سایر گزینه‌ها:

(۱) اهمیت رهاسازی پرندگان و حیوانات و حبس نکردن آن‌ها.

(۲) ارزش نصیحت‌ها و اهمیت گوش دادن به آن‌ها و به کار بردنشان در زندگی.

(۴) توانایی حیوانات برای تفکر مانند انسان.

۹۱. گزینه ۲ درست است.

چرا پرنده نصیحت سوم را به شکارچی نداد؟
ترجمه گزینه «۲»: «گنجشک نصیحت سوم را به شکارچی نداد؛ زیرا احساس کرد که او دو نصیحت قبلی را درک نکرده و به آن‌ها عمل نکرده است.»
ترجمه سایر گزینه‌ها:

- (۱) چون می‌ترسید شکارچی دوباره دروغ بگوید و او را بکشد.
- (۳) چون می‌خواست هوش شکارچی را بیازماید و او را به فکر وادار کند.
- (۴) چون می‌خواست قبل از اینکه شکارچی دوباره او را بگیرد، سریع فرار کند.

۹۲. گزینه ۳ درست است.

چه درسی می‌توانیم از این داستان یاد بگیریم؟
ترجمه گزینه «۳»: «نصیحت‌های ارزشمند فقط به کسی داده می‌شود که شایسته آن باشد و به آن عمل کند.»
ترجمه سایر گزینه‌ها:

- (۱) ما باید مراقب باشیم هر چیزی را که به ما می‌گویند، باور نکنیم.
- (۲) مهم این است که گذشته را بپذیریم و در حسرت آن زندگی نکنیم.
- (۴) ما باید به دیگران تکیه کنیم و به توانایی‌های آن‌ها ایمان داشته باشیم.

۹۳. گزینه ۳ درست است.

ضمیر «ی» در این فعل مفعول است نه فاعل. دقت کنید که ضمیر «ی» هرگاه به واسطه نون وقایه به یک فعل متصل شود، (نی) قطعاً مفعول است. فاعل در اینجا، ضمیر بارز «ت» می‌باشد.

۹۴. گزینه ۴ درست است.

فعل «تَصَدَّقَ» از باب «تَفْعِيل» می‌باشد و مصدر آن «تَصَدِيق» است نه «تَصَدَّق».

۹۵. گزینه ۱ درست است.

«الحِکْمَة» نادرست و شکل صحیح آن به صورت «الحِکْمَة» می‌باشد. همچنین «تَعَلَّمُوا» (فعل امر از باب «تَفْعَل») غلط بوده و باید به شکل «تَعَلَّمُوا: یاد بگیرید» بیاید.

(عربی (۱) - درس ۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۶. گزینه ۲ درست است.

دقت کنید «علم الواحد: دانش یک نفر» ترکیب «اضافی» است و نقشی «الواحد» به‌عنوان یک عدد، مضاف‌الیه است نه صفت؛ چون این دو با یکدیگر مطابق نیستند و هر دو دارای «ال» نمی‌باشند. «کثیر» نیز مضاف‌الیه است. بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) «الرَّابِعَة» به‌عنوان عدد (ترتیبی) صفت «المَرَّة» می‌باشد؛ «المَرَّة الرَّابِعَة: دفعه چهارم»
- (۳) «الأوَّل» به‌عنوان عدد (ترتیبی) صفت «فائز» می‌باشد؛ «فائز هذه المباراة الأوَّل: برنده اول این مسابقه»
- (۴) «اثنان» به‌عنوان عدد (اصلی) صفت «کتابان» می‌باشد؛ «کتابان اثنان: دو کتاب»
(عربی (۳) - درس ۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۹۷. گزینه ۱ درست است.

«مُسَافِرین» در ابتدا به‌شکل «نکره» آمده و در ادامه جمله به همراه «ال» (المُسَافِرین) تکرار شده؛ بنابراین «المُسَافِرین» می‌تواند بدون نیاز به وجود اسم اشاره در عبارت، با «این» یا «آن» که بیانگر مفهوم اشاره‌اند، ترجمه شود. بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) دقت کنید «حَفْلَة» نکره نیست؛ چون «المدرسة» که در انتهای گروه اسمی «حفلة تكريم طلاب المدرسة» آمده، به‌عنوان یک اسم معرفه، باعث معرفه شدن تمام اسم‌های قبل از خود، از جمله «حفلة» شده است.
- (۳) «کتاباً» ابتدای جمله نکره آمده و در ادامه جمله با «ال» تکرار شده است (الکتاب)؛ اما چون قبل از آن اسم اشاره «هذه» آمده، مفهوم اشاره به وسیله «هذه» بیان می‌شود نه بدون آن.
- (۴) «سَيَّارَة» نکره است؛ اما ارتباطی به «السَّيَّارَة الأخرى: ماشین دیگر» در ادامه جمله ندارد و هر دو یک اسم نیستند؛ بنابراین «ال» در «السَّيَّارَة» نمی‌تواند مفهوم اشاره داشته باشد.

* نکته: اگر یک اسم در یک جمله، بار اول به شکل «نکره» بیاید و همان اسمِ نکره در ادامهٔ جمله با «ال» و به صورت «معرفه» تکرار شود، «ال» در اسم دارای «ال» (معرفه)، می‌تواند به شکل «این» یا «آن» (مانند اسم اشاره) ترجمه شود.
 **مثال: «سَمِعْتُ صَوْتًا عَجِيبًا، كَانِ الصَّوْتُ قُرْبَ الْمَرْعَةِ: صدای عجیبی را شنیدم، آن صدا نزدیکِ مزرعه بود.»
 (عربی (۳) - درس ۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۹۸. گزینه ۲ درست است.

صورت سؤال دربارهٔ تأکید روی جزئی که مشخص شده است، می‌پرسد که با توجه به اینکه در گزینه «۲» مستثنی‌منه حذف شده و ساختار حصر وجود دارد؛ پس تأکید باید روی کلمهٔ بعد از «إِلَّا» یعنی «المرضى» باشد.
 بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در این جمله چون مفعول مطلق تأکیدی داریم، پس تأکید روی فعل جمله است. دقت کنید که «دائماً» قید است و صفتِ «جاء» نیست.

(۳) به دلیل وجود «إِنَّ» در ابتدای این جمله، پس تأکید روی کل جمله است.

(۴) «إِنَّمَا» همواره روی رکن دوم (دورتر) خود تأکید می‌کند که در این جمله رکن دوم «مَنْ» است که خبر جمله می‌باشد و «إِنَّمَا» بر روی آن تأکید کرده است.

(عربی (۳) - درس ۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۹۹. گزینه ۲ درست است.

سؤال دربارهٔ عبارتی می‌پرسد که در آن کلمه «أُخْتُ» خطاب نشده باشد، یعنی «أُخْتُ» منادا نباشد که در گزینه «۲» با توجه به اینکه فعل جمله مربوط به غایب است، پس «أُخْتُ» نمی‌تواند منادا باشد. (خواهر من نمی‌داند چگونه به زبان فرانسوی صحبت کند؛ اما آن را در مدرسه تمرین می‌کند).
 بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) با توجه به اینکه در این گزینه ضمیر «ك» و فعل «تَتَخَرَّجِينَ» مربوط به مخاطبانند، پس «أُخْتُ» مناداست. (ترجمهٔ عبارت: «ای خواهرم! آرزو می‌کنم تو را در سال آینده ببینم، وقتی که از دانشگاه دانش‌آموخته می‌شوی.»)

(۳) فعل «لَا تَأْكُلِي» یک فعل نهی است، پس «أُخْتُ» در این جمله مناداست. (ترجمهٔ عبارت: «ای خواهر کوچک من! این قرص‌ها را نخور؛ زیرا آن‌ها برای سردرد مفید نیست.»)

(۴) با توجه به ترجمه و ساختار جمله، «أُخْتُ» مناداست. (ترجمهٔ عبارت: «ای خواهر من، چگونه می‌توانم که این غم عمیق را تحمل کنم؟»)

(عربی (۲) - درس ۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۰۰. گزینه ۱ درست است.

مقصود صورت سؤال، جملهٔ شرطیه‌ای است که فعل شرط آن مأخوذ از «الدَّرَاسَة» و جواب شرط آن مأخوذ از «الإِسْتِعْدَاد لِلْمَتَحَنَات» باشد. در گزینه «۱»، «يُدْرِس» فعل شرط و «يَكُنْ مُسْتَعِدًّا» جواب شرط آن است.
 در سایر گزینه‌ها جملهٔ شرطیه وجود ندارد.

(عربی (۳) - درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

تاریخ

۱۰۱. گزینه ۳ درست است.

بررسی عبارت‌ها:

(الف) مردم مصر، خدایانشان را مهربان‌تر و دوستانه‌تر از خدایان سومری می‌پنداشتند.

(ب) سومری‌ها معتقد بودند که خدایان، انسان را برای خدمت به خود آفریده‌اند.

(پ) به مرور زمان، آیین پیچیده‌ای در هند پدید آمد که به آیین برهمنی مشهور شد. این آیین به خدایان متعددی که در وداها ستایش شده بودند، باور داشت و آداب و مناسک دشواری را بر پیروان خود تحمیل می‌کرد. قربانی کردن، از جمله رسوم سخت و پیچیدهٔ آن بود.

ت) در عصر باستان در چین، تعالیم کنفوسیوس بیش از هر چیز بر رفتار اخلاقی توجه داشت و دربارهٔ دین یا خدایان چینی خیلی کم سخن گفته است.

(تاریخ (۱) - درس ۴ و ۵، ص ۳۶، ۳۹ و ۴۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۰۲. گزینه ۲ درست است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

الف) بشر در خلال صدها هزار و حتی چند میلیون سال، بر مهارت خود در ساخت تیغه‌های سنگی افزود و توانست ابزارهایی مانند تبر، زوبین و کارد و ... از سنگ و استخوان و چوب بسازد. (مربوط به دوران گردآوری خوراک است)

ت) از حدود ۱۲,۰۰۰ سال پیش، گروه‌هایی از مردم گردآورنده خوراک با استفاده از تجربه‌های گذشته، شروع به کشت برخی گیاهان و اهلی کردن حیوانات پرداختند. (مربوط به دورهٔ تولید خوراک است؛ اما سال را به اشتباه آورده است).
بقیهٔ عبارت‌ها طبق متن صفحهٔ ۳۳ درست است.

(تاریخ (۱) - درس ۴، ص ۳۲ و ۳۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۰۳. گزینه ۴ درست است.

اشکانیان: به نیروی سواره‌نظام اهمیت فراوانی می‌دادند و در سپاه آن‌ها، نیروی پیاده‌نظام نقش چندانی نداشت. اشکانیان به تدریج، سواره‌نظام دارای سلاح سنگین نیز تشکیل دادند که مجهز به زره و کلاه‌خود بود.

ساسانیان: با به قدرت رسیدن خاندان ساسانی، سپاه دائمی و مجهزی به وجود آمد. اصلی‌ترین بخش این سپاه را سواره‌نظام سنگین اسلحهٔ زره‌پوش تشکیل می‌داد که به آن‌ها آسواران گفته می‌شد.

(تاریخ (۱) - درس ۱۱، ص ۱۰۶ و ۱۰۷؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۰۴. گزینه ۱ درست است.

بررسی عبارت‌ها:

الف و ب) به نظر برخی از زبان‌شناسان، منظومه‌های داستانی «درخت آسوریک» و «یادگار زریران» که در قرن ۵ م. به خط و زبان پهلوی ساسانی نگارش یافته‌اند، ابتدا به زبان پارسی سروده شده بودند. همچنین، به احتمال فراوان برخی داستان‌های شاهنامه مانند داستان «بیژن و منیژه» نیز اصل و ریشهٔ اشکانی دارند.

پ) کتاب‌های سیاست‌نامه‌ای حاوی اطلاعات سودمند دربارهٔ شیوهٔ کشورداری، مناسبات حکومت و تشکیلات نهادهای اداری، اقتصادی، نظامی و فرهنگی ارائه می‌دهند. سیاست‌نامهٔ خواجه نظام‌الملک توسی، وزیر مقتدر عصر سلجوقی، یکی از برجسته‌ترین این آثار است.

ت) علاوه بر آن دورهٔ سامانیان، زبان فارسی به‌عنوان زبان علم و دین در کنار زبان عربی قرار گرفت و چندین اثر علمی و دینی به زبان فارسی تألیف یا ترجمه شد. ترجمه و تلخیص تاریخ طبری با عنوان تاریخ بلعمی و ترجمهٔ تفسیری طبری بر قرآن از آن جمله‌اند.

(تاریخ (۱) - درس ۱۵، ص ۱۳۹ / تاریخ (۲) - درس ۱ و ۹، ص ۱۰ و ۹۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۰۵. گزینه ۱ درست است.

بررسی عبارت‌ها:

الف) آثار ساختمانی و معماری از مهم‌ترین منابع و مراجع پژوهشی دربارهٔ گذشته‌های دور و نزدیک محسوب می‌شوند. این آثار، مورخان را در زمینهٔ فهم عمیق‌تر و بازسازی دقیق‌تر گذشته‌های دور کمک می‌کنند.

ب) تاریخ‌نگاری از دورهٔ تیموریان به بعد مرسوم شد. در این نوع تاریخ‌نگاری مؤلفان عموماً به اشارهٔ فرمانروا، تاریخ زندگی او را به‌صورت متمرکز و ویژه، مورد توصیف، ثبت و ضبط قرار می‌دادند.

پ) تعیین فاصلهٔ زمانی و مکانی بین راوی و خبر جهت تعیین صحت خبر لازم است، سنجش گزارش‌ها براساس زمان و مکان یک رویداد، از عوامل بررسی گزارش‌ها و منابع تاریخی است.

ت) از برجسته‌ترین آثاری که به شیوهٔ تاریخ‌نگاری تحلیلی نوشته شده است، می‌توان به کتاب تجارب‌الامم اثر ابوعلی مسکویه - متوفی ۴۲۱ ق. - اشاره کرد.

(تاریخ (۲) - درس ۱ و ۲، ص ۲، ۶، ۱۴ و ۱۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰۶. گزینه ۳ درست است.

بررسی عبارت نادرست:

(پ) حضرت رسول (ص)، حکم بن ابی العاص را به طائف تبعید کرده بود.
(ت) مردم از مناطق مختلف کوفه، بصره و مصر برای اعتراض آمده بودند.
(تاریخ (۲) - درس ۵، ص ۴۳ و ۴۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۰۷. گزینه ۴ درست است.

بررسی موارد نادرست:

(الف) معاویه که با وعده حکومت شهرها و مناطق مختلف و بذل و بخشش فراوان از بیت‌المال، عده‌ای از سیاستمداران زیرک اما دنیاطلب مانند عمروعاص و مغیره بن شعبه را به خدمت گرفت.
(ب) معاویه که خود را سیاستمداری اهل مدارا و مسالمت‌جو نشان می‌داد، انتقاد و اعتراض برخی از شیعیان مانند حجر بن عدی و عمرو بن حمق را تحمل نکرد و دستور به قتل آن‌ها را داد.
(تاریخ (۲) - درس ۶ و ۷، ص ۵۶، ۶۱، ۶۳ و ۷۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۰۸. گزینه ۱ درست است.

بررسی عبارت‌ها:

(الف) دهقانان در سده‌های نخستین هجری، علاوه بر مشارکت در امور محلی، نقش مهمی در حفظ و انتقال فرهنگ ایرانی از دوره باستان به دوره اسلامی داشتند.

(ب) بنیان‌گذاران برخی از سلسله‌های ایرانی مانند طاهریان و سامانیان، با فرمان خلیفه عباسی به حکومت رسیدند.
(پ) یکی از مؤسسان حکومت آل بویه (احمد) با مشاهده اوضاع نابسامان خلافت، بغداد را تسخیر کرد، اما خلافتشان را از بین نبرد. امیران آل بویه بیش از یک قرن خلافت عباسی را تحت سلطه خود داشتند و عزل و نصب خلیفه به میل آل بویه انجام گرفت.

(ت) در دوران حکومت‌های طاهریان، سامانیان و آل بویه فعالیت‌های اقتصادی رونق خوبی داشت.

(تاریخ (۲) - درس ۹، ص ۹۰ تا ۹۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۰۹. گزینه ۳ درست است.

بررسی موارد نادرست:

(۱) در دوران صفویه شاه عباس موفق نشد اروپاییان را از خلیج فارس بیرون کند ولی از دوره قاجارها اروپاییان با تهدید ایران، افغانستان را از ایران جدا کردند.

(۲) بنای کاخ خورشید مربوط به دوران افشاریه است. ولی بنای کاخ شمس‌العماره مربوط به دوره قاجاریه است و الهام گرفته از معماری اروپاییان است.

(۴) مشهورترین مدارس اصفهان در زمان صفویه می‌توان به مدرسه چهارباغ (مادرشاه) و مدرسه شیخ لطف‌الله اشاره کرد و در زمان قاجار مدرسه مهم مروی و سپهسالار ساخته شد.

(تاریخ (۲) - درس ۱۳ و ۱۴ / تاریخ (۳) - درس ۳ و ۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۰. گزینه ۲ درست است.

نوسان فعالیت‌های مطبوعاتی و توسعه و تنوع فراوان نشریات پس از قاجار و در دوره‌های بعد از آن اتفاق افتاد.

(تاریخ (۳) - درس ۱ و ۵، ص ۱۲، ۶۳ و ۶۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۱. گزینه ۴ درست است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

(الف) بعد از اتحاد آلمان در نیمه دوم قرن ۱۹، امپراتوری آلمان به سرعت در مسیر پیشرفت و اقتدار گام نهاد.

(ب) اتحاد مثلث شامل آلمان، ایتالیا و اتریش بود.

(تاریخ (۳) - درس ۵، ۶ و ۸، ص ۷۰، ۸۲ و ۱۰۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۲. گزینه ۲ درست است.

در قرارداد امتیاز داری به مدت ۶۰ سال امتیاز کشف و استخراج نفت و گاز در سرتاسر ایران به سرمایه‌دار انگلیسی به نام داری واگذار شد. دولت انگلستان در سال ۱۹۱۴ م. پس از آگاهی از ارزش صنایع عظیم نفت ایران و اهمیت آن برای نیروی دریایی خود، ۵۱ درصد از سهام شرکت نفت پارس و انگلیس را خریداری کرد.
(تاریخ (۳) - درس ۹، ص ۱۱۴، ۱۱۵، ۱۱۶ و ۱۱۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۳. گزینه ۳ درست است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

(الف) آیت‌الله طالقانی از چهره‌های فرهنگی بود.

(ت) آیت‌الله مطهری عضو سرشناس شورای انقلاب بود که توسط گروه فرقان به شهادت رسید.
(تاریخ (۳) - درس ۱۰ و ۱۱، ص ۱۳۳، ۱۳۴ و ۱۴۴؛ سطح دشواری: متوسط)

جغرافیا

۱۱۴. گزینه ۴ درست است.

(الف) توضیح البرز (ب) توضیح زاگرس (پ) توضیح تالش است.

توفان‌های گردوغبار از عواملی است که هم طبیعت و هم انسان در منطقه زاگرس در ایجاد و گسترش آن‌ها مؤثر است.
(جغرافیا (۱) - درس ۳، ص ۲۶، ۲۷، ۲۸ و ۲۹؛ سطح دشواری: آسان)

۱۱۵. گزینه ۱ درست است.

عامل پرفشار جنب‌حاره‌ای در تابستان به داخل کشور پیشروی می‌کند و مانع ریزش بارش در دوره گرم سال در کشور می‌شود.
(جغرافیا (۱) - درس ۵، ص ۳۸ / جغرافیا (۲) - درس ۳، ص ۲۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۶. گزینه ۲ درست است.

بررسی موارد نادرست:

صید و پرورش مروارید، وجود منابع عظیم نفت و گاز در بستر آن، مربوط به خلیج فارس است.

(جغرافیا (۱) - درس ۶، ص ۵۴، ۵۵ و ۵۶ / جغرافیا (۲) - درس ۱۱، ص ۱۵۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۷. گزینه ۴ درست است.

(الف) اختلاف شدید درجه حرارت روزانه و سالانه در نواحی مختلف ایران، سبب ایجاد تنوع فراوان در تولیدات باغی شده است.
(پ) تنوع آب‌وهوایی در ایران، موقعیت مساعدی را برای تولید انواع محصولات زراعی فراهم آورده است.
(ت) نوسانات آب‌وهوایی و بی‌ثباتی در قیمت محصولات از جمله مشکلات تولید زراعی در کشور است که باعث شده کشاورزان در تأمین برخی محصولات زراعی به واردات وابسته باشد.

(ب) روند رو به رشد صنایع تبدیلی و وجود نیروی انسانی متخصص و ماهر، باعث رشد بخش دامداری از اقتصاد کشور ما شده است.
(جغرافیا (۱) - درس ۱۰، ص ۹۵، ۹۶ و ۹۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۸. گزینه ۴ درست است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

(پ) معمولاً تعیین مرزهای دریایی بین کشورها با آن که کار آسانی نیست، برای تعیین مرز دریایی، ابتدا خط مبنا را معین می‌کنند. خط مبنا، پایین‌ترین حد جزر در دریاست.

(ت) در بخش‌هایی از زمین که امکان استفاده از پدیده‌های طبیعی برای تعیین خطوط مرزی وجود نداشته باشد، با استفاده از مختصات جغرافیایی (مدارها و نصف‌النهارها)، خط مرزی تعیین می‌شود.

(جغرافیا (۲) - درس ۲ و ۱۰، ص ۱۷، ۱۲۹، ۱۳۱ و ۱۳۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۹. گزینه ۲ درست است.

حکومت‌ها برای اداره آسان‌تر فضای جغرافیایی کشورها و ارائه خدمات مناسب به شهروندان، به مرزبندی سیاسی - اداری در داخل کشور می‌پردازند. میزان اختیارات واحدهای سیاسی درون کشور از نظر بودجه، تأمین منابع مالی و قوانین و... در کشورهای مختلف متفاوت است و به نوع نظام سیاسی آن‌ها بستگی دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ملت، جمعیتی است که در قلمرو یک سرزمین مشخص مستقر شده‌اند و اشتراکات تاریخی، زبانی، مذهبی و اقتصادی و آرمان‌های مشترکی دارند.

(۳) هر کشوری برای اداره امور خود به نظام مدیریت نیاز دارد.

(۴) مرزها در روابط یک کشور با کشورهای همسایه تأثیرگذارند و می‌توانند عاملی برای ثبات و آرامش یا اختلاف و منازعه باشند. به همین دلیل، حساسیت زیادی نسبت به مرزها وجود دارد و نظارت و مراقبت ویژه‌ای بر آن‌ها اعمال می‌شود.

(جغرافیا (۲) - درس ۱۰، ص ۱۳۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۲۰. گزینه ۴ درست است.

اگر در اثر برخورد با آب‌های زیرزمینی، رطوبت و چسبندگی در دانه‌ها به وجود بیاید، فرسایش بادی کند و سپس متوقف می‌شود. در این صورت، چاله‌های بادی به‌وجود می‌آیند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) توضیح داده‌شده مربوط به کلوت‌ها است.

(۲) در تپه‌های ماسه‌ای، با وزش باد، ماسه‌های دامنه رو به باد به طرف بالا رانده می‌شوند.

(۳) گاهی باد مواد نرمی را که در زیر یا لبه تخته‌سنگ‌ها قرار گرفته‌اند، تخریب می‌کند و با خود می‌برد و بخش‌های سخت و مقاوم را باقی می‌گذارد.

(جغرافیا (۲) - درس ۴، ص ۴۷ و ۴۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۲۱. گزینه ۴ درست است.

پس از جابه‌جایی گسل و آزاد شدن انرژی آن به‌صورت زمین‌لرزه، از آن‌جا که صفحات پوسته زمین ثابت نیستند، تداوم حرکت موجب تجمیع دوباره انرژی می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) همگرایی صفحات عربستان و اقیانوس هند - اوراسیا موجب چین‌خوردگی و شکستگی بالای سرزمین ایران شده است.

(۲) کمر بند میانی اقیانوس اطلس، جایی که پوسته بستر اقیانوس اطلس در حال باز شدن و گسترش است.

(۳) کارشناسان شدت زمین‌لرزه را با بازدیدهای میدانی از محل زمین‌لرزه و بزرگی آن را با دستگاه لرزه‌نگار اندازه‌گیری می‌کنند.

(جغرافیا (۳) - درس ۵، ص ۸۳ الی ۸۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۲۲. گزینه ۳ درست است.

(ب) سرآغاز مطالعه و شناخت یک سکونتگاه روستایی و شهری مقر (مکان و موقعیت) آن است. مقر مکان اصلی و دقیق یک سکونتگاه و محل استقرار آن روی زمین است.

(ت) دامنه نفوذ، یعنی بیشترین مسافتی که مردم منطقه برای دریافت کالا یا خدمات از آن سکونتگاه طی می‌کند.

(جغرافیا (۳) - درس ۱، ص ۱، ۲ و ۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۲۳. گزینه ۳ درست است.

- حمل‌ونقل ریلی برای مسافت‌های متوسط و نسبتاً طولانی مناسب است و هزینه احداث پایانه و ترمینال نیز در آن متوسط برآورده شده است.

- احداث فرودگاه‌ها و تجهیزات مربوط به آن و همچنین تولید و خرید هواپیما به سرمایه‌گذاری هنگفت نیاز دارد.

- حمل‌ونقل جاده‌ای نسبت به سایر شیوه‌ها قابلیت جابه‌جایی تعداد کمتری مسافر دارد و احداث پایانه‌ها هم در این شیوه کم‌هزینه‌تر است.

- در حمل‌ونقل هوایی امنیت بسیار زیادی وجود دارد و سوانح آن نسبت به تعداد پروازهای بسیار اندک است. با این حال کنترل ایمنی آن به دقت و مراقبت زیاد نیاز دارد. مصرف سوخت در حمل‌ونقل هوایی نسبت به سایر وسایل حمل‌ونقل بسیار بیشتر و سفر با آن گران‌تر است.

- در حمل‌ونقل دریایی هزینه احداث بندر و اسکله‌ها و تجهیزات بندر و همچنین ساخت یا خرید کشتی‌ها بسیار زیاد است، همچنین سرعت کشتی نسبت به سایر وسایل حمل‌ونقل کم است.

(جغرافیا (۳) - درس ۳، ص ۴۵، ۴۸، ۵۲ و ۵۵؛ سطح دشواری: تحلیلی و بسیار دشوار)

۱۲۴. گزینه ۳ درست است.

عوامل مؤثر در ایجاد زمین لغزش‌ها:

- ۱) بارش سنگین: بارش‌هایی که شدت آن‌ها کمتر، اما مدت آن‌ها بیشتر است.
 - ۲) ذوب برف: ذوب تدریجی برف امکان نفوذ بیشتری را فراهم می‌کند.
 - ۳) زمین لرزه
 - ۴) فوران آتش‌فشان
 - ۵) فعالیت‌های انسانی روی دامنه‌ها
 - ۶) زیربری رودخانه‌ها
- (جغرافیا (۳) - درس ۵، ص ۹۴ و ۹۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۲۵. گزینه ۴ درست است.

حدود ۱۰ درصد از سطوح کشاورزی کشور بارندگی بیش از ۵۰۰ میلی‌متر در سال دارند و به آبیاری نیاز ندارند.
(جغرافیا (۳) - درس ۶، ص ۱۰۸؛ سطح دشواری: متوسط)

منطق و فلسفه

۱۲۶. گزینه ۴ درست است.

آدمی با بررسی قواعد منطق و به کار بستن آن می‌تواند اندیشه خود را بارور نماید و در برابر خطاهای ذهن ایستادگی کند.
بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) عمل ذهنی یعنی کشف مجهول به وسیله معلوم را می‌توان فرآیند اندیشیدن دانست که شامل تعریف و استدلال می‌شود.
(رد گزینه ۱)
- ۲) آدمی برای مصون ماندن از خطا و رسیدن به حقیقت نیازمند آن است که به کشف اصول و قواعد منطق بپردازد.
- ۳) الزام رسیدن به حقیقت وابسته بودن به منطق نیست.
(منطق - درس ۱؛ سطح دشواری: آسان)

۱۲۷. گزینه ۳ درست است.

بین مصادیق دو مفهوم «دانشگاه» و «مکان تولید علم»، رابطه عموم و خصوص من‌وجه برقرار است.
بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) بین مصادیق مفاهیم «حیوان»، «جنگل» و «زیست‌بانان» رابطه تباین برقرار است.
- ۲) بین مصادیق دو مفهوم «هوای آلوده» و «جسم» رابطه عموم و خصوص مطلق وجود دارد.
- ۴) بین مصادیق دو مفهوم «شاعران»، «کانون» و «اشعار» رابطه تباین برقرار است.
(منطق - درس ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۲۸. گزینه ۴ درست است.

حکم در استدلال تمثیلی احتمالی است، هرچند که شباهت بیشتر باشد، می‌تواند استقرای تمثیلی را قوی‌تر سازد؛ اما حکم هیچ‌گاه قطعی نیست. در استدلال استقرای تعمیمی نیز حکم نمی‌تواند قطعی باشد؛ زیرا از امر جزئی حکم کلی صادر می‌نماید و آن را به دیگر امور تعمیم می‌دهد.
بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) حکم در استدلال استقرایی کلی است و در استدلال استقرایی تمثیلی حکم جزئی است.
- ۲) باید دانست که استقرای تعمیمی مبنای اعتماد در علوم تجربی است و بسیاری از حکم‌های یقینی تجربی یا حسی بر مبنای اعتماد به آن صادر شده است.
- ۳) استدلال تمثیل سبب می‌شود در ذهن دانشمندان فرضیه‌ای شکل گیرد. چنان‌که پاستور چون متوجه شد که تخمیر مشروبات الکلی به سبب موجودات ریزجاندار است، به این فرض رسید که ممکن است علت بیماری‌های عفونی نیز ذرات ریزجاندار باشند.
(منطق - درس ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۲۹. گزینه ۴ درست است.

در قضیه کلی محمول می‌بایست بر تک تک مصادیق موضوع حمل شود. به‌عنوان مثال وقتی می‌گوییم انسان ناطق است، ناطق بر همه انسان‌ها قابل حمل است. در قضیه «بازیکنان فوتبال تیم «الف» یازده نفراند»؛ یازده نفر که محمول است، بر مجموع بازیکنان تیم «الف» قابل حمل است نه بر تک تک آن‌ها، بنابراین قضیه شخصی است. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در قضیه «مهاجمان نابودکننده سرزمین ایران بودند»، مصادیق مهاجمان متعدد و نامشخص است و از سوی نابودکننده سرزمین ایران را می‌توان به کلیه مهاجمان نسبت داد.

(۲) در قضیه «مدیر مدرسه، حمید را به دفتر مدرسه فراخواند»، مصداق مدیر مدرسه نامشخص است و از سوی فراخوانده شدن حمید به دفتر مدرسه می‌تواند به تک تک مدیران مدرسه نسبت داده شود.

(۳) در قضیه «وزیران ایرانی احیاکننده فرهنگ ایران در دوره عباسیان بودند»، احیاکننده فرهنگ ایران در دوره عباسیان را می‌توان به کلیه وزیران ایران نسبت داد، ضمن آنکه مصادیق وزیران ایرانی متعدد است. (منطق - درس ۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۳۰. گزینه ۲ درست است.

اگر قضیه «هیچ غیرالف غیرپ نیست». نادرست باشد، نقیض آن یعنی «بعضی غیرپ غیرالف است» درست است؛ پس عکس مستوی آن یعنی «بعضی غیرالف غیرپ است» درست است. بین دو قضیه «هیچ غیرالف غیرپ نیست» و «هر غیرالف غیرپ است» رابطه تضاد وجود دارد و در تضاد وقتی یک طرف نادرست است، مشخص نیست طرف دیگر درست است یا نادرست. در تضاد نادرستی دو قضیه ممکن است.

(منطق - درس ۷؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۳۱. گزینه ۱ درست است.

بعضی الف ب است

هیچ ب پ نیست.

نتیجه‌اش می‌شود «بعضی الف پ نیست» که هر سه شرط قیاس معتبر را دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) بعضی الف ب است با گزینه ۲ نمی‌تواند یک قیاس معتبر را بسازد زیرا حد وسط آن که «ب» باشد در هر دو مقدمه علامت منفی دارد. (در ضمن دو مقدمه جزئی یک قیاس معتبر را نمی‌سازند.)

(۳) بعضی الف ب است با گزینه ۳ نمی‌تواند یک قیاس معتبر را بسازد؛ زیرا فاقد شرط سوم‌اند.

(۴) بعضی الف ب است با هر ب پ است اگر چه یک قیاس معتبر را می‌سازند ولی نتیجه آن می‌شود بعضی الف پ است که با صورت مسئله ما هماهنگی ندارد.

(منطق - درس ۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۳۲. گزینه ۳ درست است.

فلسفه در آغاز به معنای دوستدار دانایی بود و سپس به معنای مطلق دانش‌ها به کار رفت و سرانجام به معنای دانش خاص یا متافیزیک مطرح گردید.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) فلسفه علم به احوال موجودات است. صرفاً از آن جهت که هستند نه آنکه چه چیزی هستند. بررسی ویژگی‌ها و خصوصیات موجودات در سایر علوم مورد مطالعه قرار می‌گیرد.

(۲) از همان آغازین روزهای حیات بشری و در تمدن‌های مختلف انسان اهمیت پرشش‌های فلسفی را دریافت و کوشید برای آن‌ها پاسخ‌های خردمندانه بیابد.

(۴) موضوع فلسفه وجود است و از این نظر با سایر علوم متفاوت است، اما روش آن استدلالی و عقلی است و دیگر علوم مانند ریاضی از این روش استفاده می‌نمایند.

(فلسفه (۱) - درس ۱؛ سطح دشواری: آسان)

۱۳۳. گزینه ۴ درست است.

انسان وقتی با حقیقتی روبه‌رو می‌شود، با توجه به فلسفهٔ تعلیم و تربیت می‌کوشد دیگران را نیز از آن آگاه سازد. بنابراین نمی‌توان ادعا کرد انسان مسؤلیتی دربارهٔ دیگران ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) فیلسوف پیوسته می‌کوشد که به حقیقت دست یابد، چرا که رسالت اصلی فلسفه رسانیدن انسان به حقیقت است. بنابراین فردی که در تمثیل غار زنجیرها را می‌گسلد، دریافته است که حقیقت چیزی نیست که او مشاهده می‌کند. او دریافته است حقیقتی چیزی فراتر از مشاهدات حسی انسان است.

(۲) اما انسان‌های در زنجیر سایه‌ها را حقیقی پنداشته‌اند و بر همین برداشت خود از زندگی قانع گشته‌اند.

(۳) اما روبه‌رو شدن با این مسئله دشوار است؛ زیرا انسان به سایه‌ها (باورها و اعتقادات خود) دلخوش است و از روبه‌رو شدن با حقیقت بیمناک است. چرا که می‌ترسد از حریم امن خود بیرون آید و آسایش ظاهری خود را بر هم زند.

(فلسفه (۱) - درس ۳؛ سطح دشواری: آسان)

۱۳۴. گزینه ۴ درست است.

هدف سقراط رسیدن به تعریفی درست و کلی از یک چیز و دستیابی به حقیقت بود؛ نه آنکه بخواهد بطلان اندیشه‌های دیگری را به رخش کشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱ و ۲) سقراط خود را موظف به آن می‌دانست که مردم را نسبت به نادانی‌شان آگاه سازد از این رو به تعلیم و تربیت و گفت‌وگو با مردمان برخاست و باور داشت «جادهٔ آتن را جز برای گفت‌وگو نساخته‌اند»

(۳) سقراط زندگی را دوست داشت، اما نه به هر قیمتی. از این رو تلاش خود را کرد تا محاکمه‌کنندگان را متقاعد کند که جرمی متوجه او نیست؛ اما هنگامی که نتوانست و محکوم به مرگ شد به آنان یادآور شد که خود را بدنام می‌کنند؛ بنابراین در شرایطی که نکو زیستن را ناممکن دید از مرگ استقبال کرد؛ اما باور داشت اسیران بدی زیانی بیشتر از اسیران به مرگ متحمل می‌شوند و به روح و روان خود آسیبی فزون‌تر وارد می‌سازند. (رد گزینه ۳)

(فلسفه (۱) - درس ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۳۵. گزینه ۲ درست است.

اگر چوبی را در آب فرو کنیم، خمیده‌تر می‌شود، درحالی‌که واقعاً این‌گونه نیست، این نکته را از طریق حواس نمی‌توانیم دریابیم چراکه اگر این‌گونه بود باید چوب واقعاً خمیده می‌بود درحالی‌که واقعیت چیزی دیگری است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) از آنجا که امکان خطا در باورهای ما هست، شاید روزی به حقیقتی دست یابیم که باورهای پیشین ما را زیر سؤال برد و بطلان آن‌ها را برایمان آشکار سازد.

(۳) شناخت حسی اگرچه خطا می‌کند، اما ما بر پایهٔ آن زندگی می‌کنیم و چاره‌ای غیر از آن نداریم. با حواس درک می‌کنیم که چیزی سخت یا نرم است، ترش یا شیرین است، زشت یا زیباست و...

(۴) شناخت بشری از حواس آغاز می‌شود و پایه‌ای برای دیگر شناخت‌ها می‌شود.

(فلسفه (۱) - درس ۶ و ۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۳۶. گزینه ۲ درست است.

شکاک مطلق نمی‌تواند به لحاظ علمی نگرش خود را جدی بگیرد و التزام به پیامدهای علمی این نگرش تقریباً غیرممکن است. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) کسی که باور دارد هیچ‌چیز را نمی‌توان شناخت به این حقیقت رسیده است و بنابراین دچار خودتناقضی است.

(۳) شکاک مطلق برخلاف اندیشه‌اش رفتار می‌کند، به‌عنوان مثال هیچ حقیقتی را نمی‌پذیرد؛ اما چون گرسنه یا تشنه می‌شود در پی نان و آب برمی‌آید.

(۴) تردید در برخی از حیطه‌های معرفتی به معنای شکاکیت مطلق نیست و امری امکانی است. به‌عنوان مثال ممکن است کسی شناخت شهودی را نپذیرد.

(فلسفه (۱) - درس ۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۳۷. گزینه ۴ درست است.

از دیدگاه تجربه‌گرایان نظام فلسفی که واجد یقین مطلق باشد و معلوماتی برای رسیدن به واقعیت فراهم آورد، خیال و گمانی بیش نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در دیدگاه تجربه‌گرایان توجه به عقل مورد غفلت واقع شده است.

(۲) آگوست کنت، به‌عنوان پایه‌گذار جریان پوزیتیویسم، باور داشت فیلسوفان گذشته با پیروی از ارسطو و تکیه بر استدلال‌های عقلی سبب شده‌اند، علوم تجربی در خرافات گرفتار باشد.

(۳) گسترش روش تجربی در علوم نیز تقویت و تأیید این مسئله را داشت که همهٔ معرفت‌های ما مبتنی بر ادراک و آشنایی مستقیم ما بر مشاهدات درونی و بیرونی است.

(فلسفه (۱) - درس ۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۳۸. گزینه ۴ درست است.

به این دلیل که بسیاری از ماهیات هنوز موجود نشدند، ماهیات در وجود اشتراک ندارند.

در کتاب فلسفهٔ دوازدهم برای اثبات مغایرت وجود و ماهیت، چهار قدم بیان شده است که می‌توانند به‌عنوان مبنای اصل مغایرت وجود و ماهیت شناخته می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱ و ۲) قدم نخست: اصل واقعیت مستقل از ذهن یعنی ما انسان‌ها می‌دانیم که اشیا و موجوداتی پیرامون ما وجود دارند و می‌توانیم به آن‌ها علم پیدا کنیم.

(۳) قدم دوم: انسان در هر چیزی که مشاهده می‌کند، دو جنبه می‌یابد: «موجود بودن» و «چیستی داشتن» وجود، وجه مشترک موجودات است و ماهیت، وجه اختصاصی آن‌هاست.

(فلسفه (۲) - درس ۱؛ سطح دشواری: آسان)

۱۳۹. گزینه ۳ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) منظور از ماهیات موجود، ماهیاتی هستند که به وجود آمده‌اند و وجودشان ضروری شده است، لذا واجب‌الوجود گردیده‌اند که این ضرورت به واسطهٔ غیر یا علت بوده و در تقسیم‌بندی واجب‌الوجود به بالذات و بالغير، واجب‌الوجود بالغير می‌باشند. لذا سلب ضرورت از آن‌ها ممتنع است و رابطهٔ موضوع با محمول ضروری می‌باشد.

(۲) ماهیات موجود هرچند از ناحیهٔ ذاتشان ممکن‌الوجود بالذات هستند؛ اما از آن جهت که وجود برایشان ضروری شده است از حالت امکانی خارج شده‌اند و واجب‌الوجود بالغير شده‌اند. لذا دیگر ممکن‌الوجود نیستند. با این توضیح سلب محمول از موضوع ضرورت دارد و رابطه بین موضوع و محمول رابطهٔ امتناعی است.

(۳) برخی از ماهیات معدوم، ممکن‌الوجود بالذات هستند و برخی از آن‌ها مانند شریک خداوند، ممتنع بالذات هستند. لذا سلب محمول از موضوع ضرورت ندارد؛ لذا رابطهٔ بین موضوع و محمول رابطهٔ امکانی است.

(۴) با توجه به توضیح گزینهٔ «۳» قید با آمدن قید همه، گزارهٔ نادرست خواهد بود؛ زیرا بسیاری از ماهیات ممکن‌الوجود بالذات و بسیاری واجب‌الوجود بالغير هستند؛ لذا سلب محمول از موضوع ضرورت دارد و رابطهٔ امتناعی است.

(فلسفه (۲) - درس ۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۴۰. گزینه ۲ درست است.

برنامه‌ریزی برای سلامت جسمانی، می‌تواند شامل رژیم غذایی سالم، ورزش و ... که به تناسب اینکه این عوامل مناسب با سلامت جسمی است، انجام می‌شود. لذا دربردارندهٔ اصل سنخیت است.

مراجعهٔ بیمار به پزشک، به فراخور آن است که پزشک مطلع از بیماری است و اوست که می‌تواند درمان را تجویز کند؛ لذا به مهندس و دیگر مشاغل مراجعه نمی‌کند، لذا به اصل سنخیت اشاره دارد.

پیشگیری از بیماری، به این علت است که علت بیماری (مانند ویروس) به وجود آید، بیماری نیز به وجود خواهد آمد که به اصل وجوب‌بخشی علت به معلول اشاره دارد. لذا ترتیب اصول به‌صورت (سنخیت - سنخیت - وجوب‌بخشی علت به معلول) (گزینه ۲)

(فلسفه (۲) - درس ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۴۱. گزینه ۳ درست است.

شخصی که علت تامه را به درستی شناسایی کرده، اصل علیت و اصل سنخیت و وجوب بخشی علت به معلول را باور دارد؛ اما احتمال گرفتار شدن به معنای سوم اتفاق (نفی غایت و هدف) و معنای چهارم اتفاق (پیش‌بینی ناپذیری پدیده‌ها) را دارد. شخصی که علت ناقصه را علت تامه شناسایی کرده، اصل سنخیت را قبول دارد، اما امکان گرفتار شدن به معنای اول و سوم و چهارم را دارد. در گرفتار شدن او به معنای اول کتاب در صفحه ۲۴ بیان شده که برخی از مردم که از تمام اجزای یک علت آگاه نیستند، گاهی فکر می‌کنند که در برخی موارد، در عین وجود علت، معلول آن پدید نیامده است و بر این اساس، می‌پندارند، میان علت و معلول، رابطه ضروری وجود ندارد. (معنای اول اتفاق) بررسی گزینه‌ها:

- ۱) معنای دوم اتفاق (نفی سنخیت) (نادرست است) - معنای چهارم (پیش‌بینی ناپذیری) (درست است) (گزینه نادرست)
 - ۲) معنای چهارم اتفاق (درست) - معنای دوم (نادرست)
 - ۳) معنای سوم اتفاق (درست) - معنای اول (درست)
 - ۴) معنای اول اتفاق (نادرست) - معنای سوم اتفاق (درست)
- (فلسفه (۲) - درس ۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۴۲. گزینه ۴ درست است.

دکارت علی‌رغم پذیرش ماوراء طبیعت، خداوند، نفس مجرد، اعتقادی به عالم عقول به‌عنوان یک عالم برتر و متعالی نداشت و صرفاً عقل را همان دستگاه تفکر و استدلال می‌دانست. بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) نحوه علم و ادراک حقایق در عقول (عقل به معنای موجود برتر و مجرد) از طریق شهود حقایق است و نه از راه استدلال.
 - ۲) عقول به معنای موجوداتی برتر و متعالی واسطه فیض خداوند به عوالم هستند و نه عقل به معنای ابزار شناخت.
 - ۳) در دوره حاکمیت کلیسا، برابر استدلال‌های عقلی مقاومت می‌کردند و آن را حتی امری شیاطینی و موجب تضعیف ایمان می‌دانستند؛ اما این امر به منزله آن نیست که آن‌ها این معنای رایج عقل، یعنی دستگاه تفکر و استدلال را نپذیرند.
- (فلسفه (۲) - درس ۷؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۴۳. گزینه ۳ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

- ۱) کانت می‌گوید: کاری اخلاقی است که اگر برای خود می‌پسندد، برای دیگران هم بپسندد؛ یعنی دوست دارد که دیگران هم آن را انجام دهند. (سازگار با اندیشه کانت: رد گزینه)
 - ۲) رعایت اخلاق از نظر کانت زمانی معنادار است که انسان صاحب اختیار و اراده باشد؛ لذا دروغ از روی اجبار در چارچوب اخلاق معنا ندارد و نمی‌توان آن را یک فعل ضد اخلاقی دانست. (سازگار با اندیشه کانت: رد گزینه)
 - ۳) کانت مسئولیت‌پذیری را زمانی معنادار می‌داند که انسان صاحب اختیار باشد، لذا پدر و مادری که از آن‌ها اختیار سلب شود، مسئولیت‌پذیری برایشان بی‌معنا است. (ناسازگار با اندیشه کانت: پاسخ سوال)
 - ۴) کانت پشتوانه مسئولیت‌پذیری، اختیار و اراده را قبول خداوند می‌داند. (سازگار با اندیشه کانت: رد گزینه)
- (فلسفه (۲) - درس ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۴۴. گزینه ۱ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

- ۱) ابن‌سینا معتقد است که خداوند، عالم طبیعت را با لطف و عنایت خود پدید آورده و همه اجزای آن چنان ترکیب و تألیف شده‌اند که بهترین نظام ممکن، یعنی نظام احسن را تحقق می‌بخشند. (پاسخ سوال)
- ۲) ابن‌سینا بر این باور است که وقایع ویرانگر طبیعی همچون سیل و زلزله، همگی در یک نظم کلی جهانی تأثیر مثبت دارند و به کمال نهایی طبیعت کمک می‌کنند، لذا آتش‌سوزی را امری شر محسوب نمی‌نماید.
- ۳) باور ابن‌سینا این است که با نگاه کردن به بخش کوچکی از جهان طبیعت، نمی‌توان درباره آن داوری کلی کرد و باید نگاهی کلی و کلان به جهان داشته باشیم.

۴) به نظر ابن سینا، تأمل در رابطه طبیعت با ماوراء طبیعت و خدا در کنار تحقیق در روابط میان پدیده‌ها، دانشمند و محقق را از ظاهر پدیده‌ها عبور می‌دهد و به باطن آن‌ها می‌رساند، لذا صرف مطالعه در طبیعت نمی‌تواند فرد را به باطن برساند و باید این مطالعه را با توجه به خداوند انجام دهد.

(فلسفه (۲) - درس ۱۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۴۵. گزینه ۳ درست است.

ملاصدرا به اصالت وجود معتقد است و اصالت وجود، یکی از مهم‌ترین مبانی فکری صدرا، است. او معتقد است که واقعیت خارجی، مابه‌ازاء و مصداق وجود است؛ پس وجود اصالت دارد، نه ماهیت.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) این نظر اصالت ماهیت‌هایی است که مصداق ماهیت، امری واقعی و خارجی است. (رد گزینه)

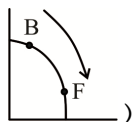
۲) این مطلب نیز که ذهن ماهیت‌های متفاوت را در جهان می‌بیند و از آن‌ها مفهوم وجود را برداشت می‌کند، به این معنا است که وجود انتزاعی و ذهنی و اعتباری است و ماهیت امری اصیل است که با نگاه صدرا متفاوت است. (رد گزینه)

۴) واقعیت خارجی را ماهیات معرفی می‌کند که با نگاه صدرا که اصالت وجودی است، اختلاف دارد. (رد گزینه)

اقتصاد

۱۴۶. گزینه ۲ درست است.

الف) تولید ایشان در آبان ماه در نقطه B می‌باشد و اگر بخواهد برای دی‌ماه در نقطه F تولید کند، باید در ازای به دست آوردن ۱۰۰ عدد سرویس خواب بیشتر، از تولید ۳۰۰ عدد سرویس مبلمان صرف نظر کند (هزینه فرصت)

نکته: هرگاه حرکت نقاط تولید از چپ به راست باشد () میزان تولید محصول محور عمودی کاسته شده و تولید محصول محور افقی افزایش می‌یابد و هزینه فرصت با محاسبه محصول کاهش یافته به دست می‌آید.

ب) از آنجایی که در صورت سؤال بیان شده است که تولید مبلمان باید بیشتر از سرویس خواب باشد، اما تولید سرویس خواب متوقف نشود، نقطه C بهترین انتخاب است؛ زیرا در نقطه A فقط محصول مبلمان تولید می‌شود، اما در نقطه C هر دو محصول تولید می‌شوند.

پ) تولید در نقطه E در زیر منحنی مرز امکانات قرار دارد که نشان‌دهنده این است که از تمامی منابع و ظرفیت‌های تولیدی به‌درستی استفاده نشده است که به این وضعیت، «ناکارایی» گفته می‌شود.

(درس ۴؛ سطح دشواری: آسان)

۱۴۷. گزینه ۴ درست است.

برای محاسبه تولید ناخالص داخلی (GDP) باید ارزش تولید تمامی کالاها و خدمات نهایی ارائه‌شده توسط افراد مقیم جامعه موردنظر در طول یکسال را محاسبه نمایید.

نکته:

۱- تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند، در تولید ناخالص داخلی محاسبه نمی‌شود.

۲- تمامی ارزش تولیدات باید سالانه محاسبه شوند.

۳- در تولید ناخالص، هزینه استهلاک محاسبه نمی‌شود.

پوشاک + ماشین‌آلات + مواد غذایی + تولید خارجیان مقیم + خدمات + صنعت = تولید ناخالص داخلی

میلیارد ریال $406 = (15 \times 4) + 38 + 44 + (32 \times 2) + (150 \times \frac{1}{3}) = 150 \times$ تولید ناخالص داخلی

ریال $20,300 = \frac{406,000,000,000}{20,000,000} = \frac{\text{تولید ناخالص داخلی}}{\text{جمعیت کشور}} =$ تولید ناخالص داخلی سرانه

(درس ۱۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۴۸. گزینه ۴ درست است.

بررسی عبارتهای نادرست:

(الف) راههای تأمین مالی دولت: ۱- مالیات، ۲- فروش داراییهای ملی ۳- ایجاد بدهی
(پ) تعریف ارائه شده مربوط به مقاومسازی اقتصاد است، نه استقلال اقتصادی. وابسته نبودن اقتصاد ملی به اقتصادهای بیگانه را می توان با نام استقلال اقتصادی شناخت.

(ت) با استفاده از سال پایه در محاسبه تولید کل، تولید واقعی به دست می آید نه تولید اسمی.

(درس ۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۴۹. گزینه ۱ درست است.

عرضه کنندگان ← نیروی کار (B): با افزایش دستمزد، مقدار آن بیشتر می شود.
تقاضا کنندگان ← کارفرمایان (A): با افزایش دستمزد، مقدار آن کمتر می شود.

(ب) تعادل زمانی به وجود می آید که میزان عرضه و تقاضا با هم برابر باشد. در سطح دستمزد ۴,۰۰۰ چنین اتفاقی رخ داده است.

(پ) هرچه دستمزد و قیمت بالاتر برود، عرضه نیروی کار افزایش پیدا می کند و البته تقاضا کنندگان کاهش پیدا می کند.
افزایش دستمزد = ↑ افزایش عرضه نیروی کار = ↑ کاهش تقاضا برای نیروی کار = ↓ فزونی عرضه بر تقاضا و افزایش بیکاری
کاهش دستمزد = ↓ کاهش عرضه نیروی کار = ↓ افزایش تقاضا برای نیروی کار = ↑ فزونی تقاضا بر عرضه و بروز پدیده کمبود نیروی کار و احتمالاً افزایش جمعیت غیرفعال

نکته: برای درک بهتر شرایط، تحلیل انجام شده با فرض عدم تغییر در وضعیت اقتصاد انجام شده است.

(درس ۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۵۰. گزینه ۳ درست است.

(الف) مهم ترین دلیل برای اندازه گیری تولید ناخالص داخلی ← نظارت به تغییرات تولید در طول زمان

(ب) افول نهادهای تربیتی و آموزشی ← دوره قاجار

(پ) زمانی که در جامعه، تولید کاهش و بیکاری افزایش پیدا کند ← یعنی جامعه دچار رکود شده است که باید از سیاست پولی انبساطی استفاده کرد.

نکته: سیاست پولی انقباضی زمانی توسط دولت اجرا می شود که جامعه دچار تورم شده باشد.

(ت) زمانی کشوری می تواند به وضعیت استقلال اقتصادی نزدیک شود که:

۱- راههای تأمین کالاهای وارداتی یا بازارهای فروش کالاهای صادراتی خود را گوناگون کند.

۲- از وضعیت تک محصولی فاصله بگیرد.

۳- با خلق مزیت های جدید، امکان تأمین برخی کالاهای اساسی را در داخل فراهم نماید.

۴- به علم و فناوری و اقتصاد دانش بنیان توجه بیشتری داشته باشد.

(درس ۹، ۱۰، ۱۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۵۱. گزینه ۳ درست است.

قسمت اول:

$$\text{تومان } ۵۰۰,۰۰۰ = \frac{\text{کل دارایی شرکت}}{\text{تعداد کل سهام شرکت}} = \frac{۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰}{۲۴۰,۰۰۰}$$

$$\text{تومان } ۱,۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۳,۶۰۰ \times ۵۰۰,۰۰۰ = \text{میزان سرمایه گذاری خانم ملک}$$

قسمت دوم:

$$\text{درصد } ۱/۵ = \frac{۳,۶۰۰}{۲۴۰,۰۰۰} \times ۱۰۰ = \text{مالکیت نسبی خانم ملک}$$

$$\text{تومان } ۱۰,۵۰۰,۰۰۰ = \frac{۱/۵}{۱۰۰} \times ۷۰۰,۰۰۰,۰۰۰ = \text{سهام خانم ملک از سود سالانه شرکت}$$

$$\text{تومان } ۳۰۰,۰۰۰ = \frac{۱,۰۸۰,۰۰۰,۰۰۰}{۳,۶۰۰} = \text{مبلغ ثانویه یا بازاری سهام شرکت}$$

قسمت سوم:

(درس ۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۵۲. گزینه ۲ درست است.

$$\text{تومان } 20,000 = \underbrace{\left(45,000 \times \frac{1}{100}\right)}_{65,000} - \underbrace{\left(65,000 \times \frac{1}{100}\right)}_{45,000} = \text{مالیات بر ارزش افزوده خالص تولیدی پوشاک [پرداختی به دولت]}$$

مالیات بر ارزش افزوده مرحله آخر = مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع آوری شده

$$\Rightarrow 900,000 \times \frac{1}{100} = 90,000 \text{ تومان}$$

$$\text{تومان } 22,500 = 225,000 \times \frac{1}{100} \Rightarrow \text{مالیات بر ارزش افزوده مرحله اول} = \text{اعتبار مالیاتی مرحله دوم}$$

$$\text{تومان } 495,000 = 45,000 + \underbrace{\left(\frac{1}{100} \times 45,000\right)}_{45,000} \Rightarrow \text{قیمت فروش پارچه با مالیات بر ارزش افزوده}$$

(درس ۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۵۳. گزینه ۳ درست است.

مورد اول: مهندس حسن پور، از یک سو فرصت‌های کسب و کار را زودتر از سایرین تشخیص داده (تیزبین) از سوی دیگر سرمایه‌گذاری هنگامی در صنعت برق نموده و پس انداز خود را وارد کسب و کارش کرده است (ریسک‌پذیر).

مورد دوم: خانم صفری دارای ویژگی «یادگیرنده» است و سعی می‌کند از مشتریان خود، نقاط ضعف مجموعه رستوران‌های خود را بیاموزد.

مورد سوم: آقای حشمتی هم با توجه به تحقیقاتی که قبلاً انجام داده به آینده کسب و کار تازه خود علی‌رغم کم‌تجربه بودن «خوش‌بین» است و هم با روحیه بالا (پرانگیزه) و اشتیاق کار خود را ادامه می‌دهد.

مورد چهارم: روش جدید آبیاری دکتر نوری، نشان‌دهنده «نوآور» بودن او است.

(درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۵۴. گزینه ۱ درست است.

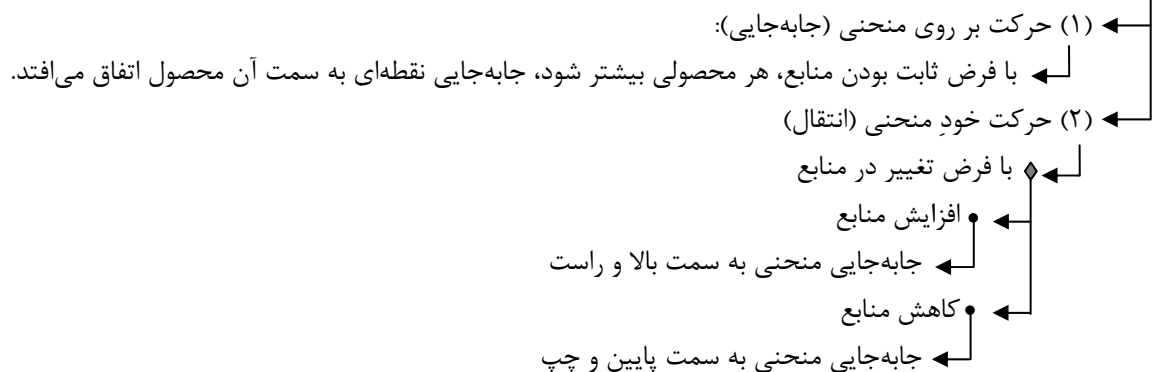
بررسی عبارت نادرست:

عبارت چهارم: انحصار طبیعی و قانونی مشروط به مواظبت و مقررات‌گذاری صحیح می‌تواند برای مصرف‌کنندگان سودمند باشد.

(درس ۲ تا ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۵۵. گزینه ۴ درست است.

انواع حرکت در منحنی مرز امکانات تولید

در متن سؤال قید شده که کارخانه لبنیات از دستگاه‌های جدید استفاده کرده است؛ بنابراین با افزایش منابع، باید خود منحنی مرز امکانات تولید کارخانه انتقال یابد و در نتیجه، گزینه (۱) و (۳) نادرست است. از سوی دیگر، چون دستگاه‌های جدید فقط ظرفیت تولید انواع ماست را افزایش داده، گزینه ۲ نادرست است و جواب گزینه (۴) خواهد بود.

(درس ۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۵۶. گزینه ۳ درست است.

مورد اول: در روزها و ماه‌های پایانی ۱۴۰۳، شاهد افزایش قیمت طلا و ارز بودیم ولی پیش‌بینی غالب این بود که این روند صعودی قیمت‌ها ادامه خواهد داشت و حتی تشدید خواهد شد. به این عامل تأثیرگذار بر رفتار مصرف‌کنندگان، انتظار تورمی نیز گفته می‌شود.

مورد دوم: یکی از عوامل اثرگذار بر رفتار مصرف‌کنندگان، سلیقه است که تحت تأثیر تبلیغات و موج‌های مختلف تغییر می‌کند. به نظر می‌رسد علت رواج یافتن ورزش تنیس در بین مردم تهران، مُد شدن و شکل‌گیری سلیقه جدید بین آن‌ها است.

(درس ۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۵۷. گزینه ۱ درست است.

(قیمت سال دوم × مقدار تولید برنج در سال دوم) + (قیمت سال دوم × مقدار تولید گندم در سال دوم) = تولید ناخالص داخلی اسمی سال دوم (الف)

$$6,350,000 = (1,100 \times 2,500) + (600 \times X)$$

$$6,350,000 = 2,750,000 + 600X$$

$$600X = 6,350,000 - 2,750,000 \Rightarrow X = \frac{3,600,000}{600} = 6,000 \text{ دلار}$$

(قیمت سال اول × مقدار تولید برنج سال اول) + (قیمت سال اول × مقدار تولید گندم سال اول) = تولید ناخالص داخلی سال اول (ب)

$$2,100,000 + 2,400,000 = (1000 \times 2100) + (480 \times 5000)$$

$$4,500,000 \text{ دلار} = \text{تولید ناخالص داخلی سال اول}$$

$$\text{GDP واقعی سال دوم} = \text{GDP سال پایه} + \left(\text{GDP سال پایه} \times \frac{18}{100} \right)$$

$$\text{GDP واقعی سال دوم} = 4,500,000 + \left(4,500,000 \times \frac{18}{100} \right)$$

$$\text{GDP واقعی سال دوم} = 4,500,000 + 810,000 = 5,310,000 \text{ دلار}$$

(درس ۱۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۵۸. گزینه ۳ درست است.

موارد خواسته‌شده در خرید مقایسه‌ای (به ترتیب):

الف: تعریف مسئله ب: مواردی که می‌توان مشکل را حل کرد.

پ: تعیین معیارها ت: سنجش گزینه‌ها براساس معیارها

(درس ۱۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۵۹. گزینه ۴ درست است.

قیمت هر محصول × تعداد محصول = درآمد سالانه

$$65,000,000,000 \text{ تومان} = 200,000 \times 325,000 = \text{درآمد سالانه}$$

محاسبه سالانه هزینه‌های آشکار:

$$720,000,000 \text{ تومان} = 12 \times 5 \times 12,000,000 = \text{دستمزد سالانه کارگران}$$

$$216,000,000 \text{ تومان} = 720,000,000 \times \frac{30}{100} = \text{هزینه استهلاک سالانه}$$

$$96,000,000 \text{ تومان} = 8,000,000 \times 12 = \text{هزینه جاری سالانه}$$

$$1,882,000,000 \text{ تومان} = 720 + 850 + 216 + 96 = \text{مجموع هزینه‌های آشکار}$$

محاسبه هزینه پنهان:

$$750,000,000 \text{ تومان} = 5,000,000,000 \times \frac{15}{100} = \text{هزینه فرصت}$$

$$1,882,000,000 - 65,000,000,000 = \text{سود حسابداری}$$

$$63,118,000,000 \text{ تومان} = \text{سود حسابداری}$$

$$63,118,000,000 - 750,000,000 = \text{سود اقتصادی}$$

$$62,368,000,000 \text{ تومان} = \text{سود اقتصادی}$$

(درس ۱، ۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۶۰. گزینه ۲ درست است.

الف) مزایای حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت:

- پول به راحتی در دسترس است و می‌توان بدون هیچ جریمه‌ای هر زمان که نیاز باشد، از آن برداشت نمود.

- نرخ سود این سپرده‌ها می‌تواند هم‌زمان با افزایش نرخ سود عمومی بانک‌ها افزایش یابد.

- می‌توان با مقدار خیلی کمی پول، این حساب‌ها را باز نمود.

- می‌توان از خدمات بانکداری الکترونیک استفاده کرد.

گزینه (۳) به دلیل نادرست بودن عبارت، حذف می‌شود.

ب) در این قسمت فقط گزینه (۴) درست است و بقیه گزینه‌ها نادرست هستند؛ بنابراین این گزینه حذف می‌گردد.

بررسی گزینه‌های نادرست:

(۱) سود سپرده‌گذاری در سهام قطعی نیست.

(۲) زمان طولانی‌تر سرمایه‌گذاری دلیلی برای کسب سود بیشتر نیست.

(۳) با خرید سهام، علاوه بر مشارکت در سود شرکت‌ها در ضرر آن‌ها نیز شریک خواهیم بود.

پ) به صورت طبیعی، سال مالی از همان روزی که اولین درآمد به دست می‌آید، شروع می‌شود.

(درس ۱۲ و ۱۴؛ سطح دشواری: متوسط)